

Arbejds miljøuddannelserne

Evalueringsrapport 2018

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

INDHOLD

Arbejds miljøuddannelserne

1	Indledning	5
1.1	Metode og datagrundlag	6
1.2	Rapportens opbygning	10

2	Sammenfatning	12
2.1	Kursusudbud, kursister, undervisere og udbydere	12
2.2	Uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen	13
2.3	Uddannelserne for koordinatore	16
2.4	Erfaringer fra kontrolbesøg	21

3	Udvikling i antallet af kursusudbud og kursister	24
3.1	Uddannelser og udbydere	25
3.2	Underviserne	26
3.3	Kursister og kurser	27

4	Evaluering af uddannelsernes indhold	34
4.1	Uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen	34
4.2	Uddannelserne for koordinatore	41

5	Evaluering af pædagogikken	54
5.1	Uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen	54
5.2	Uddannelserne for koordinatore	62

1 Indledning

Arbejds miljøuddannelserne er obligatoriske for arbejds miljørepræsentanter og arbejdsledere, der er medlemmer af arbejds miljøorganisationen (AMO), samt for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet på store byggepladser inden for bygge- og anlægsområdet. Formålet med de obligatoriske arbejds miljøuddannelser er blandt andet at effektivisere arbejdet i AMO og styrke det forebyggende arbejde. De obligatoriske arbejds miljøuddannelser bidrager dermed til at sikre et godt arbejds miljø på de danske arbejdspladser. Det er derfor vigtigt, at kursisterne på uddannelserne får den fornødne viden om arbejds miljø, og at de pædagogiske principper, der anvendes i undervisningen, understøtter kursisternes læring. En mere detaljeret beskrivelse af kravene til arbejds miljøuddannelserne findes i bekendtgørelse nr. 840 af 29.6.2010 om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejds miljøuddannelser.

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) undersøger løbende kvaliteten af de obligatoriske arbejds miljøuddannelser og har siden 2006 fremlagt resultaterne i en årlig evalueringsrapport som denne. Dette års evalueringsrapport er baseret på evalueringer fra de 15.567 kursister, der udfyldte et evalueringsskema om en gennemført arbejds miljøuddannelse i 2018. Desuden er rapporten baseret på viden fra de syv kontrolbesøg, som EVA gennemførte på udvalgte arbejds miljøuddannelser i 2018-2019, samt supplerende oplysninger fra udbyderne.

Formålet med evalueringsrapporten er at:

- Beskrive udviklingen i antallet af uddannelser, kurser, undervisere og kursister
- Beskrive og analysere kursisternes vurderinger
- Identificere, hvilke områder udbyderne af arbejds miljøuddannelserne bør være særligt opmærksomme på.

Evalueringsrapporten henvender sig både til Arbejds miljørådet, der følger udviklingen i virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, og til udbydere af og undervisere på arbejds miljøuddannelserne, der blandt andet kan bruge rapporten til at sammenligne egne evalueringsresultater med de gennemsnitlige resultater.

EVA udtrykker opfordringer i relevante afsnit på baggrund af analysen. Disse er henvendt til udbyderne.

Evalueringsrapporten er suppleret af en bilagsrapport med figurer, der viser kursisternes evalueringer af arbejds miljøuddannelser gennemført i 2018. Evalueringsrapporten er udarbejdet af evalueringskonsulent Line Merling-Petersen (projektleder) og juniorkonsulent Stine Sofie Kiel, EVA. Bilagsrapporten er udarbejdet af juniorkonsulent Franciska Dis Brodersen, EVA.

De obligatoriske arbejds miljøuddannelser udbydes som både tilstedeværelsesuddannelser og net-baserede uddannelser. Arbejds miljøuddannelserne for medlemmer af AMO vil herefter blive omtalt

som henholdsvis 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen, mens arbejdsmiljøuddannelserne for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet vil blive benævnt henholdsvis koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen.

1.1 Metode og datagrundlag

Rapporten baserer sig på tre datakilder:

- Kursistevalueringer af arbejdsmiljøuddannelser gennemført i 2018
- Oplysninger fra udbydere af arbejdsmiljøuddannelserne
- Viden fra de syv kontrolbesøg, som EVA gennemførte i 2018 og starten af 2019.

Desuden inddrages tidligere års kursistevalueringer løbende som sammenligningsgrundlag. De tal, som inddrages fra tidligere år, kan findes i de pågældende års evaluerings- og bilagsrapporter.

Nedenfor beskrives de tre datakilder.

1.1.1 Kursistevalueringer

Kursisterne har evalueret uddannelsen via standardiserede evalueringsskemaer, umiddelbart efter at uddannelsen var gennemført. Udbydere af arbejdsmiljøuddannelserne har indtastet resultaterne fra evalueringsskemaerne i et optællingsskema, som de dernæst har sendt til EVA. Kursistevalueringerne udgør den primære datakilde. Processen er illustreret i figur 1.1 nedenfor:

FIGUR 1.1

Dataindsamling

Kilde: EVA.

Tabel 1.1 viser svarprocenten for hver af uddannelsestyperne. I alt 15.567 kursister har udfyldt et evalueringsskema i 2018. Rapportens opgørelser og resultater baserer sig på de kursister, der har udfyldt et evalueringsskema, og det er disse, der henvises til, når vi i rapporten omtaler kursister.

TABEL 1.1

Svarprocent fordelt på uddannelsestyper

	Antal, der har gennemført arbejdsmiljøkurserne	Antal, der har besvaret evalueringsskemaerne	Svarprocent
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	14.478	14.175	98 %
22-timers-netuddannelsen	329	308	94 %
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	953	941	99 %
Koordinator-netuddannelsen	161	143	89 %
Total	15.921	15.567	98 %

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Det er samlet set en høj svarprocent, hvilket er en god indikator for, at rapportens resultater kan anses for repræsentative for populationen af kursister på arbejdsmiljøuddannelserne.

Tabel 1.1 viser, at der kun er mindre variationer i svarprocenterne, når man sammenligner på tværs af uddannelsestyperne. Dette er en væsentlig forbedring i forhold til rapporten i 2017, hvor især svarprocenten på de netbaserede kurser var betydeligt lavere end svarprocenterne på tilstedeværelseskurserne. Svarprocenterne for kursistevalueringerne i 2018 anses således for tilfredsstillende på tværs af alle uddannelsestyper.

EVA har analyseret resultaterne fra kursisternes evalueringer ved at se på tværs af udbydere af arbejdsmiljøuddannelserne og fokusere på kursisternes besvarelser af de enkelte spørgsmål. Resultaterne giver altså et overordnet billede af, hvad status er med hensyn til kvaliteten af arbejdsmiljøuddannelserne, mens der ikke er lavet analyser på udbyderniveau. EVA er ikke i besiddelse af baggrundsdata på kursistniveau, og det er derfor ikke muligt at undersøge, om der er en sammenhæng mellem kursisternes baggrund og deres evaluering af uddannelserne. Analysen af kursisternes evalueringer er foretaget ved, at der er udarbejdet frekvenstabeller for alle evalueringsspørgsmål. Frekvenstabellerne er illustreret med figurer i bilagsrapporten, hvor de sammenlignes på tværs af uddannelsestyper i de tilfælde, hvor det er muligt.

Der kan være udbydere, hvis kursister evaluerer uddannelsen mere positivt eller mere negativt end gennemsnittet af kursister. Hvis de enkelte udbydere ønsker at se, hvordan deres uddannelse vurderes relativt set, kan de sammenligne det optællingsskema, som de har sendt til EVA, med tallene i bilagsrapporten.

1.1.2 Oplysninger fra udbydere af arbejdsmiljøuddannelsen

I forlængelse af kursisternes evalueringer af hvert kursus oplyser udbydere følgende:

- Hvorvidt kurset var et brancherettet eller et generelt kursus
- Hvorvidt kurset var et virksomhedsrettet kursus eller et åbent kursus
- Antallet af kursister, der har gennemført kurset
- Antallet af kursister, der har afleveret et evalueringsskema i forbindelse med kurset.

Oplysningerne giver indblik i karakteren af de kurser, der afholdes, og i sammensætningen af de forskellige typer af kurser. Hertil gør oplysningerne om kursisterne det muligt for EVA at udregne svarprocenter. Udbyderen oplyser også antallet af aktive undervisere, der er tilknyttet uddannelsen. Det reelle antal aktive undervisere for den samlede udbyderstab kan være mindre end det antal, evalueringsskemaerne summer op til, idet den samme underviser kan være tilknyttet flere udbydere eller undervise på flere uddannelses typer. På den måde kan den samme underviser komme til at figurere i optællingen flere gange.

1.1.3 Historik for evalueringsskemaer

I 2015 blev der taget nye evalueringsskemaer i brug, som først er blevet fuldt implementeret på alle uddannelser i 2016. Dette har betydning for rapporten, idet der løbende sammenlignes med tal for 2015. I rapporten vil det fremgå af en note i tabellen, når besvarelser af et revideret spørgsmål fra 2015 og frem sammenlignes med besvarelser fra tidligere år.

Evalueringsskemaerne blev revideret i 2015, dels for at afspejle bekendtgørelsesændring nr. 114 af 5.2.2013 vedrørende indhold i koordinatoruddannelsen og dels for at lave mindre sproglige justeringer på baggrund af løbende henvendelser fra udbydere og Det Centrale AMO-udvalg. EVA har forstået metodisk sparring med hensyn til formulering af de konkrete spørgsmål samt kvalitetssikret spørgeskemaet gennem pilotinterview med personer, der har gennemført arbejds miljøuddannelsen. De endelige skemaer blev godkendt af Arbejdstilsynet. I samtlige evalueringsskemaer blev der foretaget mindre justeringer af formuleringer. I skemaerne for 22-timers-uddannelserne blev der tilføjet et enkelt nyt spørgsmål, mens der i skemaerne for koordinatoruddannelserne blev tilføjet en række ekstra spørgsmål. Gennemgående bliver kursisterne på koordinatoruddannelserne i det nye evalueringsskema fra 2015 bedt om at vurdere deres forståelse af en række forhold adskilt for henholdsvis projekteringsfasen og udførelsesfasen. Dette afspejler bekendtgørelsesændringen.

1.1.4 Opmærksomhedspunkter i forbindelse med datagrundlaget

I forbindelse med databehandlingen af kursistevalueringer fra 2018 har EVA fundet en fejl i dele af datagrundlaget for rapporten fra 2017. Som følge af en formateringsfejl i Excel har fire udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, svarende til 2.921 kursistevalueringer, været udeladt fra datagrundlaget i 2017.

EVA har gentaget alle analyserne fra 2017 med de opdaterede tal for at undersøge fejls betydning for resultaterne og for rapportens konklusioner. De nye analyser viser, at de nye tal ændrer ved billedet af udviklingen i kapitel 3. I dette års rapport kigger vi flere år tilbage og har opdateret tallene fra 2017, så udviklingen, der beskrives i denne rapport, er retvisende. I de øvrige kapitler viser de nye analyser, at fejlen ikke har haft betydning for resultaterne. Konklusionerne og opmærksomhedspunkterne, som blev fremhævet i kapitel 4 og 5 i evalueringsrapporten fra 2017, ændres således ikke som følge af de opdaterede tal. Dette skyldes, at 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen generelt klarer sig godt, og at de undladte kursistevalueringer ikke adskiller sig væsentligt fra mønstret i det datagrundlag, som rapporten i 2017 baserede sig på. Der er ikke fundet lignende fejl for de øvrige uddannelses typer.

EVA har taget hånd om årsagen til fejlen ved at ændre formatet for det Excel-dokument, hvori fejlen fremgik. Det nye format sikrer, at ingen udbydere kan udelades fra optællingen. I fremtidige rapporter vil denne type fejl således ikke kunne gentage sig. Hvis der er nærmere spørgsmål til dette, kan man tage kontakt til evalueringsskema konsulent Line Merling-Petersen.

I dette års rapport sammenlignes der løbende med tal fra tidligere år. Dette vedrører følgende kapitler: Kapitel 3 om udvikling i kursusudbud og kursister, kapitel 4.1 om evaluering af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens indhold og kapitel 5.1.1 om evaluering af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens udmøntning af de pædagogiske principper. I disse kapitler præsenterer vi de opdaterede tal for 2017, og kapitlernes analytiske pointer vil tage direkte udgangspunkt i disse tal. I rapporten vil det fremgå af en note i tabellen, når tabellen anvender opdaterede tal.

1.1.5 Strategi for analyse

I rapportens kapitel 3 fokuseres der på udvikling i antallet af uddannelser, udbydere, undervisere, kurser og kursister.

I rapportens kapitel 4 og 5 fokuseres der på kursisternes besvarelser af de vurderende spørgsmål, dvs. når kursisterne skal tilkendegive, hvordan de har oplevet undervisningen i henhold til indholdet og de pædagogiske principper. I analysen er der fokus på:

- Det generelle billede
- De områder, hvor evalueringerne er mest positive
- De områder, hvor evalueringerne er mest negative
- De områder, hvor der er interessante forskelle mellem uddannelsestyperne
- De områder, hvor der er sket interessante ændringer over tid.

Gennemgående vil vi kommentere, hvis der er ændringer eller forskelle, som statistisk er signifikante ved en proportionstest. Testen viser, om to andele er signifikant forskellige fra hinanden eller ej. Fx om andelen af kursister, som i 2018 har svaret, at de i høj grad er forberedte inden for et område, er signifikant forskellig i forhold til tidligere års besvarelser på samme spørgsmål. Hvis proportionstesten viser, at der er forskel på de to tal, vil den pågældende ændring eller forskel omtales som markant eller væsentlig. Således sikres gyldigheden af påståede forskelle, både over tid og mellem uddannelserne.

Det er desuden værd at bemærke, at antallet af besvarelser varierer for de enkelte spørgsmål. Dette skyldes, at ikke alle kursister har valgt at besvare alle spørgsmål i evalueringsskemaet. Antallet af besvarelser for det enkelte spørgsmål er derfor angivet i tabellerne med "N".

EVA kommer løbende med opfordringer til udbydere af uddannelserne på baggrund af kursisternes evalueringer. Disse er anført som opmærksomhedspunkter. Når svarkategorier, som giver udtryk for en negativt stemt holdning, udgør 10 procentpoint eller mere i svarfordelingen, vil det foranledige et opmærksomhedspunkt. Denne grænse er sat, da EVA vurderer, at der er tale om en påfaldende systematik, hvis hver 10. eller flere oplever ikke at have fået tilstrækkeligt udbytte af undervisningen på respektive videns- og handleområder. Desuden vil opmærksomhedspunkter fra rapporten fra 2017 blive gentaget, hvis der ikke er sket væsentlige forbedringer.

Specifikt for 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen kan resultater i de negativt stemte svarkategorier, der summerer til mindre end 10 procentpoint, dog også foranledige et opmærksomhedspunkt, såfremt der ikke er sket forbedringer på området i en længere periode. 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen har i mange år generelt opretholdt et højt niveau i kursistevalueringerne. Der er ganske få til ingen områder, hvor evalueringerne kommer over 10 %-grænsen i de negative svarkategorier. Til gengæld er der områder, hvor de negative svarkategorier summerer til lige under denne grænse (7-9 %). Hertil er det på tværs af årene de samme områder, hvor dette er tilfældet.

EVA gør således en undtagelse for 10 %-grænsen for 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen for at kunne sætte fokus på disse områder.

1.1.6 Viden fra kontrolbesøg

EVA gennemførte i 2018 og i starten af 2019 syv kontrolbesøg på udvalgte uddannelser. I forbindelse med kontrolbesøgene observerede EVA undervisningen og interviewede kursister, undervisere og udbydere. Under besøgene var der blandt andet fokus på udmøntningen af de pædagogiske principper i undervisningen. EVA har i forbindelse med planlægningen af kontrolbesøgene lagt vægt på at besøge udbydere, der ikke tidligere er blevet besøgt, eller hvor det er lang tid siden, udbyderen er blevet besøgt. Fire af kontrolbesøgene er gennemført hos udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, og tre er gennemført hos udbydere af koordinatoruddannelsen, hvoraf to har været faciliteret som tilstedeværelsesuddannelser og ét som netuddannelse.

Erfaringer og opmærksomhedspunkter fra kontrolbesøgene vil som noget nyt gennemgås separat i kapitel 6, idet erfaringerne går på tværs af uddannelser og uddannelsestyper.

1.2 Rapportens opbygning

Kapitel 2 indeholder en sammenfatning af rapportens resultater. I dette kapitel er der også opsummerende betragtninger om, hvad udbydere og undervisere bør være opmærksomme på i forbindelse med deres udvikling af arbejds miljøuddannelserne.

Kapitel 3 viser udviklingen i antallet af uddannelser, udbydere, undervisere, kurser og kursister.

Kapitel 4 indeholder beskrivelser af kursisternes evalueringer af uddannelsernes indhold opdelt efter distinktionen mellem vidensniveau og handleniveau. Vidensniveauet refererer til, i hvilken grad kursisterne vurderer, at de har fået tilstrækkelig viden om arbejds miljøområdet. Handleniveauet vedrører, hvor god viden kursisterne vurderer, de har fået om, hvordan de håndterer konkrete opgaver i AMO efter endt uddannelse. Som følge af uddannelsernes forskellighed sammenlignes der kun inden for de to overordnede uddannelsestyper, henholdsvis arbejds miljøuddannelser for medlemmer af AMO og arbejds miljøuddannelser for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet. Først behandles vurderingerne af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen og dernæst vurderingerne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen.

Kapitel 5 præsenterer kursisternes vurderinger af, hvordan underviserne på de obligatoriske arbejds miljøuddannelser forvalter de pædagogiske principper, der er fastlagt i bekendtgørelsen. Ligesom i kapitel 4 behandles først 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen. Herefter behandles koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen. De pædagogiske principper udmøntes forskelligt på henholdsvis tilstedeværelses- og netuddannelserne, hvorfor alle fire uddannelsestyper behandles særskilt i dette kapitel uden tværgående sammenligninger.

Kapitel 6 sammenfatter de centrale erfaringer og betragtninger, som EVA har gjort i forbindelse med de syv kontrolbesøg, der er blevet gennemført i løbet af 2018 og i starten af 2019. Under kontrolbesøgene har EVA især haft fokus på udmøntningen af de pædagogiske principper i henhold til bekendtgørelsen. De fremlagte perspektiver går overordnet på tværs af alle uddannelser. Betragtningerne er således både relevante for uddannelsen for medlemmer af arbejds miljøorganisationen og koordinatoruddannelsen samt for tilstedeværelses- såvel som netbaserede uddannelser.

Som i evalueringsrapporten for 2017 formidles resultaterne fra kursisternes evalueringer gennem tabeller. Formidling af resultaterne for samtlige spørgsmål i evalueringsskemaerne via figurer kan findes i bilagsrapporten.

2 Sammenfatning

Dette kapitel præsenterer evalueringsrapportens vigtigste resultater. Undervejs peges på forhold, som udbyderne af arbejds miljøuddannelserne bør være særligt opmærksomme på. Disse er fremhævet afslutningsvist i hvert afsnit.

Evalueringen viser, at størstedelen af kursisterne vurderer arbejds miljøuddannelserne positivt. Det gælder både indholdet af uddannelserne og varetagelsen af de pædagogiske principper. Det tyder på, at kursisterne via uddannelserne har fået den fornødne viden og handlekompetence, og at de på den baggrund vil kunne bidrage til at effektivisere arbejdet i AMO og styrke det forebyggende arbejde. Der er dog variationer i graden af tilfredshed mellem uddannelses typerne og mellem de enkelte områder inden for arbejds miljøarbejdet, hvilket vil blive beskrevet nærmere i denne sammenfatning og i kapitel 4 og 5.

2.1 Kursusudbud, kursister, undervisere og udbydere

I 2018 gennemførte 15.921 kursister en arbejds miljøuddannelse. Ud af disse har 15.567 udfyldt et evalueringsskema, som indgår i de optællinger af kursisters evalueringer, som udbyderne har sendt til EVA. Det betyder, at 98 % af de uddannede kursister indgår i datagrundlaget for arbejds miljørapporten i 2018.

Kursusudbuddet kan beskrives ud fra antallet og typen af kurser. Der blev i 2018 afholdt 1.194 kurser på tværs af de fire uddannelses typer, hvilket betyder, at der er sket et lille fald i antallet af kurser siden 2017. Dette står i kontrast til tidligere år, hvor der siden 2015 er sket en stigning i antal kurser og i antal kursister. Kurserne kan enten være åbne kurser, som alle kan tilmelde sig, eller virksomhedsrettede kurser, som er målrettet ansatte i en bestemt virksomhed. Ligesom i 2017 blev der i 2018 afholdt flest åbne kurser på arbejds miljøuddannelserne. Hertil skelnes der mellem brancherettede og generelle kurser. På de brancherettede kurser uddannes kursisterne sammen med andre fra samme branche. På de generelle kurser kan der deltage kursister fra mange forskellige brancher på samme kursus. I 2018 var der en overvægt af generelle kurser. Denne overvægt er blevet lidt større i 2018, end den var i 2017. Der er således lidt flere generelle og lidt færre brancherettede kurser i 2018, end der var i 2017. Der afholdes flest kurser på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (89 %) og færrest på koordinator-netuddannelsen (1 %). Fordelingen af kurser på de fire uddannelses typer er meget stabil i perioden 2015-18.

Kursisterne kan beskrives ud fra antallet af kursister og kursisters baggrund for at tage arbejds miljøuddannelsen. I alt gennemførte 15.921 kursister en arbejds miljøuddannelse i 2018. Der er således sket et lille fald mellem 2017 og 2018 på 512 kursister. Det svarer til 13 kursister pr. kursus i gennemsnit, hvilket er det samme som i 2017. Dog dækker dette gennemsnit over store forskelle på tværs af uddannelses typerne. Det gennemsnitlige antal kursister svinger mellem 6 personer på 22-timers-netuddannelsen og 18 personer på koordinator-netuddannelsen. Der er ikke sket væ-

sentielle ændringer siden 2017, når man ser på, hvilken baggrund kursisterne har for at tage uddannelsen. På 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er størstedelen af kursisterne arbejdsmiljørepræsentanter, mens der på 22-timers-netuddannelsen er flest arbejdsledere. På koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen skal de fleste af kursisterne bruge uddannelsen som koordinators, mens størstedelen af kursisterne på koordinator-netuddannelsen ikke ved, hvad de kommer til at bruge uddannelsen til fremover. Dette kan formodentlig forklares ved, at størstedelen af kursisterne på koordinator-netuddannelsen er studerende, som tager kurset som en del af deres øvrige uddannelse.

Underviserne godkendes hos EVA i forbindelse med godkendelse eller re-godkendelse af udbydere. Imellem disse formelle godkendelser kan udbydere selv ansætte undervisere, såfremt de lever op til kravene i bekendtgørelsen. Derfor er rapportens opgørelser over underviserne alene bygget på de tal, EVA har modtaget fra udbydere i forbindelse med indlevering af evalueringerne. Disse opgørelser viser, at antallet af undervisere i 2018 er steget med ti på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og med fem på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen. Der er ikke sket store ændringer i antallet af undervisere på de to netuddannelser.

Ved udgangen af 2018 var der i alt 36 godkendte udbydere, som tilsammen udbyder 45 arbejdsmiljøuddannelser fordelt over alle fire uddannelsestyper. Der er således flere udbydere, der udbyder mere end én type arbejdsmiljøuddannelse.

2.2 Uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen

I de følgende afsnit sammenfattes evalueringen af uddannelserne for medlemmerne af AMO, dvs. 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen.

2.2.1 Uddannelsernes indhold

Uddannelsernes indhold har både en videns- og en handledimension. Vidensdimensionen omhandler den faktuelle baggrundsviden, som kursisterne skal opnå om arbejdsmiljøområdet for at kunne varetage deres opgaver i AMO. Handledimensionen omhandler den del af uddannelsen, som ruste kursisterne til, hvordan de kan håndtere konkrete opgaver i AMO efter endt uddannelse. Kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen vurderer uddannelserne meget positivt, både når det gælder vidensniveauet, og når det gælder handleniveauet. Mellem 93-99 % af kursisterne vurderer at være rigtig godt eller godt forberedte, og ingen oplever at være dårligt forberedte inden for de områder, der spørges om.

På de områder, hvor kursisterne skal opnå faktuel viden (vidensniveauet), oplever både tilstedeværelses- og netuddannelsens kursister at være bedst forberedte på, hvilke opgaver AMO har. 22-timers-netuddannelsens kursister oplever at være tilsvarende godt forberedte på, hvilke metoder der kan anvendes i det forebyggende arbejde. Omvendt oplever kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen at være mindst forberedte på, hvilken rolle arbejdsmiljøgruppen har i den årlige arbejdsmiljødrøftelse. For 22-timers-netuddannelsen er kursisterne mindst forberedte på, hvilke eksterne samarbejdspartnere arbejdsmiljøgruppen kan hente bistand hos.

På vidensniveauet får netuddannelsen fortsat lidt bedre evalueringer fra kursisterne end tilstedeværelsesuddannelsen. Det gælder både ift. hvor godt kursisterne føler sig forberedte på, hvad ar-

Arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse, og hvilke metoder arbejdsmiljøgruppen kan bruge i det forebyggende arbejde. Der er dog mindre forskel på de to uddannelser i 2018, end der var i 2017, da der er sket et lille fald i netuddannelsens evalueringer.

På de områder, hvor kursisterne skal rustes til at håndtere konkrete opgaver i AMO (handleniveauet), er kursisternes evalueringer i 2018 meget lig evalueringerne fra 2017. Både tilstedeværelses- og netuddannelsens kursister vurderer at være bedst forberedte på, hvilken rolle man som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø, og hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden. Omvendt oplever kursister på begge uddannelser at være mindst forberedte på, hvordan man kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere. Kursister på 22-timers-netuddannelsen er tilsvarende mindre forberedte på, hvordan virksomheden kan arbejde langsigtet med arbejdsmiljø, og hvordan arbejdsmiljøgruppen arbejder med arbejdspladsvurdering (APV).

På handleniveauet får netuddannelsen ligeledes mere positive evalueringer end tilstedeværelsesuddannelsen. På fire af de områder, der spørges til, vurderer kursisterne på netuddannelsen at være bedre forberedte end kursister på tilstedeværelsesuddannelsen. Det gælder fx, hvilken rolle man som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø. Dette billede er meget lig resultatet i evalueringsrapporten fra 2017.

Næsten alle kursister på begge uddannelser oplever, at de i høj eller nogen grad føler sig klædt på til arbejdet i AMO. Der er flere kursister på 22-timers-netuddannelsen end på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, som i høj grad føler sig klædt på. Næsten alle kursister på 22-timers-netuddannelsen vil anbefale deres uddannelse uden eller med nogle forbehold.

Om indholdet på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen kommer EVA med følgende opmærksomhedspunkt:

Opmærksomhedspunkter

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

Til trods for en mindre fremgang opfordrer EVA igen udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at det er tydeligt for kursisterne, hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i forbindelse med den årlige arbejdsmiljødrøftelse. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2014-17.

2.2.2 Pædagogiske principper

Ifølge bekendtgørelsen om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser skal uddannelserne tilrettelægges med udgangspunkt i fastlagte pædagogiske principper. Det indebærer blandt andet, at undervisningen skal tage udgangspunkt i kursisternes arbejdspladser og tilrettelægges, så kursisterne inddrages aktivt og kan udveksle erfaringer.

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens kursister er generelt tilfredse med undervisernes udmøntning af de pædagogiske principper. Kursisterne er især positive med hensyn til underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra kursisternes arbejdspladser. Stort set alle kursister vurderer, at underviseren har været rigtig god eller god til dette.

Næsten alle kursister (93 %) vurderer, at undervisningens sværhedsgrad har været tilpas.

Som en del af kurset skal kursisterne udarbejde en praktisk hjemmeopgave. 84 % af kursisterne vurderer, at den praktiske opgave gav dem erfaringer, som de kan bruge i deres arbejde som arbejdsmiljørepræsentanter eller arbejdsledere. Samtidig er der 1 %, svarende til 81 kursister, som svarer, at de ikke har lavet og heller ikke regner med at komme til at lave den praktiske opgave. EVA indskærper derfor over for udbyderne, at den praktiske opgave er obligatorisk for at gennemføre et kursus og dermed også for, at kursisterne kan få udleveret et kursusbevis.

22-timers-netuddannelsen

Netuddannelsens forløb indledes med introducerende tilstedeværelsesundervisning efterfulgt af onlinebaseret fjernundervisning. Onlinedelen gennemføres i overensstemmelse med en aktivitetsplan, der er udarbejdet i samarbejde mellem underviseren og den enkelte kursist. Aktivitetsplanerne indeholder blandt andet en række opgaver, som kursisterne skal løse.

Tilstedeværelsesundervisningen vurderes fortsat meget positivt af kursisterne. Det gælder både ift., om undervisningen gav dem overblik over indholdet i uddannelsen og over arbejdsmiljøområdet. Hertil vurderer næsten alle kursisterne (97 %), at tilstedeværelsesundervisningen gjorde dem klar til at gå i gang med netperioden. Samtidig var næsten alle kursister (98 %) tilfredse med den vejledning, de fik fra underviser i løbet af netperioden.

Aktivitetsplanen og opgaverne i den vurderes også positivt. Størstedelen af kursisterne (93 %) vurderer, at aktivitetsplanen fungerede rigtig godt eller godt som ramme for netperioden. 98 % af kursisterne synes, at opgaverne i aktivitetsplanen var meget eller forholdsvis relevante, og 92 % mener, at det var klart for dem, hvornår opgaverne var løst tilfredsstillende.

Næsten alle kursisterne (98 %) svarer, at de er meget tilfredse eller tilfredse med undervisningsmaterialet. Der er i 2018 væsentligt flere, som angiver at være meget tilfredse, end der var i 2017.

IT-systemerne får blandede vurderinger fra kursisterne. Der er generelt færre i 2018, som er meget tilfredse med IT-systemernes driftsstabilitet, brugervenlighed og muligheden for dialog med andre deltagere. I forhold til brugervenligheden er der i år en betydelig andel kursister, som er utilfredse. Dette er anført som opmærksomhedspunkt.

Vedrørende de pædagogiske principper på 22-timers-uddannelserne kommer EVA med følgende opmærksomhedspunkter:

Opmærksomhedspunkter

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA indskærper over for udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, at det er et obligatorisk krav, at kursisterne har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

22-timers-netuddannelsen

EVA opfordrer udbydere af 22-timers-netuddannelsen til at sikre, at det anvendte IT-system er brugervenligt.

2.3 Uddannelserne for koordinatore

I dette afsnit sammenfattes evalueringen af uddannelserne for koordinatore, dvs. koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen.

2.3.1 Uddannelsernes indhold

Koordinator-uddannelsernes indhold har ligesom 22-timers-uddannelserne både en videns- og en handledimension. Vidensdimensionen omhandler også her den faktuelle viden, som kursisterne skal opnå om arbejdsmiljøområdet for at kunne varetage deres opgaver i AMO. Handledimensionen omhandler den del af uddannelsen, som ruste kursisterne til, hvordan de skal håndtere konkrete opgaver i AMO efter endt uddannelse.

Kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen vurderer generelt uddannelserne positivt, både når det gælder vidensniveauet og handleniveauet. Der er dog større spredning i kursisternes besvarelser, end det er tilfældet for uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen. Størstedelen af kursisterne oplever at være godt forberedte, men på mange områder er der samtidig en væsentlig andel, som oplever at være mindre godt eller dårligt forberedt.

I forhold til 2017 er der generelt ikke sket store ændringer i kursisternes vurderinger af hverken koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen eller koordinator-netuddannelsen. Mange af opmærksomhedspunkterne fra 2017 gentages derfor igen i år. Kursisternes evalueringer af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er gennemgående bedre end kursisternes evalueringer af koordinator-netuddannelsen.

På vidensniveauet oplever kursisterne på begge uddannelsestyper i højest grad at være forberedte på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forbindelse med byggefasen, hvilket også var tilfældet i 2017. Endvidere er kursisterne på begge uddannelsestyper i mindst grad forberedte på, hvordan man kan lave og bruge journalen i både projekterings- og udførelsesfasen. For tilstedeværelsesuddannelsen har dette område været fremhævet som opmærksomhedspunkt hvert år siden 2015 og må gentages igen i 2018.

Der knytter sig desuden en række andre opmærksomhedspunkter til vidensniveauet for begge uddannelses typer. Disse fremhæves nederst i dette afsnit. For tilstedeværelsesuddannelsen er der kommet to nye opmærksomhedspunkter til siden 2017. For netuddannelsen er antallet af opmærksomhedspunkter på vidensniveauet næsten det samme som i 2017, men det har ændret sig, hvilke områder udbyderne opfordres til at være opmærksomme på. Der er således fortsat otte opmærksomhedspunkter på koordinator-netuddannelsen, som omhandler den faktuelle viden, kursisterne skal have med sig fra kurset.

På handleniveauet oplever kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen at være bedst forberedte med hensyn til to områder. Disse er, hvordan planen for sikkerhed og sundhed bruges i udførelsesfasen, og hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i udførelsesfasen. Kursisterne på koordinator-netuddannelsen vurderer i højest grad at være forberedte på, hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i henholdsvis projekterings- og udførelsesfasen. Kursisterne på begge uddannelser er mindst forberedte på, hvordan man kan lede og gennemføre opstartsmøder. Endvidere er netuddannelsens kursister i lige så lav grad forberedte på, hvordan planen for sikkerhed og sundhed laves i projekteringsfasen, og hvordan man kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder.

For koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er der på handleniveauet anført opmærksomhedspunkter på de samme to områder, som blev fremhævet i 2017. Disse opmærksomhedspunkter er ligeledes fremhævet nederst i dette afsnit. For koordinator-netuddannelsen er der i 2018 otte opmærksomhedspunkter, som knytter sig til handleniveauet. Det er to opmærksomhedspunkter mindre end i 2017. Hertil er der sket enkelte ændringer i, hvilke områder udbyderne af netuddannelsen opfordres til at være opmærksomme på.

Kursisternes generelle udbytte af koordinator-uddannelsen vurderes på tværs af de to uddannelses typer. Tilstedeværelsesuddannelsens kursister oplever i højere grad at være klædt på til arbejdsmiljøkoordineringen, end det er tilfældet for kursisterne på netuddannelsen. Generelt oplever kursisterne på både tilstedeværelses- og netuddannelsen at være bedre forberedte på at varetage arbejdsmiljøkoordineringen i udførelsesfasen end i projekteringsfasen. På koordinator-netuddannelsen er der desuden en væsentlig andel, som i mindre grad føler sig klædt på til arbejdsmiljøkoordinering i projekteringsfasen. Dette har været anført som opmærksomhedspunkt i 2016 og 2017.

78 % af kursisterne på netuddannelsen vil anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche med ingen eller få forbehold.

Opmærksomhedspunkterne vedrørende koordinator-uddannelsernes indhold er følgende:

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

Vidensniveauet

EVA opfordrer igen udbyderne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen. Dette har også været et opmærksomhedspunkt for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen i rapporter fra 2015-17.

EVA opfordrer udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i udførelsesfasen.

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvilke metoder de kan bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapportererne fra 2016 og 2017.

EVA opfordrer udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom.

Handleniveauet

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvordan de kan lede og gennemføre opstartsmøder. Dette har været et opmærksomhedspunkt hvert år i 2015-17.

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvad man skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017.

Koordinator-netuddannelsen

Vidensniveauet

EVA opfordrer udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på:

- Hvordan de kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapportererne fra 2016 og 2017.
- Hvordan de kan lave og bruge journalen i udførelsesfasen.
- Rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016 og 2017.
- Rollefordelingen i udførelsesfasen, herunder lovgivningen herom. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017.
- Hvordan der tages kontakt til og samarbejdes med bygherren som opgavestiller. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016 og 2017.
- Hvilke metoder der kan bruges i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporten fra 2017.
- Hvilke metoder der kan bruges i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporten fra 2017.
- Hvilke eksterne samarbejdspartnere man kan bruge.

Handleniveauet

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne opnår den fornødne viden om:

- Hvordan man kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder
- Hvordan man kan lede og gennemføre opstartsmøder.

- Hvordan man kan lave planen for sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen.
- Hvordan man kan lave planen for sikkerhed og sundhed i udførelsesfasen.
- Hvad man skal gøre som koordinator, hvis der er sundhedsfarer i bygge- og anlægsprojektet.
- Hvordan man kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen.
- Hvad koordinatoren skal gøre, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader.
- Hvordan man kan arbejde systematisk med arbejdsmiljø i bygge- og anlægsprojektet.

Disse 8 områder var også anført som opmærksomhedspunkter i 2017. Endvidere var punkt 2 også anført som opmærksomhedspunkt i 2016.

Det generelle udbytte

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at deres kursister er klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordinering i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016 og 2017.

2.3.2 Pædagogiske principper

Koordinatoruddannelserne skal ligesom 22-timers-uddannelserne leve op til en række krav til, hvilke pædagogiske principper undervisningen tilrettelægges ud fra. Disse krav er fastsat i bekendtgørelsen. Det indebærer blandt andet, at undervisningen skal tage udgangspunkt i kursisternes arbejdspladser og tilrettelægges, så kursisterne inddrages aktivt og kan udveksle erfaringer.

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

Kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er generelt positive i deres vurdering af underviserens udmøntning af de pædagogiske principper. Kursisterne er især positive med hensyn til underviserens evne til at skifte mellem oplæg og opgaver samt underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler på både kursisternes egne og andres bygge- og anlægsprojekter.

De fleste kursister (94 %) vurderer, at sværhedsgraden var tilpas.

Som en del af kurset skal kursisterne udarbejde en praktisk hjemmeopgave. 90 % af kursisterne vurderer, at den praktiske opgave gav dem erfaringer, som de kan bruge i deres videre arbejde.

Koordinator-netuddannelsen

Netuddannelsens forløb indledes med introducerende tilstedeværelsesundervisning efterfulgt af onlinebaseret fjernundervisning. Onlinedelen gennemføres i overensstemmelse med en aktivitetsplan, der er udarbejdet i samarbejde mellem underviseren og den enkelte kursist. Aktivitetsplanerne indeholder blandt andet en række opgaver, som kursisterne skal løse.

Tilstedeværelsesundervisningen får blandede evalueringer af kursisterne. De fleste kursister oplever, at tilstedeværelsesundervisningen i nogen grad gav dem overblik over arbejdsmiljøområdet og indholdet i uddannelsen. Lidt over en tredjedel (34 %) oplever, at undervisningen i høj grad gav dem overblik. Dog er der samtidig en væsentlig andel (10 %), som vurderer, at undervisningen i mindre grad gav dem overblik over indholdet i uddannelsen. Dette har været fremhævet som opmærksomhedspunkt i evalueringsrapporterne i 2016 og 2017. Samtidig er der sket en positiv udvik-

ling ift., hvor mange kursister som følte sig klar til at gå i gang med netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen. Størstedelen af kursisterne (93 %) følte sig klar, og andelen, som i mindre grad eller slet ikke følte sig klar, er faldet fra 14 % i 2017 til 7 % i 2018.

De fleste kursister (92 %) er tilfredse med underviserens vejledning i netperioden.

Aktivitetsplanerne vurderes meget forskelligt af netuddannelsens kursister. For nogle kursister har aktivitetsplanen fungeret godt, mens den for andre har fungeret mindre godt. Dette medfører, at der i år er tre opmærksomhedspunkter til udbyderne, som knytter sig til arbejdet med aktivitetsplanen. Opmærksomhedspunkterne baseres på, at knap en tredjedel (30 %) af kursisterne oplever, at aktivitetsplanen fungerede mindre godt eller dårligt som ramme for netperioden, 14 % oplever, at opgaverne i aktivitetsplanen ikke var relevante, og knap en fjerdedel af kursisterne (24 %) oplever, at det var uklart, hvornår opgaverne var løst tilfredsstillende. Der er ikke sket væsentlige ændringer i kursisters vurderinger i forhold til 2017.

Mange kursister er tilfredse med undervisningsmaterialet på koordinator-netuddannelsen, men der er samtidig 11 %, som er utilfredse. Dette er anført som opmærksomhedspunkt.

Kursisterne har haft en blandet oplevelse med IT-systemerne i forhold til både funktioner og funktionsdygtighed. Overordnet er det mellem 55-64 % af kursisterne, som er tilfredse med IT-systemets driftsstabilitet, brugervenlighed og mulighed for dialog med andre deltagere. Der er dog samtidig sket en markant stigning på 14 procentpoint i andelen, som har haft en dårlig oplevelse med IT-systemets driftsstabilitet (1 % i 2017 til 15 % i 2018). Knap en tredjedel af kursisterne (30 %) er negativt stemte over for IT-systemets brugervenlighed, og knap en fjerdedel af kursisterne (24 %) er negativt stemte over for mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet. Det er derfor anført som opmærksomhedspunkt, at udbydere af koordinator-netuddannelsen skal sikre, at IT-systemerne lever op til kravene i bekendtgørelsen.

Der er i 2018 ingen opmærksomhedspunkter rettet mod koordinatortilstedeværelsesuddannelsens udmøntning af de pædagogiske principper. Opmærksomhedspunkterne vedrørende koordinator-netuddannelserne er følgende:

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne opnår et fyldestgørende overblik over uddannelsen i forbindelse med tilstedeværelsesundervisningen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporterne for 2016 og 2017.

EVA opfordrer igen til, at udbyderne af koordinator-netuddannelsen udvikler deres praksis med hensyn til at skabe aktivitetsplaner, der fungerer som en god ramme for netperioden for alle kursister. Dette er særligt vigtigt, da det har været et opmærksomhedspunkt hvert år siden 2014.

EVA opfordrer igen udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at opgaverne i aktivitetsplanen er relevante for alle kursisterne. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017.

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kravene til, hvornår opgaverne er løst tilfredsstillende, er klare for alle kursisterne. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016 og 2017.

EVA opfordrer udbydere af koordinator-netuddannelsen til at være opmærksomme på, at undervisningsmaterialet på kurset er relevant, tilgængeligt og dækker kursisters behov i forbindelse med opgaveløsningen i netperioden.

EVA opfordrer igen til, at udbydere af koordinator-netuddannelsen sikrer IT-systemets driftsstabilitet, IT-systemets brugervenlighed samt kursisters mulighed for dialog med andre deltagere via IT-systemet. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporten for 2016 og 2017.

2.4 Erfaringer fra kontrolbesøg

I 2018 gennemførte EVA syv kontrolbesøg på udvalgte uddannelser. På baggrund af undervisningsiagttagelse og interview med undervisere, kursister og udbydere sammenfattes nogle generelle betragtninger, der går på tværs af uddannelser og uddannelsesstyper. I 2018 var EVA på besøg hos fire udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og tre udbydere af koordinator-uddannelsen. EVA har både besøgt uddannelser afholdt som tilstedeværelsesundervisning og som netbaseret undervisning (på tilstedeværelsesdagen).

Holdstørrelsen skaber forskellige muligheder og udfordringer for udmøntningen af de pædagogiske principper i undervisningen

Under kontrolbesøgene har EVA set både store og små hold, hvilket kan skabe forskellige krav til underviserens prioritering i undervisningen. På de større hold er det en fordel, at der kan sættes mange perspektiver i spil under plenumdiskussionerne. De større hold giver også underviserne bedre mulighed for at danne flere og varierede grupper i løbet af kurset, så gruppesammensætningen kan tilpasses til den konkrete opgave, der skal løses i grupperne. Det er til gengæld vigtigt, at underviseren sikrer, at alle kursister får besvaret deres spørgsmål og får relateret undervisningen til deres egen arbejdsplads.

På de mindre hold er der gode betingelser for et trygt forum, hvor alle kursister i høj grad kan komme til orde. Undervisningen på de helt små hold kan desuden give kursisterne konkret og mere dybdegående sparring på udfordringer fra deres egne arbejdspladser. På de små hold er det dog samtidig vigtigt, at underviseren formår at skabe gode rammer for dialog mellem kursisterne imellem, så udvekslingerne ikke kun tager form af en-til-en-kommunikation mellem den enkelte kursist og underviseren.

Opmærksomhedspunkter

Alle uddannelsestyper

EVA opfordrer undervisere på store hold til at sikre, at mere tilbageholdende kursister kommer til orde og får relateret undervisningen til deres egen arbejdsplads.

EVA opfordrer undervisere på små hold til at være særligt opmærksomme på at fremme dialog mellem kursisterne, således at kursisterne får delt deres erfaringer og viden med hinanden.

Undervisere skaber generelt god undervisning med kreative og afvekslende input

EVA har under kontrolbesøgene observeret gode og varierende undervisningsformer. Den undervisning, vi har iagttaget, bød på mange forskellige kreative varianter af praktiske øvelser, som fx rollespil, case-arbejde og arbejde med kreative plancher. Vi så også kreativ brug af lokalerne, som fx stående opsamlinger eller *walk-and-talk* som afvekslende input til den klassiske tavleundervisning. Det er EVA's erfaring, at denne slags input bidrager positivt til undervisningens pædagogiske kvalitet.

Underviserne er generelt gode til at sætte sig ind i og inddrage kursisters baggrunde og forudsætninger

Under kontrolbesøgene i 2018 observerede EVA generelt god undervisning og tilfredse kursister. EVA bemærkede under besøgene, at underviserne var rigtig gode til at sætte sig ind i kursisters baggrund og forudsætninger – både forud for kurset og under introduktionen ved kursets start – og til at bruge denne viden i undervisningen. Det var desuden et perspektiv i kursistinterviewene, at kursisterne var særligt glade for, når underviserne brugte deres viden om kursisterne undervejs i undervisningen og hjalp med at skabe kobling mellem teorien og kursisters egen praksis gennem praktiske eksempler.

Integration af den praktiske opgave før eller under kurset fremmer forskelligt læringsudbytte hos kursisterne

På tilstedeværelsesuddannelserne er der forskellige muligheder for at integrere den praktiske opgave i undervisningsforløbet. Under kontrolbesøgene i 2018 har EVA både set eksempler på, at den praktiske opgave er stillet før og under undervisningsforløbet. Modellerne fremmer forskellige former for læringsudbytte hos kursisterne.

Ved integration af den praktiske opgave før kursets start fungerer opgaven som en god forberedelse til kurset. Kursisterne er rigtig godt klædt på til undervisningen, når de møder op, da den praktiske opgave giver lejlighed til at undersøge arbejdsmiljøarbejdet på deres egen arbejdsplads på forhånd og til at forholde sig reflektivt til egen rolle i arbejdsmiljøarbejdet. Det er i denne model vigtigt, at underviserne er opmærksomme på, at opgave kan løses med de forudsætninger, kursisterne har før kurset, samt at der gives en grundig skriftlig introduktion.

Ved integration af den praktiske opgave under kurset er det en fordel, at kursisterne har tilegnet sig relevant viden og kompetencer fra kurset, som kan anvendes til at løse opgaven. Det er en fordel ved denne model, at kursisterne får lejlighed til at afprøve konkrete værktøjer i deres egen praksis og efterfølgende får mulighed for at sparre med underviser og de øvrige kursister om dette. Endvidere kan underviser i høj grad understøtte kursisten i opgaveløsningen i denne model.

For begge modeller er det vigtigt, at kursisterne sikres tilbagemelding på den praktiske opgave.

Studerende adskiller sig fra de øvrige målgrupper på arbejds miljøuddannelserne

På besøgene har EVA oplevet, hvordan studerende har væsentligt andre forudsætninger for at tage uddannelsen end de øvrige målgrupper. Dette er et vigtigt opmærksomhedspunkt for underviserne, især når der undervises på blandede hold, hvor der indgår mange studerende sammen med færdiguddannede. Det er EVA's erfaring, at de studerende kan have stor glæde af, at der deltager kursister på holdene, som kan bidrage med konkrete praktiske erfaringer fra deres arbejdsliv. Dog kan det omvendt være svært at sikre, at personerne udefra får tilstrækkelig erfaringsudveksling og inputs med hjem. Det er derfor et vigtigt opmærksomhedspunkt for underviserne, at alle får tilstrækkeligt udbytte af undervisningen, når deltagerne har meget forskellige forudsætninger for at deltage.

Opmærksomhedspunkter

Alle uddannelsestyper

EVA opfordrer udbydere til at sikre, at alle kursister får tilstrækkeligt udbytte af undervisningen, når deltagerne har meget forskellige forudsætninger for at deltage. Dette er især vigtigt, når der indgår studerende på holdene.

3 Udvikling i antallet af kursusudbud og kursister

I dette kapitel beskrives udviklingen i antallet af uddannelser, udbydere, undervisere, kursister og kurser. Kapitlet bruger oplysninger fra udbyderne af arbejds miljøuddannelserne samt EVA's opgørelser og tidligere evalueringer af arbejds miljøuddannelserne. I 2018 er udbyderne for sjette gang blevet bedt om at angive, hvor mange kursister der har gennemført en arbejds miljøuddannelse. I forlængelse af rapporten for 2017 fremlægges opgørelser over antallet af kursister, svarprocent i forbindelse med evalueringen og sammenligning af disse tal med tallene fra de foregående år. For at danne et overblik over den seneste udvikling vil tabellerne indeholde tal fra årene 2015 til 2018

Vi har, hvor det er muligt, anvendt antallet af kursister, som har gennemført uddannelsen, til at belyse, hvorledes kursusudbuddet og sammensætningen af kursister har udviklet sig. Således er tabel 3.1-3.9 baseret på alle kursister, som har gennemført uddannelserne, uanset om de har afleveret en evaluering. Dog er der også områder, hvor vi er nødt til at tage afsæt i kursisternes besvarelser. Dette gør sig gældende for tabel 3.10-3.11.

Nedenfor er kapitlets centrale konklusioner opsummeret.

Kursusudbud, kursister, undervisere og udbydere i 2018

I 2018 gennemførte 15.921 kursister en arbejds miljøuddannelse. Ud af disse har 15.567 kursister udfyldt et evalueringsskema på den arbejds miljøuddannelse, de deltog i. Dette betyder, at 98 % af de uddannede kursister indgår i datagrundlaget for arbejds miljørapporten fra 2018. Dette indebærer et lille fald mellem 2017 og 2018 på 512 kursister. Det svarer til 13 kursister pr. kursus i gennemsnit, hvilket er det samme som i 2017.

Der blev i 2018 afholdt 1.194 kurser på tværs af de fire uddannelses typer, hvilket var 43 færre kurser, end der blev afholdt i 2017. Dette fald står i kontrast til de forhenværende år, da der i perioden 2015 til 2017 generelt er sket en stigning i antallet af kurser.

Der er sket en stigning i antallet af undervisere på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, mens underviserantallet er stabilt for de to netbaserede uddannelses typer. Da underviserne kan undervise hos flere udbydere, kan denne stigning både skyldes, at der samlet set er kommet flere undervisere, men den kan også skyldes, at flere undervisere er begyndt at undervise for flere udbydere.

Ved udgangen af 2018 var der i alt 36 godkendte udbydere, som tilsammen udbyder 45 arbejds miljøuddannelser fordelt over alle fire uddannelses typer. Der er således flere udbydere, der udbyder mere end én type arbejds miljøuddannelse. Der er ikke sket væsentlige ændringer i, hvor mange kurser de enkelte udbydere afholder. En fjerdedel (25 %) af udbyderne afholder 1-4 kurser årligt, mens en anden fjerdedel (25 %) afholder 9-19 kurser årligt på tværs af udbudte uddannelses typer.

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er fortsat den mest udbudte

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er fortsat den uddannelses type, som udbydes af flest udbydere. Det er også den, der har flest undervisere tilknyttet.

Overvægt af åbne kurser og generelle kurser

Der blev igen i 2018 gennemført en større andel af åbne kurser i forhold til virksomhedsrettede kurser. Fordelingen mellem åbne og virksomhedsrettede kurser er uændret sammenlignet med 2017. Der blev afholdt flere generelle kurser end brancherrettede kurser. Omtrent tre fjerdedele (73 %) af de gennemførte kurser var generelle kurser, mens ca. en fjerdedel (27 %) var brancherrettede kurser.

Det gennemsnitlige antal kurser varierer meget på tværs af uddannelserne

Inden for de fire uddannelsestyper er der væsentlig forskel på, hvor mange kurser der i gennemsnit var på kurserne. Gennemsnittet varierer fra 6 kurser pr. kursus (22-timers-netuddannelsen) til 18 kurser pr. kursus (koordinator-netuddannelsen). Det gennemsnitlige antal kurser pr. kursus er forholdsvis uændret for alle uddannelsestyper i perioden 2015-18.

Flest arbejdsmiljørepræsentanter vælger 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, mens arbejdsledere vælger 22-timers-netuddannelsen

Blandt 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens kurser var der flest arbejdsmiljørepræsentanter, mens der var flest arbejdsledere blandt 22-timers-netuddannelsens kurser. Der er endvidere, blandt 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens kurser, fortsat markant flere, som har en anden baggrund, eksempelvis medlemmer af MED-udvalget.

Størstedelen ved endnu ikke, hvad de skal bruge koordinator-netuddannelsen til

På koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen angav størstedelen af kursisterne, at de skal være koordinator. Med hensyn til koordinator-netuddannelsen er det i 2018 fortsat størstedelen, som endnu ikke ved, hvad de skal bruge uddannelsen til. Mere end halvdelen af kursisterne (59 %) angiver dette, mens godt en tredjedel (34 %) angiver, at de skal være koordinator. Denne fordeling skyldes, at størstedelen af kursisterne på koordinator-netuddannelsen er studerende, som tager uddannelsen som en del af deres primære uddannelse.

3.1 Uddannelser og udbydere

Af tabel 3.1 fremgår det, at der pr. 31. december 2018 udbydes i alt 45 forskellige arbejdsmiljøuddannelser. Heraf udgør 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen 73 %. Uddannelserne udbydes af 36 forskellige udbydere. Der er således flere udbydere, som udbyder mere end én type arbejdsmiljøuddannelse.

TABEL 3.1

Kursusudbud fordelt på uddannelsestyper

	Antal udbudte uddannelser	Procent
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	33	73 %
22-timers-netuddannelse	3	7 %
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	8	18 %
Koordinator-netuddannelsen	1	2 %
Total	45	100 %

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018

Tabel 3.2 viser, hvordan udbydere fordeler sig i henhold til, hvor mange kurser de har afholdt i 2018. Det fremgår af tabellen, at der var flest udbydere, som afholdt enten 1-4 kurser eller 9-19 kurser, og færrest udbydere, som afholdt mere end 100 kurser. Det samlede antal aktive udbydere er generelt faldet i perioden 2015-18. Der er dog ingen væsentlig forskel i, hvor mange kurser den enkelte udbyder afholder, når man sammenligner med de foregående år.

TABEL 3.2

Aktive udbydere fordelt på antal afholdte kurser, 2015-18

	2015		2016		2017		2018	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Udbydere med 1-4 kurser	9	22 %	9	24 %	6	16 %	9	25 %
Udbydere med 5-8 kurser	7	17 %	8	21 %	10	27 %	8	22 %
Udbydere med 9-19 kurser	13	32 %	10	26 %	9	24 %	9	25 %
Udbydere med 20-99 kurser	10	24 %	9	24 %	8	22 %	6	17 %
Udbydere med 100+ kurser	2	5 %	2	5 %	4	11 %	4	11 %
Total	41	100 %	38	100 %	37	100 %	36	100 %

Kilde: Evalueringsrapporter, 2015, 2016 og 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger 2018.

3.2 Underviserne

EVA godkender undervisere på arbejdsmiljøuddannelserne, når nye udbydere ansøger om godkendelse, eller når allerede godkendte udbydere hvert tredje år søger om re-godkendelse¹. I den mellem-liggende periode kan udbydere selv tilknytte nye undervisere til uddannelserne efter at have foretaget en vurdering af, om underviserne lever op til de krav, der er fastlagt i bekendtgørelsen. EVA har i forbindelse med indsamlingen af resultaterne fra kursistevalueringerne bedt udbydere oplyse, hvor mange aktive undervisere de har tilknyttet. Ud fra udbydernes oplysninger var der 195 aktive undervisere i 2018, hvilket er 13 flere end i 2017. Det kan ikke siges præcist, hvor mange nye undervisere der er kommet til i 2018, da udviklingen fra 2017 til 2018 både dækker over, at nogle undervisere er stoppet, og at andre er kommet til. Tilgangen af nye undervisere kan således være større end 13. EVA har godkendt i alt fem nye undervisere i 2018. Når dette tal er lavere end udviklingen i antallet af undervisere fra 2017 til 2018, skyldes det, at EVA som nævnt kun godkender undervisere i forbindelse med godkendelse og re-godkendelse af udbydere. Dermed er det ikke alle nye undervisere fra 2018, som er blevet godkendt af EVA endnu.

Tabel 3.3 viser, hvordan antallet af aktive undervisere fordeler sig på de forskellige uddannelser.

1 Jf. konceptet for vurdering og kvalitetssikring af arbejdsmiljøuddannelser, der kan findes på www.eva.dk.

TABEL 3.3

Antal aktive undervisere fordelt på uddannelsestyper, 2015-18

	2015	2016	2017	2018
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	129	120	154	164
22-timers-netuddannelsen	9	8	10	8
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	14	18	16	21
Koordinator-netuddannelsen	2	3	2	2
Total	154	149	182	195

Kilde: Evalueringsrapport 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: I denne tabel stemmer tallene fra 2017 overens med tallene præsenteret i evalueringsrapporten fra 2017.

Af tabel 3.3 fremgår det, at der som nævnt er en samlet stigning på 13 aktive undervisere på tværs af uddannelsestyperne. Dette dækker over, at der på nogle uddannelsestyper er sket en stigning i antallet af undervisere, mens der for andre uddannelsestyper er sket et lille fald. På 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er der sket en stigning på 10 undervisere, og på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er der sket en stigning på 5 undervisere. På de to netbaserede-uddannelser er der ikke sket væsentlige ændringer i antallet af undervisere.

Endvidere angiver tabel 3.3, at størstedelen af de aktive undervisere er tilknyttet 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, hvilket hænger sammen med, at det er denne uddannelse, der udbydes flest kurser på, samt den uddannelse, som har flest kursister. Det reelle antal aktive undervisere kan være mindre end de 195, som er angivet i tabellen, idet den samme underviser kan være tilknyttet flere udbydere eller kan undervise på flere uddannelsestyper. På den måde kan den samme underviser komme til at figurere i opgørelsen flere gange.

3.3 Kursister og kurser

I 2018 gennemførte 15.921 kursister en arbejdsmiljøuddannelse, fordelt på 1.194 kurser. Tabel 3.4 viser udviklingen i det samlede antal kurser og kursister i perioden 2015-18. EVA har desuden beregnet det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus i perioden.

TABEL 3.4

Udvikling i antallet af kurser og kursister, 2015-18

	2015	2016	2017	2018
Kurser	1.070	1.045	1.237	1.194
Kursister	14.160	14.544	16.433	15.921
Kursister pr. kursus	13	14	13	13

Kilde: Evalueringsrapport 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: I denne tabel er der anvendt opdaterede tal fra 2017.

Tabel 3.4 viser et mindre fald i antallet af kursister siden 2017, men en generel stigning for den samlede periode. Fra 2017 til 2018 faldt antallet af kursister med 512. Antallet af kurser og afholdte

kurser ligger dog fortsat højere end i 2015 og 2016. Det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus ligger stabilt på omtrent 13 kursister for hele perioden.

På trods af at det gennemsnitlige antal kursister på arbejdsmiljøkurserne samlet set har vist sig at være stabilt, er der stor forskel på, hvor mange kursister der i gennemsnit har været på kurserne på tværs af de fire uddannelsestyper. Tabel 3.5 viser det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus fordelt på de fire uddannelsestyper.

TABEL 3.5

Gennemsnitligt antal kursister pr. kursus i 2015-18

	2015	2016	2017	2018
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	13	14	14	14
22-timers-netuddannelsen	9	8	5	6
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	19	16	14	14
Koordinator-netuddannelsen	18	15	16	18

Kilde: Evalueringsrapport, 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: I denne tabel er der anvendt opdaterede tal fra 2017.

Det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus er forholdsvis stabilt fordelt på de forskellige uddannelsestyper til trods for det mindre fald i antallet af kursister. I 2018 er koordinator-netuddannelsens gennemsnit steget fra 16 til 18 kursister, hvormed det fortsat er den uddannelse, der har flest kursister pr. kursus. På 22-timers-netuddannelsen er der sket en mindre stigning fra 5 til 6 kursister pr. kursus i gennemsnit. For de to tilstedeværelsesuddannelser ligger det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus stabilt på 14 de seneste to år.

Tabel 3.6 viser, hvordan de 1.194 kurser afholdt i 2018 fordeler sig på de fire uddannelsestyper sammenlignet med de tilsvarende tal for 2015-17.

TABEL 3.6

Kurser fordelt på uddannelsestyper, 2015-18

	2015		2016		2017		2018	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	973	91 %	927	89 %	1.098	89 %	1.064	89 %
22-timers-netuddannelsen	39	4 %	39	4 %	58	5 %	54	5 %
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	50	5 %	66	6 %	70	6 %	67	6 %
Koordinator-netuddannelsen	8	0 %	13	1 %	11	1 %	9	1 %
Total	1.070	100 %	1.045	100 %	1.237	100 %	1.194	100 %

Kilde: Evalueringsrapport 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: I denne tabel er der anvendt opdaterede tal fra 2017. Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

I 2018 er der, ligesom i de foregående år, en klar overvægt af kurser på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen.

Tabel 3.7 viser, hvordan kursisterne har fordelt sig på de fire uddannelsestyper i perioden 2015-18.

TABEL 3.7

Kursisternes fordeling på uddannelsestyper, 2015-18

	2015		2016		2017		2018	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	12.687	91 %	12.992	89 %	14.932	91 %	14.478	91 %
22-timers-netuddannelsen	362	3 %	305	2 %	311	2 %	329	2 %
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen	965	7 %	1.053	7 %	1.011	6 %	953	6 %
Koordinator-netuddannelsen	146	1 %	194	1 %	179	1 %	161	1 %
Total	13.982	100 %	14.544	100 %	16.433	100 %	15.921	100 %

Kilde: Evalueringsrapport 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: I denne tabel er der anvendt opdaterede tal fra 2017. Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 3.7 viser, at der fortsat er flest kursister på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. Den procentuelle fordeling af kursister på uddannelsestyperne er fuldstændig uændret siden 2017. Ser man på antal frem for procent, indebærer denne fordeling dog et fald på 454 kursister på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen.

Udbyderne af arbejds miljøuddannelsen kan tilrettelægge deres uddannelser for forskellige målgrupper. Således sondres der mellem åbne kurser, som alle kan tilmelde sig, og virksomhedsrettede kurser, der er målrettet ansatte i en bestemt virksomhed. Fordelingen mellem åbne og virksomhedsrettede kurser i perioden 2015-18 fremgår af tabel 3.8.

TABEL 3.8

Fordeling mellem åbne og virksomhedsrettede kurser, 2015-18

	2015	2016	2017	2018
	(N = 1.070) (%)	(N = 1.045) (%)	(N = 1.237) (%)	(N = 1.194) (%)
Virksomhedsrettede kurser	45	38	39	39
Åbne kurser	55	62	61	61
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: I denne tabel er der anvendt opdaterede tal fra 2017.

Tabel 3.8 viser, at forskellen i fordelingen af åbne kurser og virksomhedsrettede kurser har været stort set uændret i perioden 2016-18. Følgelig er 61 % af kurserne i 2017 åbne kurser, mens de resterende 39 % er virksomhedsrettede kurser.

Dertil opdeles kurserne på arbejds miljøuddannelserne i brancherettede kurser og generelle kurser, hvor kursisterne uddannes sammen med henholdsvis andre fra samme branche og fra forskellige brancher. Tabel 3.9 viser fordelingen mellem brancherettede kurser og generelle kurser.

TABEL 3.9

Fordeling mellem brancherettede kurser og generelle kurser, 2015-18

	2015 (N = 1.070) (%)	2016 (N = 1.045) (%)	2017 (N = 1.237) (%)	2018 (N = 1.194) (%)
Brancherettede kurser	20	20	30	27
Generelle kurser	80	80	70	73
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: I denne tabel er der anvendt opdaterede tal fra 2017.

Tabel 3.9 viser, at der i 2018 ikke er sket markante ændringer i fordelingen af henholdsvis brancherettede og generelle kurser. Ser man på udviklingen siden 2016, er andelen af brancherettede kurser samlet steget med 7 procentpoint, mens andelen af generelle kurser tilsvarende er faldet med 7 procentpoint.

3.3.1 Kursisternes baggrund

Kursister på 22-timers-uddannelserne fordeler sig på tre grupper:

- Arbejds miljørepræsentanter
- Arbejdsledere
- Kursister med anden baggrund, fx medlemmer af MED-udvalget eller personer, som arbejder med rådgivning inden for arbejds miljøområdet.

Af tabel 3.10 fremgår det, hvordan kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen fordelte sig på de tre grupper i perioden 2015-18.

TABEL 3.10

Kursisternes baggrund – 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

	2015 (N = 12.264) (%)	2016 (N = 12.265) (%)	2017 (N = 14.932) (%)	2018 (N = 14.127) (%)
Arbejds miljørepræsentant	65	63	57	58
Arbejdsleder	28	28	25	25

	2015	2016	2017	2018
Andet	7	9	18	17
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.
Note: I denne tabel er der anvendt opdaterede tal fra 2017.

Tabel 3.10 viser, at fordelingen af kursisternes baggrund for 2018 er forholdsvis uændret i forhold til 2017. For perioden 2015-18 er der dog sket en markant stigning på 10 procentpoint i andelen af kursister, som har en anden baggrund. Arbejdsmiljørepræsentanterne er stadig den største gruppe, selvom andelen er faldet med 5 procentpoint siden 2016.

Tabel 3.11 viser fordelingen af kursisternes baggrund på de tre grupper på 22-timers-netuddannelsen i perioden 2015-18.

TABEL 3.11

Kursisternes baggrund – 22-timers-netuddannelsen

	2015 (N = 266) (%)	2016 (N = 200) (%)	2017 (N = 198) (%)	2018 (N = 306) (%)
Arbejdsmiljørepræsentant	20	15	23	26
Arbejdsleder	73	82	73	67
Andet	7	4	4	7
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapport 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.
Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Af tabel 3.11 fremgår det, at der ikke er sket væsentlige ændringer fra 2017 til 2018. Ser man mere overordnet på perioden 2016-18, er der sket en markant stigning siden 2016 i andelen af arbejdsmiljørepræsentanter. Andelen er steget fra 15 % til 26 %, dvs. 11 procentpoint. Omvendt er andelen af arbejdsledere tilsvarende faldet 15 procentpoint siden 2016 (fra 82 % til 67 %). For gruppen med anden baggrund er der ikke sket væsentlige ændringer for hele perioden.

Kursisterne på koordinatoruddannelserne fordeler sig på følgende grupper:

- Skal være koordinator
- Skal ikke være koordinator, men er eller skal være i AMO
- Skal hverken være koordinator eller medlem af AMO
- Ved endnu ikke, hvordan jeg kommer til at bruge uddannelsen.

Tabel 3.12 viser, hvordan de kursister, der gennemførte koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, forventer at anvende uddannelsen.

TABEL 3.12

Kursisternes fremtidige anvendelse af uddannelsen – Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

	2015	2016	2017	2018
	(N = 906) (%)	(N = 990) (%)	(N = 994) (%)	(N = 935) (%)
Skal være koordinator	61	61	55	61
Skal ikke være koordinator, men er/skal være i AMO	13	12	15	13
Skal hverken være koordinator eller medlem af arbejdsmiljøorganisationen (AMO)	7	6	7	6
Ved endnu ikke, hvordan jeg kommer til at bruge uddannelsen	20	20	22	20
Total	101	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapporter, 2016 og 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 3.12 viser, at andelen, der skal være koordinatører, er steget med 6 procentpoint fra 2017 til 2018. I øvrigt er der ikke sket væsentlige ændringer i, hvad kursisterne forventer at anvende koordinatoruddannelsen til.

TABEL 3.13

Kursisternes fremtidige anvendelse af uddannelsen – Koordinator-netuddannelsen

	2015	2016	2017	2018
	(N = 146) (%)	(N = 69) (%)	(N = 135) (%)	(N = 143) (%)
Skal være koordinator	92	81	36	34
Skal ikke være koordinator, men er/skal være i AMO	4	1	4	6
Skal hverken være koordinator eller medlem af arbejdsmiljøorganisationen (AMO)	4	7	3	1
Ved endnu ikke, hvordan jeg kommer til at bruge uddannelsen	-	10	58	59
Total	100	100	100	100

Kilde: Evalueringsrapporten 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Note: Svarkategorien "Ved endnu ikke, hvordan jeg kommer til at bruge uddannelsen" er en ny svarkategori, der er medtaget fra de nye evalueringsskemaer i 2015. Skemaerne er først blevet fuldt implementeret på koordinator-netuddannelsen i 2016. Derfor indgår der ikke besvarelser fra 2015.

Tabel 3.13 viser fordelingen af kursister på koordinator-netuddannelsen. I 2018 er der fortsat en stor andel af kursisterne på koordinator-netuddannelsen, som ikke ved, hvad de skal bruge uddannelsen til. De kursister, som endnu ikke er afklarede omkring, hvordan de kommer til at bruge uddannelsen, udgør således den største andel med 59 %, mens der er færrest, der hverken skal være koordinator eller medlem af arbejdsmiljøorganisationen (AMO). Denne fordeling skyldes, at størstedelen af kursisterne på koordinator-netuddannelsen i 2017 og i 2018 er studerende på andre erhvervsuddannelser, som tager koordinatoruddannelsen som en del af deres primære uddannelse.

Dette kan formodentlig være med til at forklare, hvorfor kursisterne på kurset endnu ikke er afklarede omkring, hvad de skal bruge uddannelsen til.

4 Evaluering af uddannelsernes indhold

På de obligatoriske arbejds miljøuddannelser skal kursisterne opnå en helhedsorienteret forståelse af arbejds miljøområdet gennem undervisning inden for en række områder som fx psykisk arbejds miljø og forebyggelse og arbejdsulykker. Af dette kapitel vil det fremgå, hvordan kursisterne vurderer undervisningen inden for de fagområder, der fremgår af bekendtgørelsen, og om de samlet set vurderer at være klædt på til arbejdet i AMO. Kapitlet er baseret på resultaterne fra kursistevalueringerne samt EVA's tidligere evalueringsrapporter om de obligatoriske arbejds miljøuddannelser.

Gennem evalueringsskemaerne undersøges det på to niveauer, hvordan kursisterne vurderer, at de er forberedte til arbejdet i AMO. For det første vurderer kursisterne, hvor stor viden de har fået om specifikke arbejds miljøområder, fx viden om, hvem AMO kan samarbejde med internt i virksomheden. Dette benævnes vidensniveauet. For det andet vurderer kursisterne, hvor stor viden de har fået om, hvordan de håndterer konkrete opgaver i AMO, fx viden om hvordan man får samarbejdet i AMO til at fungere. Dette benævnes handleniveauet. Rapportens skelnen mellem vidensniveau og handleniveau tager udgangspunkt i bekendtgørelsens beskrivelse af formålet med arbejds miljøuddannelserne.

Kapitlet er struktureret, så der først er fokus på uddannelserne for medlemmer af AMO og dernæst på uddannelserne for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet.

4.1 Uddannelserne for medlemmerne af arbejds miljøorganisationen

Dette afsnit præsenterer vurderinger fra kursister på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen. Først adresseres vidensniveauet, og dernæst handleniveauet. Afslutningsvis præsenteres kursisternes samlede vurdering af 22-timers-uddannelserne. Ved sammenligningen af de to uddannelser bør man være opmærksom på, at der er stor forskel på antallet af kursister på de to uddannelser. Med få kursister på 22-timers-netuddannelsen skal der mindre til at rykke den procentvise fordeling, end tilfældet er for 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen med mere end 14.000 kursistevalueringer. Centrale konklusioner i afsnittet er opsummeret nedenfor:

Kursisternes evalueringer er i 2018 fortsat meget positive på begge uddannelser

Både 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 22-timers-netuddannelsen forbereder deres kursister godt til arbejdet med arbejds miljø. I 2018 vurderer 96-97 % af kursisterne på begge uddannelser at være klædt på til arbejdet i AMO.

Kursisternes evalueringer af uddannelserne er fortsat meget positive med hensyn til både videns- og handleniveauet. På begge niveauer vurderer mellem 93 og 99 % af kursisterne at være godt eller

rigtig godt forberedte inden for de områder, der spørges om. Sammenligner man kursisternes evalueringer af de to uddannelser, er det i 2018 på vidensniveauet mere lige, hvor godt kursisterne vurderer at være forberedte.

På vidensniveauet får netuddannelsen fortsat lidt bedre evalueringer fra kursisterne end tilstedeværelsesuddannelsen. Det gælder både ift., hvor godt kursisterne føler sig forberedte på, hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse, og hvilke metoder arbejdsmiljøgruppen kan bruge i det forebyggende arbejde. Der er dog mindre forskel på de to uddannelser i 2018, end der var i 2017, da der er sket et lille fald i netuddannelsens evalueringer. På handleniveauet er der lidt større forskel mellem uddannelserne. Her vurderer netuddannelsens kursister at være bedre forberedte på fire af de adspurgte områder.

Vurderinger af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

På vidensniveauet vurderer flest kursister at være godt forberedte med hensyn til, hvilke opgaver AMO har. Kursisterne vurderer i mindst grad at være forberedte med hensyn til, hvilken rolle arbejdsmiljøgruppen har i den årlige arbejdsmiljødrøftelse. Det har været fremhævet som opmærksomhedspunkt hvert år siden 2014, at udbyderne opfordres til at sikre, at det er tydeligt for tilstedeværelsesuddannelsens kursister, hvilken rolle arbejdsmiljøgruppen har i forbindelse med den årlige arbejdsmiljødrøftelse.

På handleniveauet vurderer kursisterne i højest grad at være forberedte med hensyn til, hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden, og hvilken rolle man som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø. Kursisterne vurderer i mindst grad at være forberedte med hensyn til, hvordan man kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere. Næsten alle kursister vurderer (97 %), at de i høj eller nogen grad er klædt på til arbejdet med arbejdsmiljø i AMO efter at have gennemført arbejdsmiljøuddannelsen. Disse resultater er stort set uændrede i forhold til 2017.

Vurderinger af 22-timers-netuddannelsen

På vidensniveauet vurderer kursisterne i højest grad at være forberedte med hensyn til, hvilke opgaver AMO har. Endvidere vurderer kursister på netuddannelsen at være lige så godt forberedte med hensyn til, hvilke metoder der kan anvendes i det forebyggende arbejde. Kursisterne vurderer i mindst grad at være forberedte med hensyn til, hvilke eksterne samarbejdspartnere arbejdsmiljøgruppen kan hente bistand hos.

På handleniveauet vurderer flest kursister at være rigtig godt eller godt forberedte med hensyn til, hvilken rolle man har som arbejdsmiljørepræsentant eller leder i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø, samt hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden.

På handleniveauet vurderer flest kursister at være mindre godt forberedte med hensyn til tre områder. Disse er:

- Hvordan de kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere
- Hvordan virksomheden kan arbejde langsigtet med arbejdsmiljø
- Hvordan arbejdsmiljøgruppen arbejder med arbejdspladsvurdering (APV).

De fleste kursister (96 %) vurderer, at de i høj grad er klædt på til arbejdet med arbejdsmiljø i AMO efter at have gennemført netuddannelsen, hvilket er tilnærmelsesvist uændret i forhold til 2017.

Over halvdelen af kursisterne vil ubetinget anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche (54 %), hvilket også var tilfældet sidste år.

4.1.1 Vidensniveau

I dette afsnit udfoldes kursisternes besvarelser af de spørgsmål, der knytter sig til vidensniveauet. Tabel 4.1 viser svarfordelingen i 2018 for de fem spørgsmål, som vedrører dette.

TABEL 4.1

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på:

	Type	Rigtigt godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)
Hvilke opgaver arbejdsmiljøorganisationen (AMO) har?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.159)	46	52	1	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 305)	48	50	2	0
Hvem AMO kan arbejde med internt i virksomheden (fx samarbejdsudvalg, personaleafdeling)?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.167)	40	57	3	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 306)	44	52	5	0
Hvilke eksterne samarbejdspartnere arbejdsmiljøgruppen kan hente bistand hos (fx arbejdsmiljørådgivere og Arbejdstilsynet)?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.170)	47	49	4	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 305)	45	48	8	0
Hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.139)	37	56	7	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 304)	49	44	7	0
Hvilke metoder arbejdsmiljøgruppen kan bruge i det forebyggende arbejde (fx arbejdsmiljøgennemgange, risikovurderinger og problemløsning)?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.157)	40	55	5	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 305)	47	49	5	0

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Overordnet set vurderer kursister på begge uddannelsestyper, at uddannelsen har forberedt dem godt. Ingen kursister vurderer at være dårligt forberedte, og mellem 93 % og 99 % af kursisterne vurderer at være rigtig godt eller godt forberedte inden for de områder, der spørges om. For 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er kursisternes evalueringer næsten magen til evalueringerne fra 2017, mens der for 22-timers-netuddannelsen er sket enkelte ændringer på tre områder. Ændringerne er dog alene sket mellem de to positive svarkategorier "Rigtig godt" til "Godt". På tre områder er der sket et fald på mellem 14-11 procentpoint i den mest positive svarkategori.

Kursisterne på både tilstedeværelses- og netuddannelsen oplever at være mest forberedte med hensyn til, hvilke opgaver arbejdsmiljøorganisationen har. På tilstedeværelsesuddannelsen er det samlet 99 % af kursisterne, som angiver at være rigtig godt (46 %) eller godt (52 %) forberedte på dette område. På netuddannelsen er det ligeledes samlet 99 %, som oplever at være rigtig godt (48

%) eller godt (50 %) forberedte. I tilsvarende høj grad oplever samlet 96 % af netuddannelsens kursister at være rigtig godt (47 %) eller godt (49 %) forberedte med hensyn til, hvilke metoder arbejdsmiljøgruppen kan bruge i det forebyggende arbejde.

Kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen oplever at være mindst forberedte med hensyn til, hvilken rolle arbejdsmiljøgruppen har i den årlige arbejdsmiljødrøftelse (7 %). Dette indebærer en lille forbedring i forhold til 2017, hvor andelen lå på 8 %. Til trods for en lille fremgang har det i perioden 2014-18 været det område, hvor 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens kursister har angivet at være dårligst forberedte. Det har ligeledes været gentaget som opmærksomhedspunkt hvert år siden 2014. For 22-timers-netuddannelsen vurderer kursisterne at være mindre godt forberedte med hensyn til viden om, hvilke eksterne samarbejdspartnere arbejdsmiljøgruppen kan hente bistand hos (8 %). Dette er en stigning på 6 procentpoint sammenlignet med 2017 (fra 2 % til 8 %).

Opmærksomhedspunkter

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

Til trods for en mindre fremgang opfordrer EVA igen udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at det er tydeligt for kursisterne, hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i forbindelse med den årlige arbejdsmiljødrøftelse. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2014-17.

Historisk set er 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen blevet vurderet bedre af kursisterne end 22-timers-netuddannelsen. Dog var der en markant positiv udvikling på netuddannelsen i 2017, som er fortsat i 2018. Dette betyder, at de to uddannelser i 2018 vurderes nogenlunde ens, mens netuddannelsen vurderes bedre på enkelte områder. På tre områder under vidensniveauet er kursisters evalueringer lige positive på tværs af de to uddannelser, mens netuddannelsens kursister på to områder oplever at være bedre forberedte. Det ene er, hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse, hvor 49 % af 22-timers-netuddannelsens kursister oplever at være rigtig godt forberedte, mens det samme gælder for 37 % af 22-timers-tilstedeværelses kursister. Det andet er, hvilke metoder arbejdsmiljøgruppen kan bruge i det forebyggende arbejde, hvor andelen, som oplever at være rigtig godt forberedte, udgør 47 % af netuddannelsens kursister og 40 % af tilstedeværelsesuddannelsens kursister.

4.1.2 Handleniveau

I dette afsnit gennemgås kursisters besvarelser af de spørgsmål, der omhandler handleniveauet. Tabel 4.2 viser, hvor godt kursisterne i 2018 vurderer, at de er forberedte inden for de områder, hvor deres viden skal være forankret i konkrete handlemuligheder og kompetencer.

TABEL 4.2

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på:

	Type	Rigtigt godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)
Hvordan virksomheden kan arbejde langsigtet med arbejdsmiljø blandt andet via den årlige arbejdsmiljødrøftelse?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.170)	44	51	4	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 307)	52	42	6	0
Hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.169)	46	50	4	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 307)	52	43	5	0
Hvordan I kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.168)	40	53	7	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 307)	43	50	6	0
Hvilken rolle du som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.154)	47	49	4	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 305)	55	43	1	0
Hvordan arbejdsmiljøgruppen arbejder med arbejdspladsvurdering (APV)?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.154)	43	51	6	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 306)	47	46	6	0
Hvilke opgaver arbejdsmiljøgruppen har i forbindelse med ulykker eller erhvervs sygdomme?	22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.151)	43	52	5	0
	22-timers-netuddannelsen (N = 308)	49	45	5	0

Kilde: Evalueringsrapport, 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Kursisterne vurderer generelt, at uddannelsen har forberedt dem godt med hensyn til, hvilke kompetencer de skal have, og hvilke konkrete handlemuligheder de har i forbindelse med arbejdsmiljøarbejdet. Mellem 93 % og 96 % af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og mellem 94 % og 99 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen vurderer, at de er rigtig godt eller godt forberedte med hensyn til de faglige opgaver og udfordringer, der spørges om.

Det er ens for begge uddannelsestyper, hvilke områder kursisterne vurderer at være bedst forberedte på. Det ene område er, hvilken rolle man som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø, hvor henholdsvis 47 % af tilstedeværelsesuddannelsens kursister og 55 % af 22-timers-uddannelsens kursister vurderer at være rigtig godt forberedte. Det andet område er, hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden. Her vurderer 46 % af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens kursister at være rigtig godt forberedte, mens det gælder for 52 % af 22-timers-netuddannelsens kursister.

På det sidstnævnte område er der sket en positiv udvikling for 22-timers-netuddannelsen i forhold til 2017. Der er sket en stigning på 6 procentpoint i andelen, som vurderer at være rigtig godt forberedt med hensyn til, hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden (fra 44 % til 52 %). Tilsvarende er der i de negative svarkategorier sket et fald: Andelen, som i 2017 var mindre godt (8 %) eller dårligt (1 %) forberedt på dette område, er ligeledes faldet, idet nu kun 5 % vurderer at være mindre godt forberedte. Der er ikke sket væsentlige ændringer i svarfordelingen for 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsens kursister siden 2017.

Kursisterne på begge 22-timers-uddannelser vurderer at være mindst forberedte med hensyn til, hvordan man kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere. På tilstedeværelsesuddannelsen svarer 7 % af kursisterne, at de er mindre godt forberedte på dette, mens det samme gælder 6 % på netuddannelsen. Kursister på netuddannelsen vurderer desuden i samme grad at være mindre godt forberedte på, hvordan virksomheden kan arbejde langsigtet med arbejdsmiljø (6 %), samt hvordan arbejdsmiljøgruppen arbejder med arbejdspladsvurdering (APV) (6 %).

I 2018 er der ikke sket store ændringer, når de to uddannelsestyper sammenlignes på tværs. Som nævnt skete der i 2017 et markant løft af 22-timers-netuddannelsen, mens 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen opretholdt et stabilt niveau. I 2018 bibeholder 22-timers-netuddannelsen det opløftede niveau: Ser man kun på svarkategorien "Rigtig godt", vurderer kursisterne på netuddannelsen fortsat at være bedre forberedte på fire af de områder, der spørges om, end kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. Dette er fx, hvilken rolle man som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø.

4.1.3 Det samlede udbytte af uddannelserne

Dette afsnit præsenterer, hvordan kursisterne samlet set vurderer deres udbytte af uddannelserne i 2018. Af tabel 4.3 fremgår det, i hvilken grad kursisterne vurderer, at uddannelsen har klædt dem på til arbejdet i AMO.

TABEL 4.3

I hvilken grad har uddannelsen klædt dig på til arbejdet i AMO?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.111)	52	45	3	0	100
22-timers-netuddannelsen (N = 307)	57	39	4	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Tabel 4.3 viser, at 96 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelserne og 97 % af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelserne vurderer, at deres uddannelse i høj grad (hhv. 52 % og 57 %) eller i nogen grad (hhv. 45 % og 39 %) har klædt dem på til arbejdet i AMO.

I tabel 4.4 sammenlignes andelen af kursister, der i perioden 2015-18 har vurderet, at de i høj grad er klædt på til arbejdet i AMO.

TABEL 4.4

Procentuelle andel, der i høj grad vurderer at være klædt på til arbejdet i AMO, 2015-18

	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	52	51	49	52
22-timers-netuddannelsen	47	50	59	57

Kilde: Evalueringsrapport, 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger 2018.

Note: I denne tabel er der anvendt opdaterede tal for 2017.

Note: 2015: Tilstedeværelsesuddannelsen: N = 12.207. Netuddannelsen: N = 267.

2016: Tilstedeværelsesuddannelsen: N = 12.255. Netuddannelsen: N = 201.

2017: Tilstedeværelsesuddannelsen: N = 14.442. Netuddannelsen: N = 198.

2018: Tilstedeværelsesuddannelsen: N = 14.111. Netuddannelsen: N = 307.

Tabel 4.4 viser, at der på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen i perioden 2015-18 har været en stabil andel af kursister, der vurderer, at de i høj grad er klædt på til arbejdet med arbejdsmiljø. Der er ikke sket væsentlige ændringer i andelen fra 2017 til 2018. På 22-timers-netuddannelsen er der i perioden 2015-18 sket en stigning på samlet 10 procentpoint i andelen, som i høj grad vurderer at være klædt på til arbejdet med arbejdsmiljø, hvilket også afspejler den generelle forbedring, der er sket på 22-timers-netuddannelsen (fra 47 % til 57 %).

Der er i 2018 flere kursister på netuddannelsen end på tilstedeværelsesuddannelsen, som i høj grad oplever at være klædt på til arbejdet i AMO. Dette var også tilfældet i 2017. Der er således i 2018 en forskel på 5 procentpoint mellem de to uddannelser, da 57 % af netuddannelsens kursister og 52 % af tilstedeværelsesuddannelsens kursister vurderer, at de i høj grad er klædt på til arbejdet i arbejdsmiljøorganisationen.

Kursister, som har taget 22-timers-netuddannelsen, er desuden blevet spurgt, om de vil anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche. Tabel 4.5 viser kursisternes besvarelser på dette spørgsmål i perioden 2016-18.

TABEL 4.5

Vil du anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for din branche?

	Ja, ubetinget (%)	Ja, men med nogle forbehold (%)	Ja, men med mange forbehold (%)	Nej, jeg vil ikke anbefale dem netuddannelsen (%)	Total (%)
2016 (N = 202)	42	47	6	5	100
2017 (N = 198)	57	40	3	0	100
2018 (N = 308)	54	37	7	1	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrunding.

Af tabel 4.5 fremgår det, at 99 % af kursisterne på netuddannelsen vil anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for deres branche. 92 % vil anbefale uddannelsen ubetinget (54 %) eller

med nogle forbehold (37 %), hvilket er en smule lavere end i 2017, hvor det samme gjorde sig gældende for henholdsvis 57 % og 40 % af kursisterne. Siden 2016 er andelen af kursister, som ubetinget vil anbefale uddannelsen, steget med 12 procentpoint.

Af tabel 4.6 fremgår det, i hvilken grad kursisterne vurderer, at uddannelsen har givet dem information om deres ret til fremover at tage supplerende kurser eller uddannelse.

TABEL 4.6

I hvilken grad har uddannelsen givet dig information om din ret til fremover at vælge supplerende kurser eller uddannelse?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.074)	62	33	5	0	100
22-timers-netuddannelsen (N = 307)	56	35	8	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Tabel 4.6 viser, at samlet 95 % af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og 90 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen vurderer, at uddannelsen i nogen (hhv. 33 % og 35 %) eller høj grad (hhv. 62 % og 56 %) har givet dem information om deres ret til fremover at vælge supplerende uddannelse. Dette indebærer en markant positiv udvikling for netuddannelsen, hvor 18 procentpoint flere i 2018 vurderer i høj grad at have fået denne information på uddannelsen (fra 38 % til 56 %).

Endelig må det bemærkes, at det ikke er et krav i bekendtgørelsen, at uddannelserne giver kursisterne information om deres ret til fremover at vælge supplerende kurser eller uddannelse.

4.2 Uddannelserne for koordinatore

I dette afsnit præsenteres vurderinger fra kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen. Først gennemgås vidensniveauet, og dernæst handleniveauet. Afslutningsvis præsenteres kursisters samlede vurdering af uddannelserne. Afsnittets centrale konklusioner er opsummeret nedenfor.

Vurderinger af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

På vidensniveauet har tilstedeværelsesuddannelsens tilbagemeldinger ikke ændret sig væsentligt fra 2017. Dette betyder, at størstedelen af kursisterne oplever at være godt forberedte, men at der fortsat er områder, hvor en væsentlig andel af kursisterne oplever ikke at være tilstrækkeligt forberedt.

På vidensniveauet vurderer flest kursister at være rigtig godt forberedte med hensyn til, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forbindelse med byggefasen. En betydelig andel af kursisterne vurderer at være mindre godt eller dårligt forberedt med hensyn til at lave og bruge journalen i projekteringsfasen (17 %) og i udførelsesfasen (19 %). Dette er anført som opmærksomhedspunkter.

På handleniveauet vurderer flest kursister at være rigtig godt forberedte på to områder: Hvordan planen for sikkerhed og sundhed bruges i udførelsesfasen, og hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i udførelsesfasen. Kursisterne føler sig i mindre grad forberedte på, hvordan de kan

lede og gennemføre opstartsmøder. Dette er anført som et opmærksomhedspunkt og var ligeledes et opmærksomhedspunkt i rapporterne for 2015-17.

Kursisterne vurderer deres generelle udbytte af uddannelserne positivt. Tilstedeværelsesuddannelsens kursister oplever i højere grad at være forberedte på udførelsesfasen end på projekteringsfasen.

Vurderinger af koordinator-netuddannelsen

På vidensniveauet er der generelt ikke sket store hverken positive eller negative ændringer for koordinator-netuddannelsen. Flest kursister vurderer at være rigtig godt forberedte med hensyn til, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forbindelse med byggefasen. Omvendt er der to områder, hvor flest kursister oplever at være mindre godt forberedte: 1) hvordan man laver og bruger journalen i projekteringsfasen. Her vurderer knap en fjerdedel (24 %) af kursisterne at være mindre godt forberedt, og 2) hvordan man laver og bruger journalen i udførelsesfasen. Her er det 23 %, som oplever at være mindre godt forberedte.

Det kan overordnet pointeres, at der på otte områder inden for vidensniveauet er en betydelig andel kursister, som vurderer at være mindre godt eller dårligt forberedt. Disse er for eksempel: hvordan rollefordelingen er i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom (20 %), eller hvilke metoder man skal bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen (18 %). Dette betyder, at størstedelen af opmærksomhedspunkterne fra 2017 fremhæves igen i dette års rapport.

På handleniveauet oplever kursisterne at være bedst forberedte på områderne om, hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i henholdsvis projekterings- og udførelsesfasen. Kursisterne føler sig i mindre grad forberedte på tre områder: Hvordan man lede og gennemføre opstartsmøder, hvordan man kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder, og hvordan planen for sikkerhed og sundhed laves i projekteringsfasen. I 2018 er der kun sket enkelte ændringer i kursisternes evalueringer. Mange af opmærksomhedspunkterne fra sidste år går igen. Der er dog to områder, som udgår. Der er i alt otte områder, hvor en stor andel af kursisterne i mindre grad oplever at være forberedt på handledimensionen.

Mange kursister vurderer deres generelle udbytte af uddannelserne positivt og føler sig klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen i projekterings- og udførelsesfasen. Til trods for det er der dog fortsat i 2018 en stor gruppe kursister, som i mindre grad eller slet ikke oplever at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen. I projekteringsfasen gælder dette 17 % af kursisterne, hvilket foranlediger et opmærksomhedspunkt. Med hensyn til udførelsesfasen er der sket et fald i andelen, som vurderer at være mindre godt eller dårligt forberedt på at varetage arbejdsmiljøkoordineringen. Denne andel er nu under 10 %, hvilket er en positiv udvikling. Endelig er der 78 % af kursisterne, som vil anbefale netuddannelsen til andre i deres branche med nogle (15 %) eller ingen forbehold (7 %).

Stor forskel på kursisternes samlede udbytte på tværs af uddannelses typerne

På tværs af uddannelses typerne er der stor forskel på, hvorvidt kursisterne oplever i høj grad at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen under henholdsvis projekterings- og udførelsesfasen. Der er betydeligt flere på tilstedeværelsesuddannelsen, som i høj grad føler sig klædt på, end der er på netuddannelsen. Den samme tendens gælder også for både videns- og handleniveauet. Det er gennemgående, at besvarelserne for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er mere positive end på koordinator-netuddannelsen.

4.2.1 Vidensniveau

Dette afsnit gennemgår besvarelsene fra kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen på de spørgsmål om uddannelsens indhold, som omhandler vidensniveauet. Tabel 4.7 viser svarfordelingerne med hensyn til disse spørgsmål.

TABEL 4.7

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på:

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
Hvilke opgaver koordinatoren skal løse ift. projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 939)	49	50	1	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	24	66	9	0	100
Hvilke opgaver koordinatoren skal løse ift. byggefasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 941)	60	40	0	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	30	66	4	0	100
Hvilke eksterne samarbejdspartnere du kan bruge (fx arbejdsmiljørådgivere og Arbejdstilsynet)?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 939)	44	53	4	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	22	68	10	0	100
Hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen (fx arbejdsmiljøgranskning og risikoanalyse)?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 939)	29	61	10	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	18	64	17	0	100
Hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen (fx sikkerhedsrundringer og APV)?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 938)	40	57	4	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	24	66	10	1	100
Rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 937)	34	56	10	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	13	67	19	1	100
Rollefordelingen i udførelsesfasen, herunder lovgivningen herom?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 937)	41	53	6	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	16	72	12	0	100
Hvordan du kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 934)	27	56	17	1	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	17	59	23	1	100
Hvordan du kan bruge journalen i udførelsesfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 934)	27	54	18	1	100

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	15	62	21	2	100
Kontakt til og samarbejde med bygherren som opgavestiller?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 935)	31	60	8	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	12	73	15	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 4.7 viser, at uddannelserne generelt har forberedt kursisterne godt på vidensniveauet, men at der er en større spredning i kursisternes besvarelser, end det er tilfældet på uddannelserne for medlemmerne af arbejdsmiljøorganisationen. Der er således både en væsentlig andel kursister, som oplever at være godt forberedt, og en væsentlig andel kursister, som oplever at være mindre godt forberedt.

For begge uddannelsestyper vurderer kursisterne i højest grad at være godt forberedte på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse i forhold til byggefasen. Samtlige kursister på tilstedeværelsesuddannelsen vurderer at være rigtig godt forberedte (60 %) eller godt forberedte (40 %). På netuddannelsen gælder det samme for 96 % af kursisterne, med henholdsvis 30 %, som er rigtig godt forberedte, og 66 %, som er godt forberedte. Dette billede er næsten magen til kursisternes evalueringer i 2017.

På begge uddannelsestyper er kursisterne mindst forberedte på, hvordan man kan lave og bruge journalen i henholdsvis projekterings- og udførelsesfasen. I forhold til projekteringsfasen er der blandt koordinator-tilstedeværelsesuddannelsens kursister en andel på 18 %, som vurderer at være mindre godt (17 %) eller dårligt forberedt (1 %). Dette er tilnærmelsesvist uændret i forhold til 2017. Dette område var også fremhævet som opmærksomhedspunkt i evalueringsrapporterne fra 2015-17. Det er således fjerde gang, EVA gentager dette område som opmærksomhedspunkt for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen. Blandt koordinator-netuddannelsens kursister er der en andel på 24 %, som oplever at være mindre godt (23 %) eller dårligt (1 %) forberedt på brug af journalen i projekteringsfasen. Der er dog sket en positiv udvikling i kursisternes evalueringer på dette område: Der er sket en stigning på 7 procentpoint i andelen, som vurderer at være rigtig godt forberedt fra 10 % til 17 % i 2018. Til trods for denne fremgang må det fastholdes, at der fortsat er plads til forbedring.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer igen udbyderne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen. Dette har også været et opmærksomhedspunkt for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen i rapporterne fra 2015-17.

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporter fra 2016 og 17.

I forhold til hvordan man kan lave og bruge journalen i udførelsesfasen, er der blandt koordinator-tilstedeværelsesuddannelsens kursister knap en femtedel (19 %), som oplever at være mindre godt (18 %) eller dårligt forberedt (1 %). For koordinator-netuddannelsens kursister er det knap en fjerdedel (23 %), som oplever at være mindre godt (21 %) eller dårligt forberedt (2 %). Dette indikerer, at der er en væsentlig andel af kursister på begge uddannelsestyper, som ikke opnår tilstrækkelig viden om brugen af journalen i udførelsesfasen.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer udbyderne af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i udførelsesfasen.

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvordan de kan lave og bruge journalen i udførelsesfasen.

På koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er der desuden to områder inden for vidensniveauet, hvor en væsentlig andel af kursisterne vurderer at være mindre godt eller dårligt forberedt. Begge områder vedrører, hvordan koordinatoren skal agere i projekteringsfasen. Det ene område omhandler de metoder, koordinatorene skal bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Her vurderer 10 % af kursisterne at være mindre godt forberedte. Dette er tilnærmelsesvist uændret i forhold til 2017, hvor det også blev fremhævet som opmærksomhedspunkt. Der er således fortsat plads til forbedring på dette område. Det andet område omhandler rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivning herom. Her der ligeledes 10 % af kursisterne, som vurderer at være mindre godt forberedte.

Endvidere kan det fremhæves for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, at et opmærksomhedspunkt fra 2017 ikke gentages, da der er sket væsentlige positive forbedringer. Der er sket et fald på 7 procentpoint i andelen, som vurderer, at de er mindre godt eller dårligt forberedte på, hvilke metoder man kan bruge i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen (fra 11 % til 4 % i 2018). Denne ændring indebærer, at der i 2018 ikke er nogen kursister, som vurderer at være dårligt forberedte, mens der i 2017 var 6 %. Omvendt er andelen, som vurderer at være godt forberedt, steget med 17 procentpoint til fra 40 % til 57 %, mens andelen, som vurderer at være rigtig godt forberedt, er faldet 9 procentpoint til 40 % i 2018. Udviklingen er således ikke helt entydig, men faldet i de negative svarkategorier er et væsentligt fremskridt.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvilke metoder de kan bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporter fra 2016 og 2017.

EVA opfordrer udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom.

På netuddannelsen er der flere områder, hvor en væsentlig gruppe kursister oplever at være mindre godt forberedt. Størstedelen af disse områder blev ligeledes fremhævet som opmærksomhedspunkter for udbydere af koordinator-netuddannelsen i evalueringsrapporter fra 2016 og 2017.

En væsentlig andel af kursisterne oplever fortsat at være mindre forberedt på, hvordan rollefordelingen er, herunder lovgivningen herom, for henholdsvis projekterings- og udførelsesfasen. For projekteringsfasen oplever samlet en femtedel af kursisterne at være mindre godt (19 %) eller dårligt forberedt (1 %), mens der for udførelsesfasen er 12 % af kursisterne, som oplever at være mindre godt forberedte. Endvidere vurderer 16 % af kursisterne at være mindre godt (15 %) eller dårligt (1 %) forberedte på at varetage kontakt til og samarbejde med bygherren. Disse tre områder gentages derfor som opmærksomhedspunkter.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016 og 2017.

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til rollefordelingen i udførelsesfasen, herunder lovgivningen herom. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017.

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er forberedte med hensyn til, hvordan der tages kontakt til og samarbejdes med bygherren som opgavestiller. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016 og 2017.

Ligeledes oplever en væsentlig andel af kursisterne at være mindre godt forberedt på, hvilke metoder man skal bruge i det forebyggende arbejde i henholdsvis projekterings- og udførelsesfasen.

Med hensyn til projekteringsfasen er der således 17 %, som vurderer at være mindre godt forberedte. For udførelsesfasen er der samlet 11 %, som vurderer at være mindre godt (10 %) eller dårligt forberedte (1 %). Disse to vidensområder gentages derfor også som opmærksomhedspunkter i 2018.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er forberedte med hensyn til, hvilke metoder der kan bruges i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017.

EVA opfordrer igen udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er forberedte med hensyn til, hvilke metoder der kan bruges i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017.

På netuddannelsen er der samtidig 10 % af kursisterne, som vurderer at være mindre godt forberedte på, hvilke eksterne samarbejdspartnere man kan bruge. Overordnet er der sket en større polarisering i kursisternes vurdering af dette vidensområde. Det ses ved, at der i år er 10 %, som vurderer at være mindre godt forberedte på, hvilke eksterne samarbejdspartnere man kan bruge, hvorfor dette angives som et opmærksomhedspunkt. Samtidig er der sket en positiv udvikling: Der er sket en stigning på 9 procentpoint til 22 % i andelen, som vurderer at være rigtig godt forberedt, og tilsvarende et fald på 9 procentpoint blandt kursisterne, som vurderer, at de er godt forberedte (fra 77 % til 68 %). Udviklingen er således både positiv og negativ. Da der er 10 %, som vurderer, at de i mindre grad er forberedte på dette område, vurderer EVA dog, at der fortsat er plads til forbedring.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på, hvilke eksterne samarbejdspartnere man kan bruge.

Forskellene mellem koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen er større end forskellene mellem de to 22-timers-uddannelser. Ser man på svarkategorien "Rigtig godt" på tværs af spørgsmålene, er andelen blandt tilstedeværelsesuddannelsens kursister mellem 10 og 29 procentpoint større end for koordinator-netuddannelsen. Således gælder det, at kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen generelt vurderer at være væsentligt bedre forberedte, end koordinator-netuddannelsens kursister gør.

4.2.2 Handleniveau

I dette afsnit gennemgås besvarelserne fra kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen for de spørgsmål, der omhandler kursisternes viden om, hvordan de skal handle i forbindelse med arbejdsmiljømæssige problemstillinger. Tabel 4.8 viser svarfordelingen for disse spørgsmål.

TABEL 4.8

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på:

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
Hvordan du kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 936)	38	53	9	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	26	57	16	1	100
Hvordan du kan lede og gennemføre opstartsmøder?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 937)	31	56	13	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	19	60	18	3	100
Hvordan du kan lave planen for sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 938)	39	52	9	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	23	57	18	1	100
Hvordan du kan bruge planen for sikkerhed og sundhed i udførelsesfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 938)	48	48	4	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	24	64	12	1	100
Hvad du kan gøre som koordinator, hvis der er sundhedsfarer i bygge- og anlægsprojektet?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 941)	34	61	5	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	19	71	10	1	100
Hvordan du kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 937)	29	64	7	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	12	76	12	0	100
Hvordan du kan samarbejde med andre aktører i udførelsesfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 939)	39	58	3	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	19	73	8	0	100
Hvordan du kan påvirke holdningerne til arbejdsmiljø allerede i projekteringsfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 934)	38	53	9	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	26	65	9	0	100
	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 939)	45	50	5	0	100

	Type	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
Hvordan du kan påvirke holdningerne til arbejdsmiljø i udførelsesfasen?	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	25	69	6	0	100
Hvad du skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 936)	34	57	9	1	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	22	65	11	1	100
Hvordan du kan arbejde systematisk med arbejdsmiljøarbejde i bygge- og anlægsprojektet?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 938)	41	55	3	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	12	78	10	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Det fremgår af tabel 4.8, at uddannelserne generelt har forberedt kursisterne godt på handleniveauet. For begge uddannelser vurderer størstedelen af kursisterne at være rigtig godt eller godt forberedte inden for alle de adspurgte områder. For koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer kursisterne i højest grad at være forberedte på to områder: 48 % vurderer at være rigtig godt forberedte på, hvordan planen for sikkerhed og sundhed bruges i udførelsesfasen, og 45 % vurderer at være rigtig godt forberedte på, hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i udførelsesfasen. Koordinator-netuddannelsens kursister vurderer i højest grad at være forberedte på, hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i projekterings- og udførelsesfasen, hvor henholdsvis 26 % og 25 % oplever at være rigtig godt forberedte.

Kursister på begge uddannelser vurderer i mindst grad at være forberedte på, hvordan man kan lede og gennemføre opstartsmøder. Her vurderer 13 % af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsens kursister at være mindre godt forberedte, mens 21 % af kursisterne på koordinator-netuddannelsen vurderer at være enten mindre godt (18 %) eller dårligt (3 %) forberedte. På yderligere to områder vurderer en væsentlig andel af kursisterne på netuddannelsen i lav grad at være forberedt. Der er samlet 19 %, som er mindre godt (18 %) eller dårligt (1 %) forberedte på, hvordan planen for sikkerhed og sundhed laves i projekteringsfasen, og endelig er der samlet 17 %, som er mindre godt (16 %) eller dårligt (1 %) forberedte på, hvordan man kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder. For begge uddannelser gælder det, at der på disse områder ikke er sket væsentlige ændringer i kursisternes evalueringer siden 2017, på trods af at flere af områderne har været fremhævet som opmærksomhedspunkter.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvordan de kan lede og gennemføre opstartsmøder. Dette har været et opmærksomhedspunkt hvert år 2015-17.

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne opnår den fornødne viden om følgende områder:

- Hvordan man leder og gennemfører opstartsmøder
- Hvordan man leder og gennemfører sikkerhedsmøder.
- Hvordan man kan lave planen for sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen.

Alle tre områder var også anført som opmærksomhedspunkter i 2017.

Et andet område, hvor en væsentlig andel af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsens kursister vurderer at være mindre godt forberedt, er, hvad man som koordinator skal gøre, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader. Samlet 10 % af kursisterne vurderer at være mindre godt (9 %) eller dårligt forberedte (1 %) på dette. Dette må således gentages som opmærksomhedspunkt i 2018.

Opmærksomhedspunkt

Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte med hensyn til, hvad man skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017.

For koordinator-netuddannelsen er der på handleniveauet mange områder, hvor en væsentlig andel af kursisterne ikke opnår den fornødne viden om, hvordan de skal handle i forbindelse med arbejdsmiljømæssige problemstillinger. I 2018 er der otte områder, hvor 10 % eller flere kursister oplevede at være mindre godt eller dårligt forberedte, mens det i 2017 var ti områder. Dette dækker over, at to opmærksomhedspunkter er udgået som følge af positiv udvikling i kursisternes evaluering af koordinator-netuddannelsen.

Den positive udvikling er sket ift., hvordan holdningen til arbejdsmiljø kan påvirkes i udførelsesfasen. Her er andelen, som vurderer at være mindre godt forberedt, faldet til 6 % i 2018. Dette er en positiv udvikling, da der i 2017 var samlet 12 %, som var mindre godt (11 %) eller dårligt forberedte (1 %). Endvidere er der sket en forbedring ift., hvordan man påvirker holdningen til arbejdsmiljø i projekteringsfasen. Her er der sket en stigning på 7 procentpoint til 26 %, som vurderer at være rigtig godt forberedte i 2018, mens andelen, som vurderer området ud fra de to negative svarkategorier, samlet er faldet til under 10 %. Derfor frafalder disse to områder i år som opmærksomhedspunkter.

På baggrund af kursisternes evalueringer må EVA igen i år opfordre udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på en række områder: Hvordan

planen for sikkerhed og sundhed kan bruges i udførelsesfasen (13 %), hvad man som koordinator kan gøre, hvis der er sundhedsfarer i bygge- og anlægsprojektet (11 %), hvordan man kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen (12 %), hvad koordinatoren skal gøre, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader (12 %), og endelig hvordan man kan arbejde systematisk med arbejdsmiljøarbejde i bygge- og anlægsprojektet (10 %).

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne er tilstrækkeligt forberedte på følgende områder:

- Hvordan planen for sikkerhed og sundhed kan bruges i udførelsesfasen
- Hvad man skal gøre som koordinator, hvis der er sundhedsfarer i bygge- og anlægsprojektet.
- Hvordan man kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen
- Hvad koordinatoren skal gøre, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader
- Hvordan man kan arbejde systematisk med arbejdsmiljø i bygge- og anlægsprojektet

Alle fem punkter blev også fremhævet som opmærksomhedspunkter i arbejdsmiljørapporten i 2017.

Sammenligner man kursisters vurderinger af handleniveauet for koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og koordinator-netuddannelsen er der væsentlige forskelle mellem de to uddannelser. Generelt evalueres tilstedeværelsesuddannelsen mere positivt end netuddannelsen.

Der er mellem 11 og 29 procentpoint flere kursister på tilstedeværelsesuddannelsen, som anvender svarkategorien "Rigtig godt" på tværs af spørgsmålene. Der er især stor forskel inden for to af spørgsmålene. Det ene er, hvordan kursisterne kan arbejde systematisk med arbejdsmiljøarbejde i bygge- og anlægsprojektet, hvor 41 % af tilstedeværelsesuddannelsens kursister oplever at være rigtig godt forberedte, mens det samme gælder for 12 % af netuddannelsens kursister (forskul på 29 procentpoint). Det andet er, hvordan kursisterne kan bruge planen for sikkerhed og sundhed i udførelsesfasen, hvor 48 % af kursisterne på tilstedeværelsesuddannelsen oplever at være rigtig godt forberedte, mens det samme gælder for 24 % af netuddannelsens kursister (forskul på 24 procentpoint). Således gælder det, at kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen generelt oplever at være væsentligt bedre forberedte end koordinator-netuddannelsens kursister.

4.2.3 Det samlede udbytte af uddannelsen

I dette afsnit gennemgås kursisters samlede vurdering af deres udbytte af uddannelserne. Tabel 4.9 viser denne vurdering.

TABEL 4.9

I hvilken grad har uddannelsen klædt dig på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen under:

		I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
Projekteringen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 935)	38	54	8	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	17	65	16	1	100
Udførelsesfasen?	Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 937)	58	40	2	0	100
	Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	22	69	8	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Af tabel 4.9 fremgår det, at der er spredning i, hvor godt kursisterne på koordinatoruddannelserne oplever at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen. Generelt oplever kursisterne på tilstedeværelsesuddannelsen i højere grad at være klædt på til opgaven end netuddannelsens kursister. På begge uddannelser oplever kursisterne i højest grad at være forberedte på udførelsesfasen. På tilstedeværelsesuddannelsen vurderer 58 % af kursister i høj grad at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen i udførelsesfasen, mens det samme gælder for 22 % på netuddannelsen. Med hensyn til projekteringsfasen gælder det samme for hhv. 38 % af kursisterne på tilstedeværelsesuddannelsen og 17 % af netuddannelsens kursister.

I 2018 er kursisternes evalueringer af koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen overordnet meget lig evalueringerne fra 2017. Ligesom i 2017 angiver kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen at være betydeligt bedre forberedte med hensyn til udførelsesfasen end projekteringsfasen. Der er således 20 procentpoint flere, som i høj grad oplever at være klædt på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen i udførelsesfasen end i projekteringen.

For koordinator-netuddannelsen er evalueringerne i 2018 også forholdsvis uændrede i forhold til 2017. Det betyder, at der for projekteringsfasen fortsat er en væsentlig andel på 17 %, som vurderer at være mindre godt (16 %) eller dårligt forberedt (1 %) på at varetage arbejdsmiljøkoordineringen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i evalueringsrapporterne fra 2016 og 2017. I udførelsesfasen er der sket et fald på 6 procentpoint (fra 15 % til 9 %) i den samlede andel, som i mindre grad eller slet ikke oplever at være klædt på til arbejdsmiljøkoordineringen. Her er dog ikke tale om en signifikant sammenhæng. Der er en forskel på 6 procentpoint, men eftersom der er antalsmæssigt få kursister på koordinator-netuddannelsen, er antallet af besvarelser bag tallene ligeledes lavt (N = 143). Det betyder, at forskellen på 6 procentpoint kan skyldes tilfældighed. Ikke desto mindre ser vi, at den samlede andel er under EVA's grænse på 10 %. Dette regnes således for positivt, eftersom det både i 2016 og 2017 har været et opmærksomhedspunkt at sikre, at kursisterne er klædt på til at varetage koordineringen i udførelsesfasen.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at deres kursister er klædt på til at varetage arbejds miljøkoordinering i projekteringsfasen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016 og 2017.

Kursister på koordinator-netuddannelsen er endvidere blevet spurgt om, hvorvidt de vil anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche. Tabel 4.10 viser fordelingen af kursisternes besvarelser.

TABEL 4.10

Vil du anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for din branche?

	Ja, ubetinget (%)	Ja, men med nogle forbehold (%)	Ja, men med mange forbehold (%)	Nej, jeg vil ikke anbefale dem netuddannelsen (%)	Total (%)
2017 (N = 135)	20	58	15	7	100
2018 (N = 143)	21	57	15	8	100

Kilde: Evalueringsrapport, 2017, udarbejdet af EVA. Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 4.10 viser, at 78 % af kursisterne på koordinator-netuddannelsen enten ubetinget (21 %) eller med nogle forbehold (57 %) vil anbefale uddannelsen til andre inden for deres branche. Dette er den samme samlede andel som i 2017. Omvendt er der 15 %, som kun vil anbefale uddannelsen med mange forbehold, og der er 8 % af kursisterne, som slet ikke vil anbefale koordinator-netuddannelsen.

5 Evaluering af pædagogikken

Ifølge bekendtgørelsen om godkendelse af udbydere af de obligatoriske arbejds miljøuddannelser skal uddannelserne tilrettelægges med udgangspunkt i fastlagte pædagogiske principper. Det indebærer blandt andet, at undervisningen skal tage udgangspunkt i kursisternes arbejdspladser og tilrettelægges, så kursisterne inddrages aktivt og kan udveksle erfaringer. Dette kapitel præsenterer kursisternes vurderinger af, hvordan underviserne udmønter de pædagogiske principper, der er beskrevet i bekendtgørelsen. Kapitlet er baseret på kursisternes evalueringer leveret af udbyderne af arbejds miljøuddannelserne samt EVA's tidligere evalueringsrapporter om arbejds miljøuddannelserne.

Kapitlet er struktureret, så der først er fokus på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, så på 22-timers-netuddannelsen, dernæst på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen og slutteligt på koordinator-netuddannelsen. Denne struktur gør det muligt at fokusere på, hvorledes de pædagogiske principper udmøntes og evalueres på hver uddannelse.

5.1 Uddannelserne for medlemmerne af arbejds miljøorganisationen

I dette afsnit behandles resultaterne for uddannelserne for medlemmerne af AMO. Først gennemgås kursisternes besvarelser vedrørende 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, og dernæst gennemgås 22-timers-netuddannelsen.

5.1.1 Tilstedeværelsesuddannelsen

I dette afsnit præsenteres vurderinger fra kursister på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen. Afsnittets centrale konklusioner er opsummeret nedenfor:

Tilstedeværelsesuddannelsens kursister er generelt tilfredse med udmøntningen af de pædagogiske principper

Kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer generelt underviserens udmøntning af de pædagogiske principper positivt. Kursisterne er især positive med hensyn til underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra kursisternes arbejdspladser. Stort set alle kursister (97 %) vurderer, at underviseren har været rigtig god eller god til dette.

Størstedelen af kursisterne på uddannelsen (93 %) vurderer, at undervisningens sværhedsgrad har været tilpas.

Den praktiske opgave giver kursisterne et praktisk anvendeligt læringsudbytte i forhold til deres arbejde i arbejdsmiljøorganisationen

Størstedelen af kursisterne (84 %) vurderer, at erfaringerne fra den praktiske opgave har lært dem meget eller noget, som de vil kunne bruge i deres videre arbejde som arbejdsmiljørepræsentant eller arbejdsleder.

Samtidig er der 1 %, svarende til 81 kursister, som svarer, at de ikke har lavet og heller ikke regner med at komme til at lave den praktiske opgave. EVA indskærper derfor over for udbyderne, at den praktiske opgave er obligatorisk for at gennemføre kursus og dermed også for, at kursisterne kan få udleveret et kursusbevis.

Pædagogiske principper

Tabel 5.1 viser kursisters vurderinger af, hvordan underviserne har været til at udmønte de pædagogiske principper.

TABEL 5.1

Hvordan synes du, underviseren har været til/hvordan har dine muligheder i undervisningen været for:

		Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
At skifte mellem oplæg og opgaver?	(N = 14.120)	58	38	4	1	100
At inddrage praktiske eksempler fra din eller andres arbejdspladser?	(N = 14.126)	60	36	3	0	100
At bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?*	(N = 12.165)	37	58	4	0	100
At forbinde undervisningen med hverdagen på din arbejdsplads?	(N = 14.126)	54	41	5	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

*Kursister, der har svaret, at de ingen forhåndsviden om arbejdsmiljø har, indgår ikke i denne tabel.

Note: Ovenstående har været stillet som tre forskellige spørgsmål:

”Hvordan synes du, underviseren har været til at skifte mellem oplæg og opgaver?”

”Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for:

- at inddrage praktiske eksempler fra din eller andres arbejdspladser?
- at forbinde undervisningen med hverdagen på din arbejdsplads?”

”Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?”.

Tabel 5.1 viser, at langt størstedelen af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer underviserens udmøntning af de pædagogiske principper positivt. På tre ud af fire punkter mener over halvdelen af kursisterne, at underviseren var rigtig god til at udmønte de pædagogiske principper. Kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen er mest positive med hensyn til underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra kursisters arbejdspladser, hvor 97 % af kursisterne svarer, at underviseren har været rigtig god (60 %) eller god (36 %) til dette.

Det område, hvor flest kursister vurderer, at de pædagogiske principper er blevet udmøntet mindre godt eller dårligt, er deres mulighed for at forbinde undervisningen til hverdagen på deres arbejdsplads. I alt 5 % af kursisterne vurderer, at de har haft mindre gode muligheder for dette i undervis-

ningen. Generelt er det dog kun en lille andel af kursisterne, som evaluerer de pædagogiske principper ud fra de to negative svarkategorier. I forhold til besvarelsenerne fra 2017 er fordelingen på de fire svarkategorier stort set uændret for alle fire spørgsmål.

Tabel 5.2 viser fordelingen af kursisternes vurderinger af uddannelsernes sværhedsgrad.

TABEL 5.2

Hvor svær eller let var undervisningen?

		For svær (%)	Tilpas (%)	For let (%)	Total (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen	(N = 14.120)	2	92	5	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Størstedelen af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (92 %) vurderer, at undervisningens sværhedsgrad har været tilpas.

Den praktiske opgave

Den praktiske opgave (hjemmeopgaven) udgør et centralt element i arbejds miljøuddannelserne, da den skal bygge bro mellem kurset og arbejds miljøarbejdet i kursisternes egen virksomhed. Gennemførelse af opgaven er ifølge bekendtgørelsen obligatorisk for alle kursister. Af tabel 5.3 fremgår kursisternes vurdering af, hvorvidt de gennem den praktiske opgave har opnået et læringsudbytte, som de kan bruge i deres arbejde.

TABEL 5.3

Hvor meget forventer du, at du vil kunne bruge erfaringer fra den obligatoriske praktiske opgave i dit arbejde som arbejds miljørepræsentant/arbejdsleder?

	Meget (%)	Noget (%)	Lidt (%)	Intet (%)	Jeg skal først udføre opgaven efter endt kursus* (%)	Jeg har ikke udført opgaven og kommer heller ikke til det** (%)	Total (%)
22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 14.123)	47	37	7	1	7	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

* Den præcise formulering i spørgeskemaet er: "Jeg skal først udføre den praktiske opgave efter endt kursus".

** Den præcise formulering i spørgeskemaet er: "Jeg har ikke udført den praktiske opgave og kommer heller ikke til det".

Tabel 5.3 viser, at 84 % af kursisterne på 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer, at de har lært meget (47 %) eller noget (37 %) af den praktiske opgave.

Kursisternes evalueringer fra 2018 viser, at 1 % svarende til 81 kursister ikke har udført den praktiske opgave og heller ikke forventer at komme til det. Gennemførelse af opgaven er obligatorisk for, at kursisterne kan modtage et kursusbevis. EVA indskærper derfor over for udbyderne af 22-timers-uddannelsen, at de skal sikre, at kursisterne på uddannelsen har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

Opmærksomhedspunkter

22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

EVA indskærper over for udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen, at det er et obligatorisk krav, at kursisterne har gennemført den praktiske opgave, før de får udstedt et kursusbevis.

5.1.2 Netuddannelsen

I dette afsnit findes vurderinger fra kursister på 22-timers-netuddannelsen. Netuddannelsens forløb indledes med en introducerende tilstedeværelsesundervisning efterfulgt af onlinebaseret fjernundervisning. Evalueringen vil derfor centrere sig om kursisters oplevelser med og udbytte af tilstedeværelsesundervisningen samt oplevelser med onlinedelen og underviserens bistand i den forbindelse. Centrale konklusioner i afsnittet er opsummeret nedenfor.

Netuddannelsens kursister er generelt tilfredse med tilstedeværelsesundervisningen

Næsten alle kursister (97 %) er fortsat positive i deres vurdering af, hvorvidt tilstedeværelsesundervisningen gav et overblik over indholdet af uddannelsen samt arbejdsmiljøområdet. Endvidere oplever næsten alle kursister (97 %), at de i høj eller nogen grad var klar til at gå i gang med netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen. For alle tre områder er der dog sket et fald i den mest positive svarkategori, således at der er lidt færre kursister i år, som føler, at de i høj grad har fået overblik og var klar til at gå i gang med netperioden.

Netuddannelsens kursister vurderer generelt netperioden og aktivitetsplanen positivt

De fleste kursister (93 %) vurderer, at aktivitetsplanen fungerer godt eller rigtig godt som ramme for netperioden. Kursisters vurdering heraf indebærer både positive og negative udviklinger: Mens andelen, som vurderer, at aktivitetsplanen fungerer rigtig godt som ramme for netperioden, er faldet, er der samtidig væsentligt færre, som oplever, at den fungerede mindre godt eller dårligt.

Næsten alle kursisterne (94 %) oplever, at opgaverne i aktivitetsplanen var meget eller forholdsvis relevante. Det var samtidig klart for 92 % af kursisterne, hvornår opgaverne i aktivitetsplanen var løst tilfredsstillende. Dette er stort set uændret i forhold til 2017. Næsten alle kursisterne (98 %) angiver, at de var meget tilfredse eller tilfredse med underviserens vejledning i netperioden.

Netuddannelsens kursister er tilfredse med undervisningsmaterialet

Næsten alle kursisterne (94 %) svarer, at de er meget tilfredse eller tilfredse med undervisningsmaterialet. Der er i 2018 væsentligt flere, som angiver at være meget tilfredse, end i 2017.

Netuddannelsens kursister er tilfredse med IT-systemet

IT-systemets driftsstabilitet, brugervenlighed og mulighed for dialog med andre deltagere vurderes generelt positivt. Mellem 90-97 % af kursisterne angiver at være tilfredse eller meget tilfredse med disse tre aspekter af IT-systemet på netuddannelsen. Der er dog i 2018 en betydelig andel på 10 %, som er utilfreds eller meget utilfreds med IT-systemets brugervenlighed.

Tilstedeværelsesundervisningen

22-timers-netuddannelsen indledes med en tilstedeværelsesdag med minimum fire timers undervisning. Dagen har til formål at give kursisterne overblik over uddannelsen og arbejdsmiljøområdet samt gøre dem i stand til at gennemføre den netbaserede fjernundervisning.

Tabel 5.4 viser kursisternes vurdering af, hvorvidt tilstedeværelsesundervisningen gav overblik over indholdet af uddannelsen og arbejdsmiljøområdet.

TABEL 5.4

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over:

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
Indholdet i uddannelsen? (N = 307)	63	34	4	0	100
Arbejds miljøområdet? (N = 303)	62	35	3	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Af tabel 5.4 fremgår det, at størstedelen af kursisterne vurderer tilstedeværelsesundervisningen meget positivt. Næsten alle kursister oplever at have fået overblik over uddannelsens indhold og arbejdsmiljøområdet. I forhold til uddannelsens indhold oplever 97 % af kursisterne, at tilstedeværelsesundervisningen i høj (63 %) eller nogen (34 %) grad gav dem overblik. I forhold til arbejdsmiljøområdet oplever 97 % af kursisterne, at undervisningen i høj (62 %) eller nogen (35 %) grad gav dem overblik. Der er dog sket et lille fald i den mest positive svarkategori på begge områder i forhold til 2017. I 2018 er andelen, som i høj grad vurderer at have fået et overblik over indholdet i uddannelsen, faldet 11 procentpoint (fra 74 % til 63 %). Ligeledes er andelen, som i høj grad oplever at have fået overblik over arbejdsmiljøområdet, faldet 12 procentpoint (fra 74 % til 62 %). Der er dog ikke tale om en markant negativ ændring, da andelen, som i mindre grad eller slet ikke har fået et overblik over uddannelsens indhold eller arbejdsmiljøområdet, er tilnærmelsesvis uændret i forhold til 2017. Ændringen er således kun sket i de to mest positive kategorier.

Af tabel 5.5 fremgår kursisternes vurdering af, i hvilken grad de var klar til at gå i gang med netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen.

TABEL 5.5

I hvilken grad var du klar til at gå i gang med netperioden af uddannelsen efter tilstedeværelsesundervisningen?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
22-timers-netuddannelsen (N = 308)	64	33	4	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 5.5 viser, at næsten alle kursister (97 %) i høj (64 %) eller i nogen (33 %) grad følte sig klar til at gå i gang med netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen. Størstedelen af kursisterne vurderer, at de i høj grad var klar til at gå i gang med netperioden (64 %). I forhold til 2017 er der dog sket et fald på 14 procentpoint i andelen af kursister, som i høj grad vurderer at være klar (fra

78 % til 64 %). Tilsvarende er der sket en stigning på 12 procentpoint blandt dem, som i nogen grad vurderer at være klar (fra 21 % til 33 %).

Netperioden

Ud over tilstedeværelsesdagen består 22-timers-netuddannelsen af en netperiode, som gennemføres i overensstemmelse med en aktivitetsplan, der er udarbejdet i samarbejde mellem underviseren og den enkelte kursist. I netperioden skal kursisterne løse opgaver, der relaterer sig til deres egen arbejdsplads. I tabel 5.6 til 5.10 præsenteres kursisternes vurderinger af de elementer, der indgår i netperioden.

Af tabel 5.6 fremgår kursisternes vurdering af, hvordan aktivitetsplanen har fungeret som ramme for netperioden.

TABEL 5.6

Hvordan fungerede aktivitetsplanen som ramme for netperioden?

	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
22-timers-netuddannelsen (N = 307)	46	48	7	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 5.6 viser, at 46 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen vurderer, at aktivitetsplanen fungerede rigtig godt som ramme for netperioden, mens 48 % vurderer, at den fungerede godt. Dette billede indebærer en ændring i forhold til 2017. Der er sket et fald på 9 procentpoint i andelen, som vurderer, at aktivitetsplanen fungerede rigtig godt, og tilsvarende en stigning på 12 procentpoint i andelen, der angiver, at den fungerede godt. I 2018 er der samtidig færre end 10 %, som oplever, at aktivitetsplanen fungerede mindre godt (7 %) eller dårligt, hvilket er positivt, eftersom det var et opmærksomhedspunkt i 2017.

I løbet af netperioden skal kursisterne løse opgaver, som er aftalt med underviseren i aktivitetsplanen. Af tabel 5.7 fremgår kursisternes vurderinger af opgaverne i aktivitetsplanen.

TABEL 5.7

Hvor relevante synes du, opgaverne i aktivitetsplanen var?

	Meget relevante (%)	Forholdsvis relevante (%)	Mindre relevante (%)	Ikke relevante (%)	Total (%)
22-timers-netuddannelsen (N = 306)	54	40	6	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Tabel 5.7 viser, at næsten alle kursisterne på 22-timers-netuddannelsen (94 %) vurderer, at opgaverne i aktivitetsplanen var meget (54 %) eller forholdsvis relevante (40 %).

Endvidere er kursisterne blevet spurgt om, hvorvidt de synes, kravene til netperiodens opgaver var klare, hvilket fremgår af tabel 5.8.

TABEL 5.8

I hvilken grad var det klart for dig, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
22-timers-netuddannelsen (N = 304)	48	45	6	2	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Som tabel 5.8 viser, er det langt størstedelen af kursisterne (93 %), som vurderer, at det i høj grad (48 %) eller i nogen grad (45 %) var klart, hvad der skulle til, før opgaverne i aktivitetsplanen var løst tilfredsstillende. Der er dog samtidig samlet 8 %, der svarer, at det i mindre grad (6 %) eller slet ikke (2 %) var klart for dem. Denne svarfordeling er tilnærmelsesvis uændret i forhold til 2017.

Under netperioden skal kursisterne have mulighed for vejledning fra underviser. Tabel 5.9 viser kursisternes vurdering af underviserens vejledning i netperioden.

TABEL 5.9

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med underviserens vejledning i løbet af netperioden?

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
22-timers-netuddannelsen (N = 307)	56	42	2	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Af tabel 5.9 fremgår det, at næsten alle kursister (98 %) er meget tilfredse (56 %) eller tilfredse (42 %) med underviserens vejledning i netperioden.

Kursisterne bliver desuden spurgt til, om de har drøftet opgaverne på uddannelsen med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på deres arbejdsplads. Kursisternes besvarelser på dette spørgsmål fremgår af tabel 5.10.

TABEL 5.10

I hvilken grad har du drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på din arbejdsplads?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
22-timers-netuddannelsen (N = 303)	34	35	20	11	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Det indgår ikke som krav i bekendtgørelsen, at kursisterne skal drøfte opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten eller arbejdslederen på deres arbejdsplads. På trods af dette har 69 % af kursisterne på 22-timers-netuddannelsen i høj grad (34 %) eller nogen grad (35 %) drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten eller arbejdsmiljølederen. I forhold til 2017 er der 11 procentpoint flere, som i høj grad har drøftet uddannelsens opgaver med en fra arbejdspladsen (fra 23 til 34 %). Tilsvarende er andelen, som i mindre grad har drøftet opgaven, faldet med 7 procentpoint (fra 27 % til 20 %).

Undervisningsmateriale

I netperioden skal kursisterne anvende forskellige undervisningsmaterialer for at kunne løse opgaverne i aktivitetsplanen. Tabel 5.11 viser kursisternes vurdering af det undervisningsmateriale, der anvendes på kurset.

TABEL 5.11

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med det undervisningsmateriale, der anvendes på kurset?

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
22-timers-netuddannelsen (N = 308)	56	38	4	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Det fremgår af tabel 5.11, at kursisterne generelt er tilfredse med undervisningsmaterialet. Næsten alle kursister (94 %) vurderer at være meget tilfredse (56 %) eller tilfredse (38 %) med det undervisningsmateriale, som anvendes på kurset. I forhold til 2017 er der sket en stigning i den mest positive svarkategori, idet der er 12 procentpoint flere kursister, som er meget tilfredse. Tilsvarende er der 16 procentpoint færre, som er tilfredse.

IT-system

Ifølge bekendtgørelsen skal IT-systemet leve op til en række fastsatte krav, som til enhver tid skal kunne dokumenteres. Herunder stilles der blandt andet krav til IT-systemets driftsstabilitet, brugervenlighed og muligheder for dialog mellem deltagerne og underviseren og deltagerne imellem. Tabel 5.12 viser kursisternes vurderinger af IT-systemet.

TABEL 5.12

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med:

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
IT-systemets driftsstabilitet? (N = 308)	55	42	2	1	100
IT-systemets brugervenlighed? (N = 307)	41	49	8	2	100
Muligheden for dialog med andre deltagere via IT-systemet? (N = 301)	34	61	5	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Det fremgår af tabel 5.12, at kursisterne generelt er tilfredse med IT-systemet. I 2018 er der sket enkelte positive og negative ændringer. Der er fortsat 96 % kursister, som er meget tilfredse eller tilfredse med driftsstabiliteten. Der er dog sket et fald på 8 procentpoint i andelen, som er meget tilfreds med driftsstabiliteten i forhold 2017 (fra 63 % til 55 %). Med hensyn til kursisternes vurdering af brugervenligheden ses en lignende tendens: Andelen, som er meget tilfreds, er faldet med 8 procentpoint (fra 49 % til 41 %). Endvidere er andelen, som er utilfreds med brugervenligheden, steget med 5 procentpoint, hvormed de negative svarkategorier i 2018 udgør en samlet andel på 10 %. Dette angives derfor som opmærksomhedspunkt. Endelig er andelen, som er meget tilfreds med muligheden for at gå i dialog med andre deltagere via IT-systemet, steget med 7 procentpoint fra 27 % til 34 % i 2018.

Opmærksomhedspunkter

EVA opfordrer udbyderne af 22-timers-netuddannelsen til at sikre, at de anvendte IT-systemer er brugervenlige.

5.2 Uddannelserne for koordinatore

I dette afsnit behandles resultaterne for uddannelserne for koordinatore. Først behandles evalueringerne af tilstedeværelsesuddannelsen, derefter evalueringerne af netuddannelsen.

5.2.1 Tilstedeværelsesuddannelsen

I dette afsnit præsenteres vurderinger fra kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen. Centrale konklusioner i afsnittet er opsummeret nedenfor:

Tilstedeværelsesuddannelsens kursister er generelt tilfredse med udmøntningen af de pædagogiske principper

Kursisterne er generelt positive i deres vurdering af underviserens udmøntning af de pædagogiske principper. Kursisterne er mest positive med hensyn til underviserens evne til at skifte mellem oplæg og opgaver samt underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra kursisternes egne og andres bygge- og anlægsprojekter.

Størstedelen af kursisterne (94 %) vurderer, at undervisningens sværhedsgrad har været tilpas.

Den praktiske opgave giver kursisterne et praktisk anvendeligt læringsudbytte i forhold til deres arbejde som koordinator

Størstedelen af kursisterne (90 %) forventer, at de kan bruge meget eller noget fra deres arbejde med den praktiske opgave i deres arbejde som koordinator.

Pædagogiske principper

Tabel 5.13 viser kursisternes vurderinger af, hvordan underviserne har formået at facilitere undervisningen efter de pædagogiske principper.

TABEL 5.13

Hvordan synes du, underviseren har været til/hvordan har dine muligheder i undervisningen været for:

	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
At skifte mellem oplæg og opgaver? (N = 940)	62	36	2	0	100
At inddrage praktiske eksempler fra dit eller andres bygge- og anlægsprojekter? (N = 939)	59	38	3	0	100
At bruge praktiske eksempler fra bygge- og anlægsområdet til at vise forskellige løsninger på arbejdsmiljøproblemer? (N = 940)	55	41	4	0	100
At bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?* (N = 932)	37	55	4	0	96

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

* Kursister, der har svaret, at de ingen forhåndsviden om arbejdsmiljø har, indgår ikke i denne tabel.

Note: Ovenstående har været stillet som tre forskellige spørgsmål:

”Hvordan synes du, underviseren har været til at skifte mellem oplæg og opgaver?”

”Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for:

- at inddrage praktiske eksempler fra dit eller andres bygge- og anlægsprojekter?
- at bruge praktiske eksempler fra bygge- og anlægsområdet til at vise forskellige løsninger på arbejdsmiljøproblemer?”

”Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?”.

Tabel 5.13 viser, at kursisterne generelt vurderer udmøntningen af de pædagogiske principper godt. På tre af punkterne mener over halvdelen af kursisterne, at underviseren var rigtig god til at udmønte de pædagogiske principper. Kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen er mest positive med hensyn til to områder: underviserens evne til at skifte mellem oplæg og opgaver og underviserens evne til at inddrage praktiske eksempler fra bygge- og anlægsprojekter. I forhold til underviserens vekslen mellem oplæg og opgaver vurderer 98 % af kursisterne, at underviseren var rigtig god (62 %) eller god (36 %) til dette. I forhold til at inddrage praktiske eksempler fra

bygge- og anlægsområdet, til at vise forskellige løsninger på arbejdsmiljøproblemer, vurderer samlet 96 %, at underviseren var rigtig god (55 %) eller god (41 %) til dette. Generelt er det meget få kursister, som evaluerer de pædagogiske principper ud fra de to negative svarkategorier. Dette billede er stort set uændret i forhold til 2017.

Af tabel 5.14 fremgår kursisternes vurdering af uddannelsens sværhedsgrad. Tabellen viser, at størstedelen af kursisterne vurderer, at sværhedsgraden var tilpas (94 %). Dette er en positiv udvikling sammenlignet med fordelingen i 2017, da der i 2018 er sket en stigning på 5 procentpoint i andelen, som vurderer, at sværhedsgraden er tilpas.

TABEL 5.14

Hvor svær eller let var undervisningen?

	For svær (%)	Tilpas (%)	For let (%)	Total (%)
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 928)	3	94	3	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Den praktiske opgave

Gennemførelse af den praktiske opgave (hjemmeopgaven) er ifølge bekendtgørelsen obligatorisk for alle kursister på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen, og den tjener også her det formål at bygge bro mellem kurset og arbejdsmiljøarbejdet i kursisternes egen virksomhed. Af tabel 5.15 fremgår, i hvilken grad kursisterne forventer at kunne bruge erfaringerne fra den praktiske opgave i deres arbejde.

TABEL 5.15

Hvor meget forventer du, at du vil kunne bruge erfaringer fra den obligatoriske praktiske opgave i dit arbejde som arbejdsmiljørepræsentant/arbejdsleder/koordinator?

	Meget (%)	Noget (%)	Lidt (%)	Intet (%)	Jeg skal først udføre opgaven efter endt kursus (%)	Jeg har ikke udført den praktiske opgave og kommer heller ikke til det (%)	Total (%)
Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen (N = 936)	50	40	6	0	4	0	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

* Den præcise formulering i spørgeskemaet er: "Jeg skal først udføre den praktiske opgave efter endt kursus".

** Den præcise formulering i spørgeskemaet er: "Jeg har ikke udført den praktiske opgave og kommer heller ikke til det".

Tabel 5.15 viser, at 90 % af kursisterne på koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen vurderer, at de kan bruge erfaringerne fra den praktiske opgave i deres arbejde som koordinator. Heraf vurderer 50 %, at de kan bruge meget fra opgaven i deres arbejde. Fordelingen er næsten den samme som i 2017.

5.2.2 Netuddannelsen

I dette afsnit præsenteres vurderinger fra kursister på koordinator-netuddannelsen. Som nævnt indledes netuddannelsens forløb med en introducerende tilstedeværelsesundervisning, efterfulgt af onlinebaseret fjernundervisning. Evalueringen vil derfor centrere sig om kursisters oplevelser med og udbytte fra tilstedeværelsesundervisningen samt oplevelser med onlinedelen og underviserens bistand i den forbindelse. Centrale konklusioner i afsnittet er opsummeret nedenfor.

Tilstedeværelsesundervisningen får blandede evalueringer fra kursisterne

De fleste kursister oplever, at tilstedeværelsesundervisningen i nogen grad gav dem overblik over arbejdsmiljøområdet og indholdet i uddannelsen. Lidt over en tredjedel (34 %) oplever, at undervisningen i høj grad gav dem overblik. Dog er der samtidig en væsentlig andel (10 %), som vurderer, at undervisningen i mindre grad gav dem overblik over indholdet i uddannelsen. Dette har været fremhævet som opmærksomhedspunkt i evalueringsrapporterne i 2016 og 2017. Samtidig er der sket en positiv udvikling ift., hvor mange kursister som følte sig klar til at gå i gang med netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen. Størstedelen af kursisterne (93 %) følte sig klar, og andelen, som i mindre grad eller slet ikke følte sig klar, er faldet fra 14 % i 2017 til 7 % i 2018.

De fleste kursister (92 %) er tilfredse med underviserens vejledning i netperioden.

Kursisterne har blandede oplevelser med aktivitetsplanen

Generelt er der stor spredning i kursisters tilfredshed i forhold til aktivitetsplanen og opgaverne heri. For nogle kursister har aktivitetsplanen fungeret godt, mens den for andre har fungeret mindre godt. Dette medfører, at der i år er tre opmærksomhedspunkter til udbydere, som knytter sig til arbejdet med aktivitetsplanen. Knap en tredjedel oplevede, at aktivitetsplanen fungerede mindre godt eller dårligt som ramme for netperioden (30 %), og 14 % mener, at opgaverne i aktivitetsplanen var mindre relevante. Endelig er det for knap en fjerdedel af kursisterne (24 %) mere eller mindre uklart, hvad der skal til, for at opgaverne er løst tilfredsstillende.

Kursister på netuddannelsen er overordnet tilfredse med undervisningsmaterialet

Størstedelen af kursisterne (89 %) har været tilfredse med undervisningsmaterialet. Samtidig er 11 % af kursisterne utilfredse eller meget utilfredse med undervisningsmaterialet. Selvom dette er færre end i 2017, er det stadig en betydelig andel af kursisterne. Dette er anført som et opmærksomhedspunkt.

Mange af netuddannelsens kursister oplever fortsat udfordringer med IT-systemet

Kursisterne har haft en blandet oplevelse med IT-systemerne i forhold til både funktioner og funktionsdygtighed. Overordnet er der mellem 55-64 % af kursisterne, som er tilfredse, hvad angår IT-systemet i henhold til driftsstabilitet, brugervenlighed og mulighed for at gå i dialog med andre kursisdeltagere. Der er dog samtidig mellem 24-30 % af kursisterne, som er utilfredse eller meget utilfredse med disse tre aspekter. Siden 2017 er der endvidere væsentligt flere, som er meget utilfredse med driftsstabiliteten. Det er anført som opmærksomhedspunkter, at udbydere af koordinator-netuddannelsen sikrer, at IT-systemerne lever op til kravene i bekendtgørelsen.

Tilstedeværelsesundervisningen

Ligesom 22-timers-netuddannelsen indledes koordinator-netuddannelsen med en tilstedeværelsesdag med minimum fire undervisningstimer. Dagens formål er at give kursisterne et overblik over arbejdsmiljøuddannelsen og området samt forberede dem til den netbaserede fjernundervisning. I tabel 5.16 præsenteres kursisters vurderinger af tilstedeværelsesundervisningen.

TABEL 5.16

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over:

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
Indholdet i uddannelsen? (N = 143)	34	56	10	0	100
Arbejds miljøområdet? (N = 143)	34	58	8	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Kursisternes vurdering af, hvorvidt tilstedeværelsesundervisningen har givet dem et overblik over uddannelsens indhold og arbejds miljøområdet, er tilnærmelsesvist uændret siden 2017. Overordnet er kursisternes tilbagemeldinger forholdsvis positive. Størstedelen af kursisterne oplever i nogen grad at have fået et overblik over hhv. uddannelsens indhold (56 %) og arbejds miljøområdet (58 %), mens det på begge områder er ca. en tredjedel (34 %) af kursisterne, som i høj grad oplever at have fået et overblik. I 2018 er der fortsat en væsentlig andel, som i mindre grad oplever at have opnået et overblik over indholdet i uddannelsen (10 %). Dette har været fremhævet som opmærksomhedspunkt i evalueringsrapporterne fra 2016 og 2017. Hertil er der samlet 9 %, som i mindre grad (8 %) eller slet ikke (1 %) oplever, at tilstedeværelsesundervisningen har givet dem overblik over arbejds miljøområdet.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kursisterne opnår et fyldestgørende overblik over uddannelsen i forbindelse med tilstedeværelsesundervisningen. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporter fra 2016 og 2017.

Af tabel 5.17 fremgår det, hvorvidt kursisterne var klar til at påbegynde netperioden efter tilstedeværelsesundervisningen.

TABEL 5.17

I hvilken grad var du klar til at gå i gang med netperioden af koordinator-net-uddannelsen efter tilstedeværelsesundervisningen?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	38	55	6	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Tabel 5.17 viser, at der i 2017 var 38 % af kursisterne, som i høj grad var klar til at gå i gang med netperioden efter at have deltaget i tilstedeværelsesundervisningen, mens 55 % af kursisterne i nogen grad var klar. Der er siden 2017 sket et fald i antallet af kursister, som ikke følte sig klar til at gå i gang med netperioden. Den samlede andel, som i mindre grad (6 %) eller slet ikke (1 %) oplever at være klar til at gå i gang med netperioden, er faldet fra samlet 14 % til samlet 7 % i 2018. Dette er en positiv udvikling, eftersom det var et opmærksomhedspunkt i 2017.

Netperioden

Som tidligere nævnt efterfølges tilstedeværelsesundervisningen af en netperiode, som gennemføres i overensstemmelse med en aktivitetsplan, der udarbejdes af underviseren og den enkelte kursist. I netperioden skal kursisterne løse opgaver, der relaterer sig til deres egen arbejdsplads. I de efterfølgende tabeller, 5.18-5.23, præsenteres kursisternes vurderinger af netperiodens forskellige elementer.

TABEL 5.18

Hvordan fungerede aktivitetsplanen som ramme for netperioden?

	Rigtig godt (%)	Godt (%)	Mindre godt (%)	Dårligt (%)	Total (%)
Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	12	58	27	3	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Tabel 5.18 viser, at der er relativ stor spredning i kursisternes vurderinger af aktivitetsplanen som ramme for netperioden. For mange kursister har aktivitetsplanen fungeret godt, men for nogle kursister har den fungeret mindre godt. Samlet vurderer 70 % af kursisterne, at aktivitetsplanen fungerede rigtig godt (12 %) eller godt (58 %) som ramme for netperioden. Der er dog samtidig knap en tredjedel (30 %) af kursisterne, som oplever, at aktivitetsplanen fungerede mindre godt (27 %) eller dårligt (3 %) som ramme for netperioden. Dette må således gentages som opmærksomhedspunkt for femte gang i træk.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen til, at udbydere af koordinator-netuddannelsen udvikler deres praksis med hensyn til at skabe aktivitetsplaner, der fungerer som en god ramme for netperioden for alle kursister. Dette er særligt vigtigt, da det har været et opmærksomhedspunkt hvert år siden 2014.

Af tabellerne 5.19-5.20 fremgår kursisternes vurderinger af de opgaver, der skal løses i netperioden.

TABEL 5.19

Hvor relevante synes du, opgaverne i aktivitetsplanen var?

	Meget relevante (%)	Forholdsvist relevante (%)	Mindre relevante (%)	Ikke relevante (%)	Total (%)
Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	20	66	13	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Tabel 5.19 viser, at der ligeledes er stor spredning i, hvor relevante kursisterne fandt opgaverne i aktivitetsplanerne. Størstedelen af kursisterne (86 %) vurderer, at opgaverne i aktivitetsplanen var meget (20 %) eller forholdsvis (66 %) relevante. Hertil angiver 14 % af kursisterne, at opgaverne i aktivitetsplanen var mindre (13 %) eller slet ikke (1 %) relevante. I 2018 er der således fortsat en væsentlig andel af kursisterne, som ikke finder aktivitetsplanens opgaver relevante, hvorfor dette gentages som opmærksomhedspunkt.

Tabel 5.20 viser kursisternes vurderinger af, hvor klare kravene til løsning af opgaverne på uddannelsen har været.

TABEL 5.20

I hvilken grad var det klart for dig, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	27	48	23	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Som det fremgår af tabel 5.20, varierer det i 2018 fortsat meget, i hvilken grad kursisterne oplevede, at det var klart, hvad der skulle til, før opgaverne i aktivitetsplanen var løst tilfredsstillende. Der er således både kursister, som synes, det var meget klart for dem, hvad der skulle til, for at opgaverne

var løst tilfredsstillende, men der er samtidig også knap en fjerdedel af kursisterne (24 %), som oplever, at det i mindre grad (23 %) eller slet ikke (1 %) var klart for dem. På trods af at der i 2018 er 11 procentpoint flere end i 2017, som bruger den mest positive svarkategori (fra 16 % til 27 %), er andelen, som bruger de negative svarkategorier, ikke blevet mindre. Udviklingen er således alene sket mellem de to positive svarkategorier. Derfor gentages det som et opmærksomhedspunkt, at udbydere skal sikre, at det er klart for alle kursister, hvad der skal til, for at opgaverne er løst tilfredsstillende.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at opgaverne i aktivitetsplanen er relevante for alle kursisterne. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2017.

EVA opfordrer igen udbydere af koordinator-netuddannelsen til at sikre, at kravene til, hvornår opgaverne er løst tilfredsstillende, er klare for alle kursisterne. Dette var også et opmærksomhedspunkt i 2016 og 2017.

Kursisterne er blevet spurgt til, hvordan de oplevede muligheder for vejledning fra underviseren i løbet af netperioden. Tabel 5.21 viser kursisters besvarelser på dette.

TABEL 5.21

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med underviserens vejledning i løbet af netperioden?

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	18	74	7	1	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Tabel 5.21 viser, at kursisterne generelt er tilfredse med underviserens vejledning i netperioden, hvilket også var tilfældet i 2017. Det fremgår af tabel 5.21, at størstedelen af kursisterne (92 %) var tilfredse med underviserens vejledning. I den anden ende af skalaen er der samlet 8 % af kursisterne, som angiver at være utilfredse (7 %) eller meget utilfredse (1 %) med underviserens vejledning i netperioden.

Tabel 5.22 viser, hvorvidt kursisterne har været i dialog med arbejdsmiljørepræsentanten eller arbejdslederen på deres arbejdsplads om opgaverne på uddannelsen.

TABEL 5.22

I hvilken grad har du drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på din arbejdsplads?

	I høj grad (%)	I nogen grad (%)	I mindre grad (%)	Slet ikke (%)	Total (%)
Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	6	27	22	45	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Af tabel 5.22 fremgår det, at 33 % af kursisterne i høj grad (6 %) eller nogen grad (27 %) har drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på deres arbejdsplads. Dette er et markant fald på 15 procentpoint sammenlignet med 2017. Det er således langt størstedelen, som i mindre grad (22 %) eller slet ikke (45 %) vender opgaverne på uddannelsen med rette vedkommende på egen arbejdsplads. Dette hænger formodentlig sammen med, at en stor andel af kursisterne på koordinator-netuddannelsen er studerende, som tager koordinator-uddannelsen som en del af deres primære uddannelse. Disse kursister har således ikke nødvendigvis en arbejdsplads, som de kan drøfte opgaverne med. Det må desuden bemærkes, at der i bekendtgørelsen ikke er formuleret et krav om, at kursisterne skal drøfte opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten eller arbejdslederen på arbejdspladsen.

Undervisningsmateriale

Netuddannelsen for koordinatører indledes med en introducerende tilstedeværelsesundervisning. Herefter skal kursisterne selv arbejde videre med opgaver, som vedrører arbejdsmiljøproblemstillinger relateret til deres egen virksomhed i netperioden via kursusudbyderens IT-system. Hertil skal kursisterne anvende forskellige undervisningsmaterialer for at løse opgaverne i aktivitetsplanen. Tabel 5.23 viser kursisternes vurdering af undervisningsmaterialet, der anvendes på kurset.

TABEL 5.23

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med det undervisningsmateriale, der anvendes på kurset?

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
Koordinator-netuddannelsen (N = 143)	18	71	8	3	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Tabel 5.23 viser, at kursisterne generelt har været tilfredse med undervisningsmaterialet. Til trods for små procentvise ændringer er der ikke sket væsentlige ændringer i kursisternes vurdering af dette. I 2018 er der således samlet 89 %, som er meget tilfredse (18 %) eller tilfredse (71 %) med undervisningsmaterialet. Dette indebærer dog fortsat en væsentlig andel på 11 %, som angiver at være utilfredse (8 %) eller meget utilfredse (3 %) med undervisningsmaterialet.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer udbyderne af koordinator-netuddannelsen til at være opmærksomme på, at undervisningsmaterialet på kurset er relevant, tilgængeligt og dækker kursisternes behov i forbindelse med opgaveløsningen i netperioden.

IT-system

Ifølge bekendtgørelsen skal IT-systemet leve op til en række fastsatte krav, som til enhver tid skal kunne dokumenteres. Herunder stilles der blandt andet krav til IT-systemets driftsstabilitet, brugervenlighed og muligheder for dialog mellem deltagerne og underviseren og deltagerne imellem. Tabel 5.24 viser kursisternes vurderinger af IT-systemet.

TABEL 5.24

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med:

	Meget tilfreds (%)	Tilfreds (%)	Utilfreds (%)	Meget utilfreds (%)	Total (%)
IT-systemets driftsstabilitet? (N = 143)	19	55	12	15	100
IT-systemets brugervenlighed? (N = 143)	15	55	19	11	100
Mulighederne for dialog med andre deltager via IT-systemet? (N = 143)	13	64	17	6	100

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Når de procentvise svarfordelinger summer til mere eller mindre end 100, skyldes det afrundinger.

Tabel 5.24 viser, at kursisterne fortsat i 2018 har haft en blandet oplevelse med IT-systemet, hvorfor flere af opmærksomhedspunkterne fra 2017 gentages igen i år. Overordnet er de fleste kursister tilfredse med IT-systemet med hensyn til henholdsvis driftsstabilitet, brugervenlighed og muligheden for dialog med andre deltagere. På de tre områder er 55-64 % af kursisterne tilfredse. Samtidig er der dog på alle tre områder en betydelig andel, som er utilfreds eller meget utilfreds med IT-systemet. I forhold til 2017 er der sket en negativ udvikling i kursisternes oplevelse af driftsstabiliteten. Andelen, som angiver at være meget utilfreds, er steget 14 procentpoint fra 1 % til 15 % i 2018. Der er således samlet 27 %, som er utilfredse eller meget utilfredse med driftsstabiliteten. Der er ligeledes en væsentlig andel af kursisterne, som er negativt stemt over for IT-systemets brugervenlighed. Her angiver 30 % at være utilfredse (19 %) eller meget utilfredse (11 %). Endelig er der 23 % af kursisterne, som er utilfredse (17 %) eller meget utilfredse (6 %) med mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet. Der er således generelt plads til forbedring med hensyn til samtlige dele af IT-systemets funktioner og funktionsdygtighed.

Opmærksomhedspunkter

Koordinator-netuddannelsen

EVA opfordrer igen til, at udbydere af koordinator-netuddannelsen sikrer IT-systemets drifts-stabilitet, IT-systemets brugervenlighed samt kursisters mulighed for dialog med andre del-tagere via IT-systemet. Dette var også et opmærksomhedspunkt i rapporten for 2016 og 2017.

6 Erfaringer fra kontrolbesøg

I 2018 gennemførte EVA syv kontrolbesøg på udvalgte uddannelser. I forbindelse med et kontrolbesøg observerer EVA undervisningen og gennemfører interview med underviser, kursister og udbydere. Under besøgene er der blandt andet fokus på udmøntningen af de pædagogiske principper i undervisningen, som er beskrevet i bekendtgørelsen. I 2018 blev fire af kontrolbesøgene gennemført hos udbydere af 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen og tre hos udbydere af koordinatoruddannelsen, hvoraf to har været afholdt som tilstedeværelsesuddannelser, og det sidste har været afholdt som netuddannelse. I dette kapitel sammenfattes centrale erfaringer fra kontrolbesøgene, som går på tværs af uddannelserne og uddannelsesstyperne.

Holdstørrelsen skaber forskellige muligheder og udfordringer for udmøntningen af de pædagogiske principper i undervisningen

I 2018 varierede det gennemsnitlige antal kursister pr. kursus med mellem 6-16 kursister. Dette giver anledning til refleksion over fordele og ulemper ved henholdsvis store og små hold. Under kontrolbesøgene i 2018 har EVA overværet undervisning på hold med både ganske få og rigtig mange kursister. Det er EVA's erfaring, at der både er stærke og svage sider ved de varierende holdstørrelser. Et hold bestående af enten rigtig mange eller rigtig få kursister kan skabe forskellige krav til underviserens prioritering i undervisningen.

Fordelen ved store hold kan være, at underviseren har bedre mulighed for at danne flere og varierede grupper i løbet af kurset, så gruppesammensætningen kan tilpasses til den konkrete opgave, der skal løses i grupperne. Hertil får kursisterne i højere grad mulighed for at arbejde sammen med flere forskellige andre kursister, som både kan ligne og adskille sig fra deres egen baggrund, og dermed kan de drøfte flere forskellige perspektiver af problemstillinger relateret til arbejdsmiljø. Endvidere er det en fordel, at der i plenumdiskussionerne kan komme mange forskellige perspektiver i spil.

En udfordring ved store hold kan være, at de mest snakkesalige og engagerede kursister kan komme til at fylde meget i plenumdrøftelserne, mens andre kursister i mindre grad kommer til orde. Derfor er det vigtigt, at undervisere på store hold sikrer, at de mere tilbageholdende kursister får besvaret deres spørgsmål og relateret undervisningen til deres egen arbejdsplads.

En fordel på de mindre hold kan være, at der er skabt gode betingelser for et trykt forum, hvor alle kursister får mulighed for at stille deres spørgsmål og eventuelt gå i dialog med underviser. Dertil kan de små hold give underviseren mulighed for i højere grad at gå i dybden med den enkelte kursists problemstillinger og fokusere på de konkrete udfordringer, denne står overfor.

Omvendt kan det være en udfordring ved de små hold, at der opstår selvstændig og sparrende interaktion mellem underviseren og kursisterne. EVA har observeret på de små hold, at plenumdiskussionerne og dialogerne kan tage form af en-til-en-kommunikation mellem den enkelte kursist

og underviseren, selv når kursisterne laver gruppearbejde. Det er derfor et vigtigt opmærksomhedspunkt, at undervisere på de små hold får skabt gode rammer for dialog kursisterne imellem, så de får udvekslet viden og erfaringer med hinanden.

Opmærksomhedspunkter

Alle uddannelsestyper

EVA opfordrer undervisere på store hold til at sikre, at mere tilbageholdende kursister får besvaret deres spørgsmål og får relateret undervisningen til deres egen arbejdsplads.

EVA opfordrer undervisere på små hold til at være særligt opmærksomme på at fremme dialog mellem kursisterne, således at kursisterne får delt deres erfaringer og viden med hinanden.

Undervisere skaber generelt god undervisning med kreative og afvekslende input

Under kontrolbesøgene i 2018 observerede EVA generelt gode undervisningsformer og en god afveksling mellem aktiviteter.

EVA har i år især lagt mærke til mange kreative varianter af praktiske øvelser. Underviserne har i deres formidling af arbejdsmiljøstoffet benyttet sig af blandt andet rollespil, case-arbejde (herunder videocases), byggepladsbesøg og arbejde med plancher eller lignende. Disse og lignende værktøjer har været anvendt som input til den teoretiske gennemgang eller som en konkret øvelse i det reflektive arbejde med arbejdsmiljø.

Dette bakkes op af de interview, EVA har gennemført med kursisterne. Det har været et perspektiv blandt kursisterne, at underviserne er gode til at skabe afveksling i løbet af dagen. Dette gælder i forhold til både vekslen mellem tavleundervisning og praktiske øvelser samt afveksling i de fysiske omgivelser.

Undervisere er gode til at sætte sig ind i og inddrage kursisters baggrunde og forudsætninger

EVA oplevede endvidere under kontrolbesøgene i 2018, at underviserne var rigtig gode til at sætte sig ind i kursisters baggrund og forudsætninger – både forud for kurset og under introduktionen ved kursets start – og til at bruge denne viden i undervisningen. Det var desuden et perspektiv i kursistinterviewene, at kursisterne var særligt glade for, når underviserne brugte deres viden om kursisterne undervejs i undervisningen og hjalp med at skabe kobling mellem teorien og kursisters egen praksis gennem praktiske eksempler.

Integration af den praktiske opgave før eller under kurset fremmer forskelligt læringsudbytte hos kursisterne

På tilstedeværelsesuddannelserne er der forskellige muligheder for at integrere den praktiske opgave i undervisningsforløbet. Underviserne kan således vælge at stille opgaven til kursisterne forud

for første kursusdag, eller efter kurset er påbegyndt (fx i perioden mellem 2. og 3. kursusdag). Under kontrolbesøgene i 2018 har EVA både set eksempler på, at den praktiske opgave er stillet før og i løbet af undervisningsforløbet. Det er EVA's erfaring, at der er fordele og ulemper forbundet med begge modeller.

Nogle steder sender underviseren den praktiske opgave på skrift til kursisterne forud for kursets start. Kursisterne skal her udføre opgaven, inden kurset starter. EVA har observeret, at denne model kan fungere godt som forberedelse til kurset. Det er en fordel ved denne model, at kursisterne med den praktiske opgave får lejlighed til at undersøge deres egen organisation på forhånd og sætte sig ind i det eksisterende arbejdsmiljøstof for den enkeltes arbejdsplads. Kursisterne møder således velforberejdede op og er ligeledes mere bevidste om deres egen rolle i arbejdsmiljøarbejdet på forhånd. Det er her vigtigt, at underviserne, som bruger denne model, er opmærksomme på, at den opgave, der stilles, kan løses med de forudsætninger, som kursisterne har før kurset. Fx kan det være svært for kursisterne at finde på en selvvalgt arbejdsmiljøproblemstilling forud for kurset, mens det er nemmere for dem at undersøge konkrete spørgsmål omkring arbejdsmiljøarbejdet i deres organisation. Endvidere er det vigtigt med en grundig skriftlig introduktion, idet det er sværere at forventningsafstemme, hvad der skal til, for at opgaven er løst tilfredsstillende.

Kursister, som har udført den praktiske opgave på denne måde, giver blandede tilbagemeldinger i de afholdte interview. Generelt er kursisterne enige om, at opgaven har fungeret godt som forberedelse til kurset, fordi den har sat refleksioner i gang før kursusstart. Det er også et perspektiv blandt disse kursister, at de ville have haft større udbytte af at løse opgaven på et senere tidspunkt i kursusforløbet.

Andre steder stilles den praktiske opgave efter kursets start, typisk allerede på 1. dagen. Her skal opgaven typisk løses mellem kursets 2. og 3. dag, hvor der typisk er omkring en måneds pause fra kurset. Fordelen ved denne model er, at kursisterne har flere forudsætninger for at løse opgaven og en dybere indsigt i arbejdsmiljøområdet samt kendskab til konkrete værktøjer. Det er hensigtsmæssigt i denne model, at kursisterne får lejlighed til at prøve værktøjerne af i praksis og efterfølgende sparre med underviser og de øvrige kursister om dette. Endvidere kan underviser godkende, hvilken opgave kursisten vil løse, og generelt understøtte kursisten mere direkte ved tvivlsspørgsmål. Ulempen ved denne model er, at den først løses efter kursets start og dermed ikke kan fungere som forberedelse til kurset. Hertil er det ikke alle kurser, der afholdes med pauser imellem kursusdagene. Hvis kurset afholdes med tre eller fire sammenhængende dage, besværliggør det brugen af denne model, da kursisterne i så fald ikke har ret lang tid til at løse opgaven, hvis opgaven først stilles, når de kommer på kurset.

Studerende adskiller sig fra de øvrige målgrupper på arbejdsmiljøuddannelserne

På besøgene har EVA oplevet, hvordan studerende har væsentligt andre forudsætninger for at tage uddannelsen end de øvrige målgrupper. Dette er et vigtigt opmærksomhedspunkt for underviserne, især når der undervises på blandede hold, hvor der indgår mange studerende sammen med færdiguddannede. Det er EVA's erfaring, at de studerende kan have stor glæde af, at der deltager kursister på holdene, som kan bidrage med konkrete praktiske erfaringer fra deres arbejdsliv. Dog kan det omvendt være svært at sikre, at personerne udefra får tilstrækkelig erfaringsudveksling og inputs med hjem. Det er derfor et vigtigt opmærksomhedspunkt for underviserne, at alle får tilstrækkeligt udbytte af undervisningen, når deltagerne har meget forskellige forudsætninger for at deltage.

Opmærksomhedspunkter

Alle uddannelsestyper

EVA opfordrer udbydere til at sikre, at alle kursister får tilstrækkeligt udbytte af undervisningen, når deltagerne har meget forskellige forudsætninger for at deltage. Dette er især vigtigt, når der indgår studerende på holdene.

Arbejds miljøuddannelserne

© 2019 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt.

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-278-6

b

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk

Evalueringsrapport 2018
Arbejds miljøuddannelserne
Bilagsrapport

INDHOLD

Evalueringsrapport 2018 Arbejdsmiljøuddannelserne

1	Indledning	4
<hr/>		
2	Bilag til kapitel 4	5
2.1	Uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen	5
2.2	Uddannelserne for koordinatører	10
<hr/>		
3	Bilag til kapitel 5	18
3.1	Uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen	18
3.2	Uddannelserne for koordinatører	23

1 Indledning

Denne bilagsrapport viser kursisternes svar på samtlige spørgsmål fra kursusevalueringerne 2018 gennem figurer med liggende søjlediagrammer.

I kapitel 2 fremgår de figurer, der knytter sig til kapitel 4 i evalueringsrapporten, og viser vurderingerne af uddannelsernes indhold. Fordi der er forskel på indholdet på de kurser, der gennemføres for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen (22-timers-uddannelserne) og kurser for koordinatore af sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for bygge- og anlægsområdet (koordinatoruddannelserne) afreporteres resultater særskilt for de to målgrupper. Således samles besvarelser fra tilstedeværelseskurser og netbaserede kurser inden for henholdsvis 22-timers uddannelser og koordinatoruddannelser.

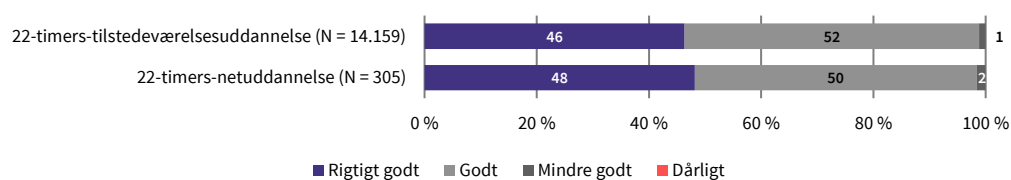
Kapitel 3 viser de figurer, der hører til kapitel 5 i evalueringsrapporten, som omhandler kursisternes vurderinger af pædagogikken på uddannelserne. Da uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen og koordinatore er meget forskellige og da udmøntningen af de pædagogiske principper varierer på tværs af uddannelsestyperne (tilstedeværelse og net) behandles alle uddannelserne hver for sig i dette kapitel.

2 Bilag til kapitel 4

2.1 Uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen

FIGUR 2.1

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke opgaver arbejdsmiljøorganisationen (AMO) har?

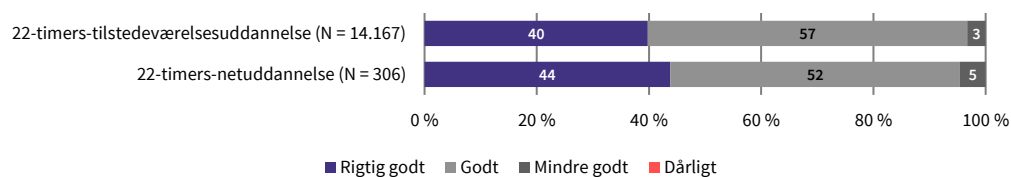

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.2

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvem AMO kan arbejde med internt i virksomheden (f.eks. Samarbejdsudvalg, personaleafdeling)?

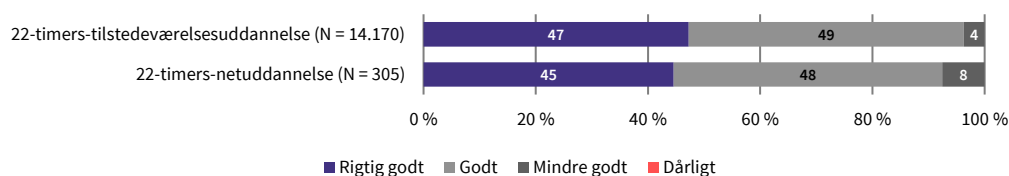

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.3

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke eksterne samarbejdspartnere arbejdsmiljøgruppen kan hente bistand hos (f.eks. arbejdsmiljørådgivere og Arbejdstilsynet)?

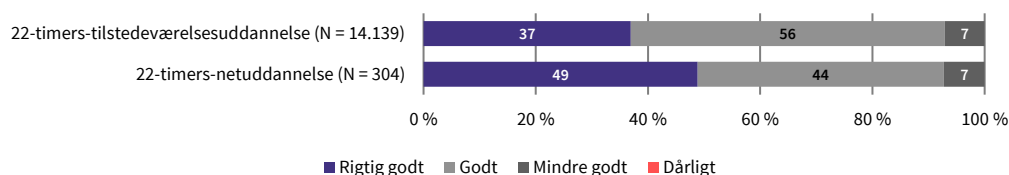

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.4

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvad arbejdsmiljøgruppens rolle er i den årlige arbejdsmiljødrøftelse?

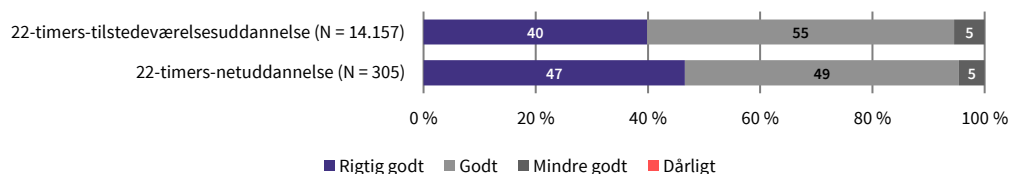

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.5

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke metoder arbejdsmiljøgruppen kan bruge i det forebyggende arbejde (f.eks. arbejdsmiljøgennemgange, risikovurderinger og problemløsning)?

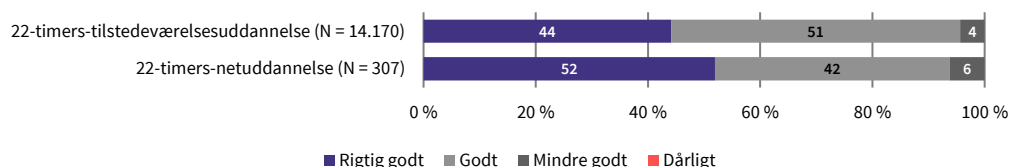

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.6

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan virksomheden kan arbejde langsigtet med arbejdsmiljø blandt andet via den årlige arbejdsmiljødrøftelse?

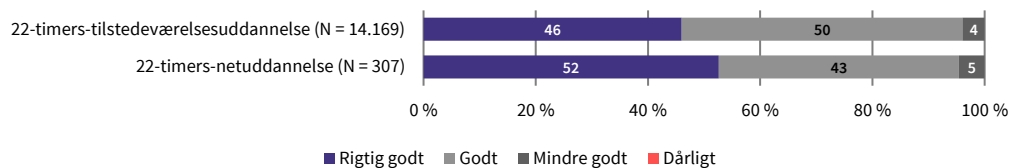

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.7

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan arbejdsmiljøgruppen kan påvirke holdningen til arbejdsmiljøet i virksomheden?

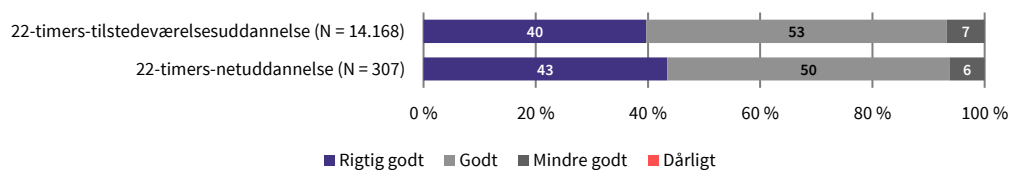

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.8

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan I kan få samarbejdet i arbejdsmiljøgruppen til at fungere?

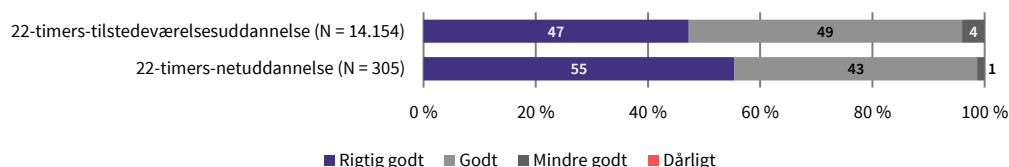

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.9

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilken rolle du som arbejdsmiljørepræsentant eller leder har i forbindelse med det psykiske arbejdsmiljø?

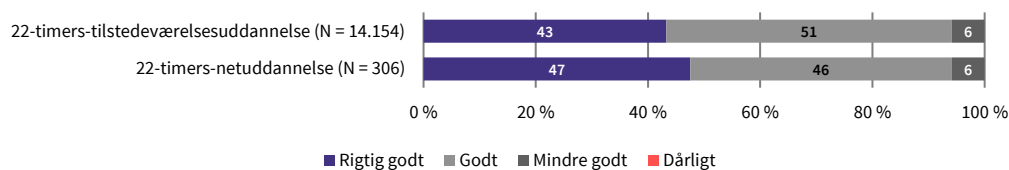

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.10

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan arbejdsmiljøgruppen arbejder med arbejdspladsvurdering (APV)?

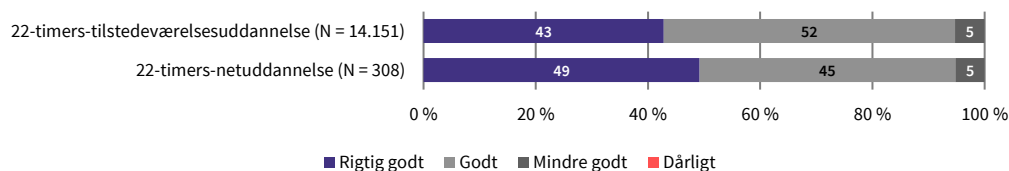

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.11

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke opgaver arbejdsmiljøgruppen har i forbindelse med ulykker eller erhvervssygdomme?

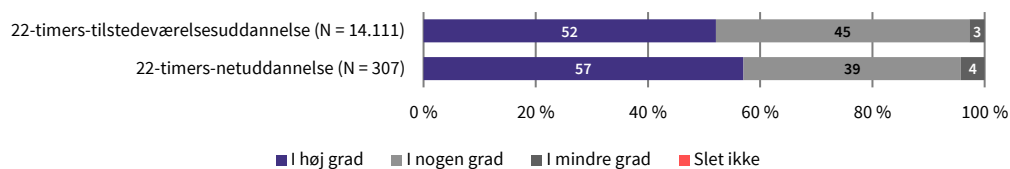

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.12

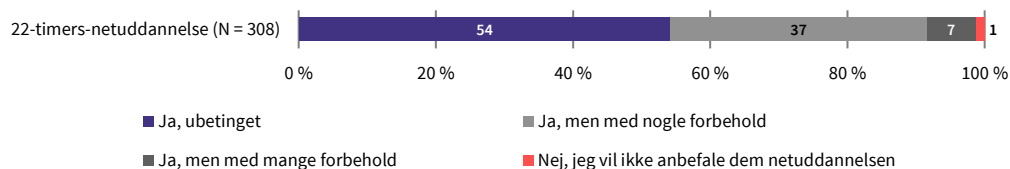
I hvilken grad har uddannelsen klædt dig på til arbejdet i AMO?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 2.13

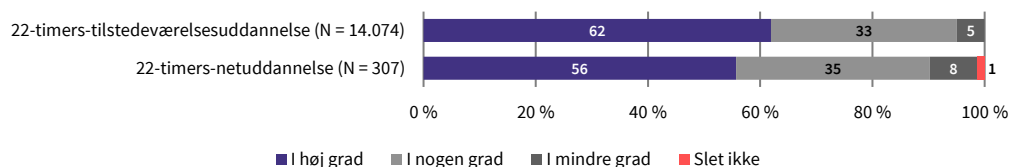
Vil du anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for din branche?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 2.14

I hvilken grad har uddannelsen givet dig information om din ret til fremover at vælge supplerende kurser eller uddannelse?

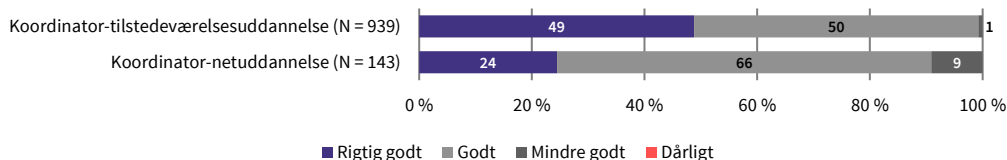

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

2.2 Uddannelserne for koordinatører

FIGUR 2.15

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse ift. projekteringsfasen?

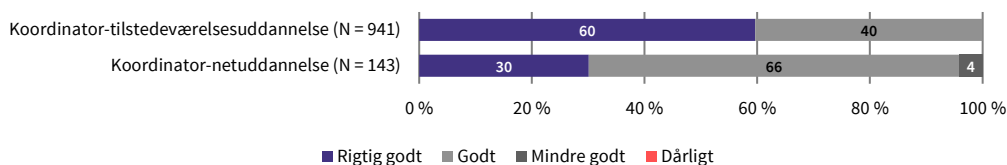

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.16

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke opgaver koordinatoren skal løse ift. byggefasen?

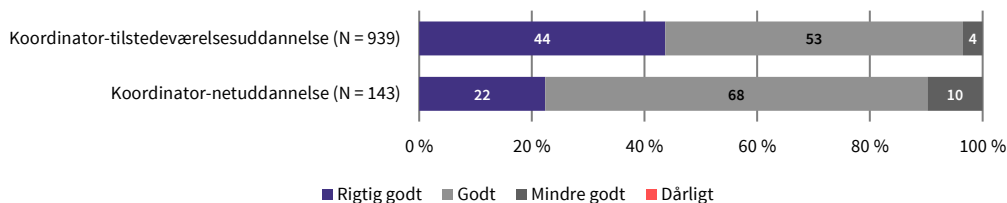

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.17

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke eksterne samarbejdspartnere du kan bruge (f.eks. arbejdsmiljørådgivere og Arbejdstilsynet)?

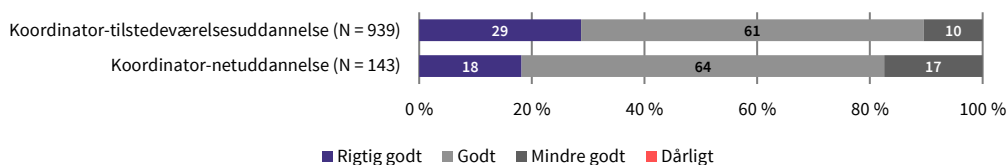

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.18

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i projekteringsfasen (f.eks. arbejdsmiljøgranskning og risikoanalyse)?

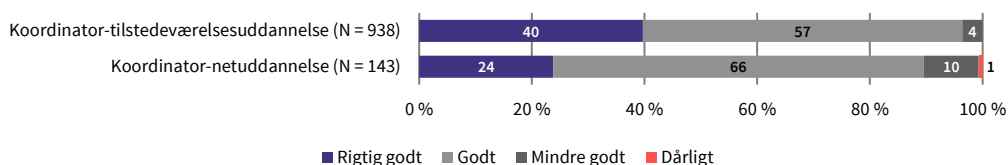

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.19

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvilke metoder du kan bruge i det forebyggende arbejde i udførelsesfasen (f.eks. sikkerhedsrunderinger og APV)?

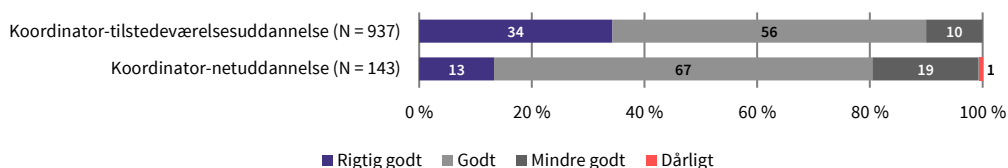

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.20

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på rollefordelingen i projekteringsfasen, herunder lovgivningen herom?

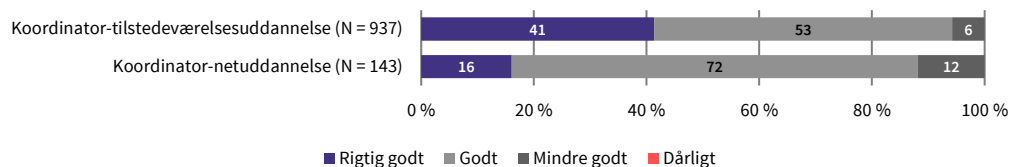

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.21

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på rollefordelingen i udførelsesfasen, herunder lovgivningen herom?

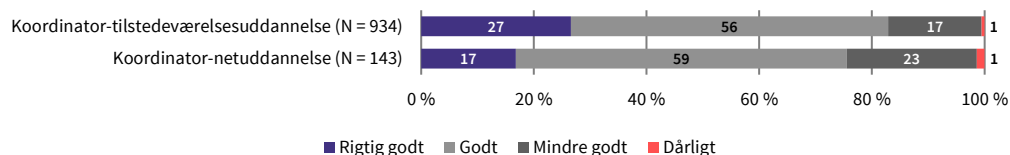

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.22

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lave og bruge journalen i projekteringsfasen?

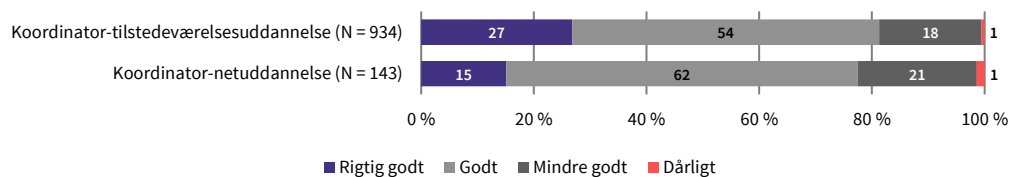

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.23

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lave og bruge journalen i udførelsesfasen?

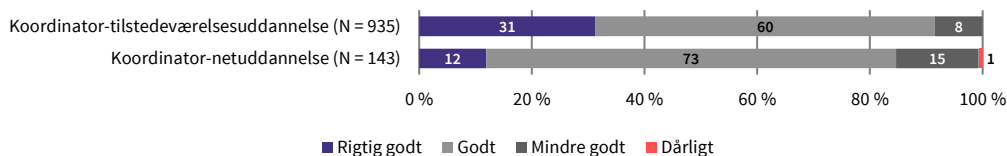

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri

FIGUR 2.24

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på kontakt til og samarbejde med bygherren som opgavestiller?

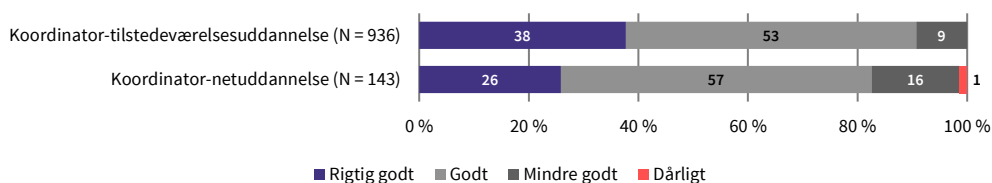

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.25

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lede og gennemføre sikkerhedsmøder?

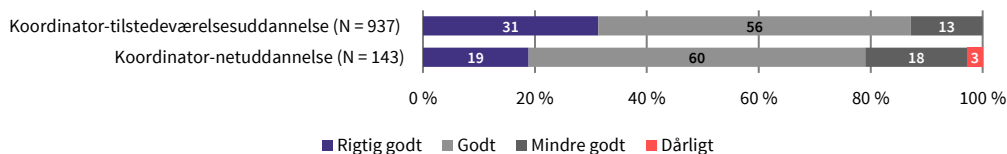

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.26

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lede og gennemføre opstartsmøder?

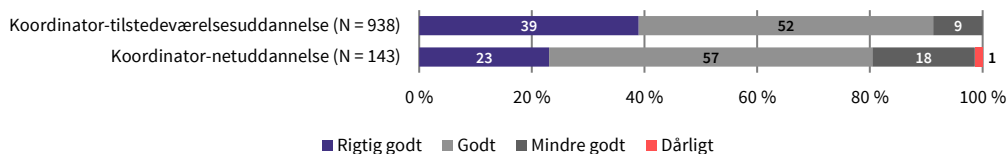

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.27

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lave planen for sikkerhed og sundhed i projekteringsfasen?

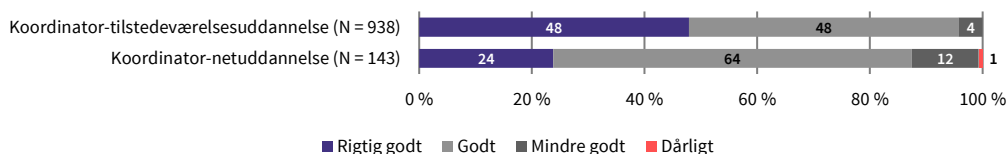

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.28

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan lave og bruge planen for sikkerhed og sundhed i udførelsesfasen?

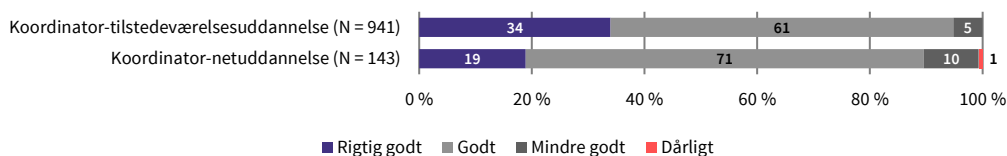

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.29

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvad du kan gøre som koordinator, hvis der er sundhedsfarer i bygge- og anlægsprojektet?

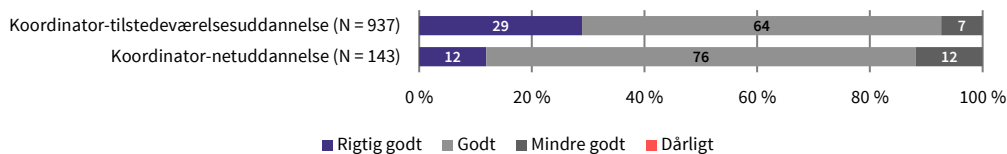

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.30

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan samarbejde med andre aktører i projekteringsfasen?

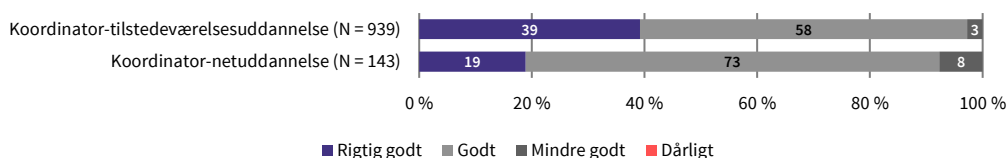

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.31

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan samarbejde med andre aktører i udførelsesfasen?

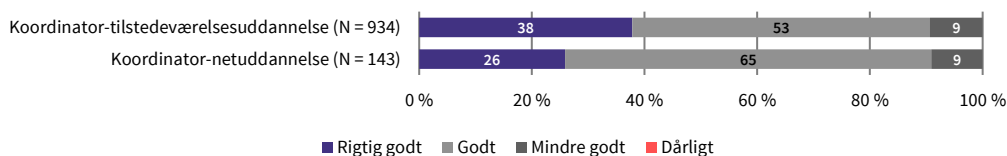

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.32

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan påvirke holdningerne til arbejdsmiljø allerede i projekteringsfasen?

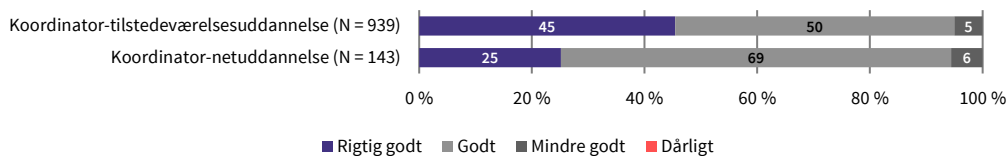

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.33

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan påvirke holdningerne til arbejdsmiljø i udførelsesfasen?

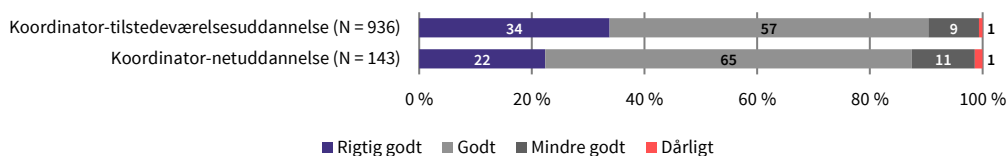

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.34

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvad du skal gøre som koordinator, hvis der sker ulykker eller opstår erhvervsskader?

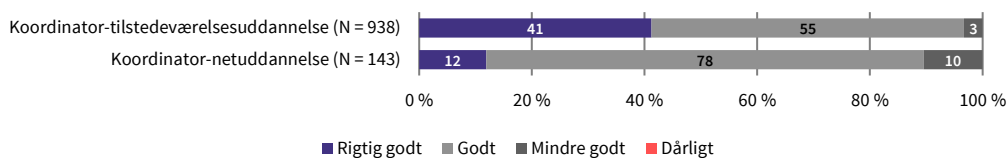

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.35

Hvordan har uddannelsen forberedt dig på, hvordan du kan arbejde systematisk med arbejdsmiljøarbejde i bygge- og anlægsprojektet?

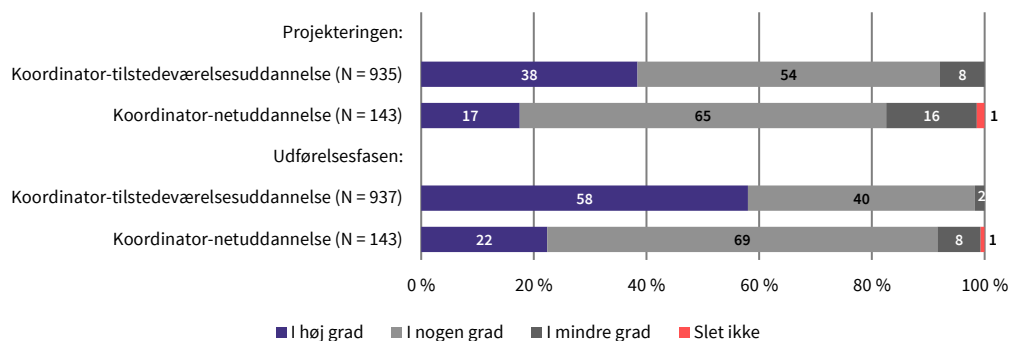

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 2.36

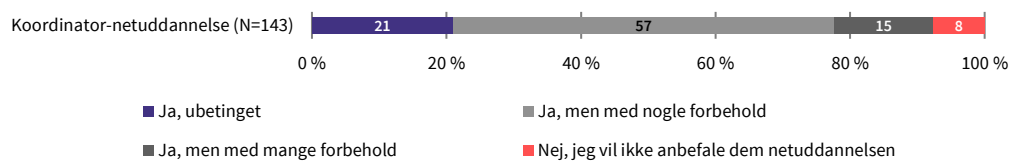
I hvilken grad har uddannelsen klædt dig på til at varetage arbejdsmiljøkoordineringen under henholdsvis projekteringen og udførelsesfasen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 2.37

Vil du anbefale den netbaserede uddannelse til andre inden for din branche?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

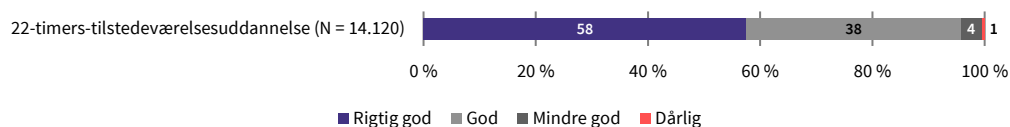
3 Bilag til kapitel 5

3.1 Uddannelserne for medlemmer af arbejdsmiljøorganisationen

3.1.1 22-timers-tilstedeværelsesuddannelsen

FIGUR 3.1

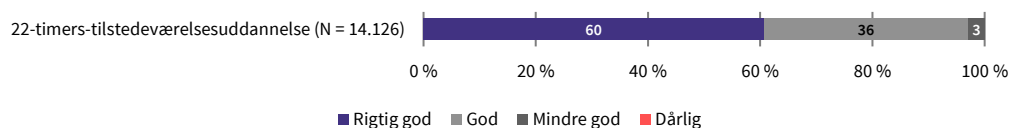
Hvordan synes du, underviseren har været til at skifte mellem oplæg og opgaver?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.2

Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at inddrage praktiske eksempler fra din eller andres arbejdspladser?

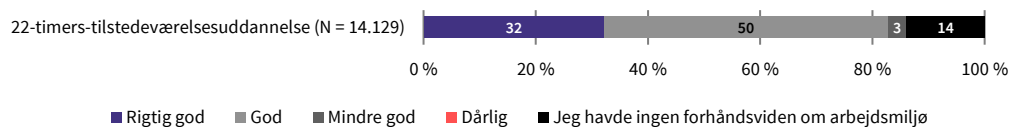

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.3

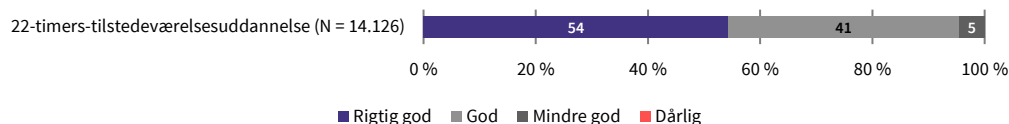
Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.4

Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at forbinde undervisningen med hverdagen på din arbejdsplads?

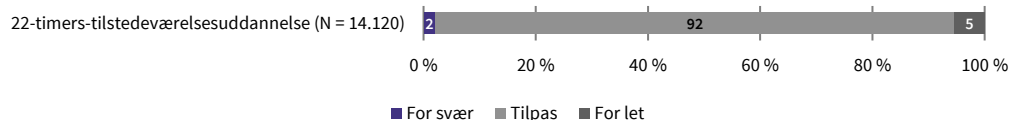

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.5

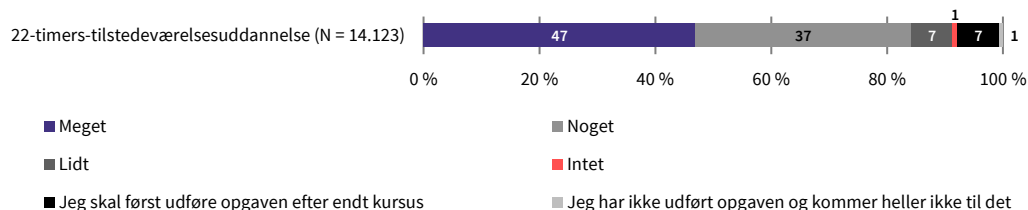
Hvor svær eller let var undervisningen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.6

Hvor meget forventer du, at du vil kunne bruge erfaringer fra den obligatoriske praktiske opgave i dit arbejde som arbejdsmiljørepræsentant/arbejdsleder/koordinator?

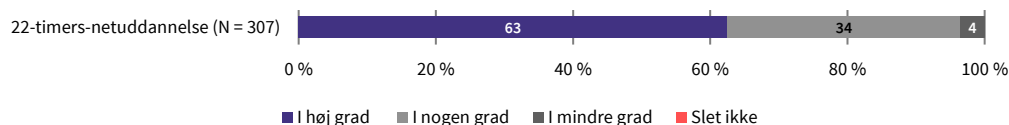

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

3.1.2 22-timers-netuddannelsen

FIGUR 3.7

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over indholdet i uddannelsen?

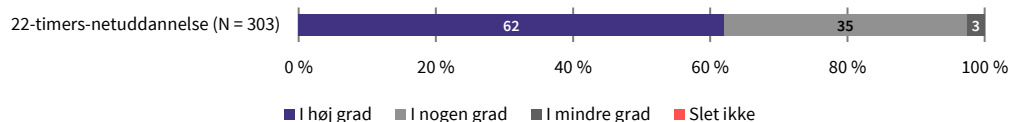

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.8

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over arbejdsmiljøområdet?

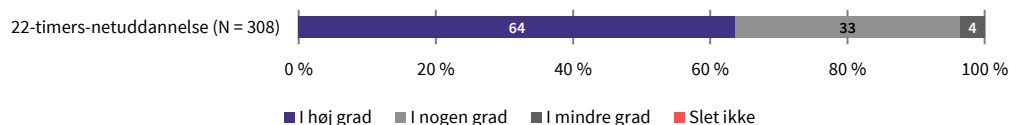

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.9

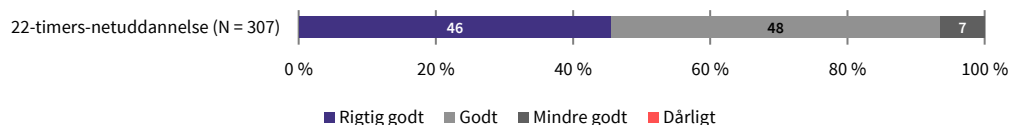
I hvilken grad var du klar til at gå i gang med netperioden af uddannelsen efter tilstedeværelsesundervisningen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.10

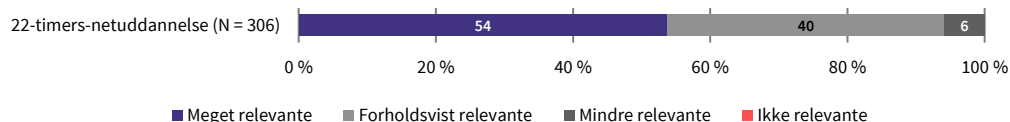
Hvordan fungerede aktivitetsplanen som ramme for netperioden?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.11

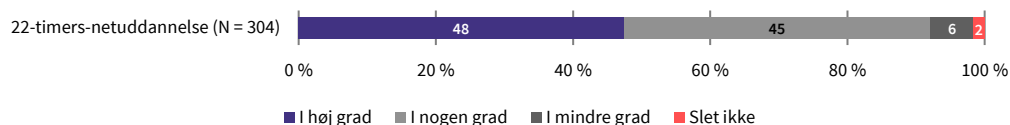
Hvor relevante synes du opgaverne i aktivitetsplanen var?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.12

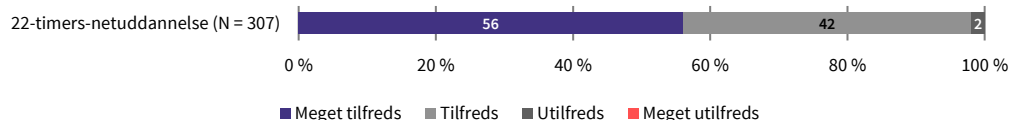
I hvilken grad var det klart for dig, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.13

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med underviserens vejledning i løbet af netperioden?

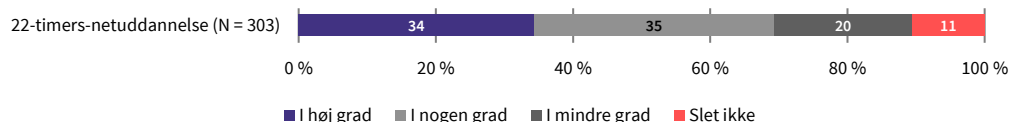

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.14

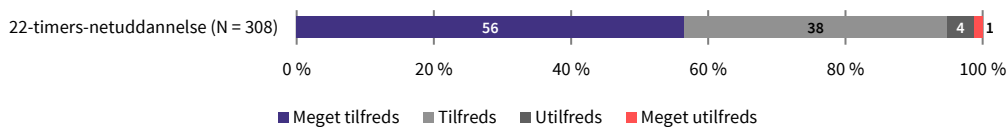
I hvilken grad har du drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på din arbejdsplads?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.15

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med det undervisningsmateriale der anvendes på kurset?

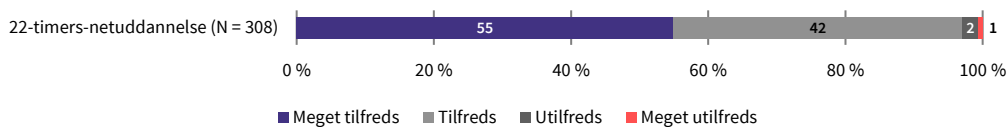

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.16

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med IT-systemets driftsstabilitet?

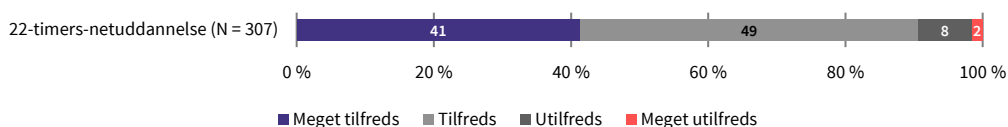

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.17

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med IT-systemets brugervenlighed?

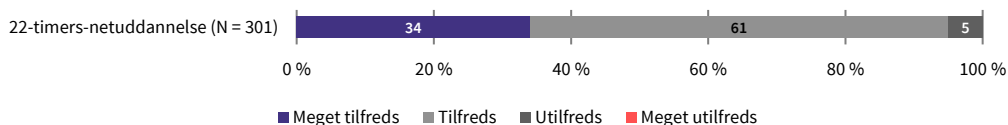

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.18

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

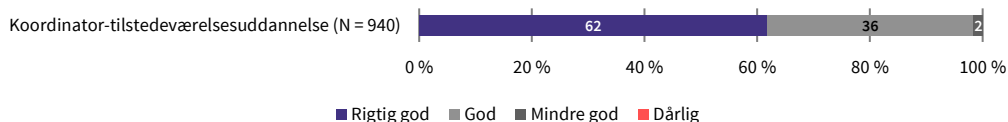
Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

3.2 Uddannelserne for koordinatører

3.2.1 Koordinator-tilstedeværelsesuddannelsen

FIGUR 3.19

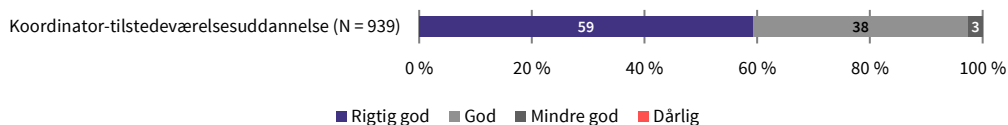
Hvordan synes du, underviseren har været til at skifte mellem oplæg og opgaver?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.20

Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at inddrage praktiske eksempler fra dit eller andres bygge- og anlægsprojekter?

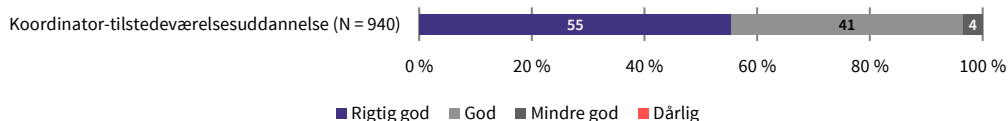

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.21

Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge praktiske eksempler fra bygge- og anlægsområdet til at vise forskellige løsninger på arbejdsmiljøproblemer?

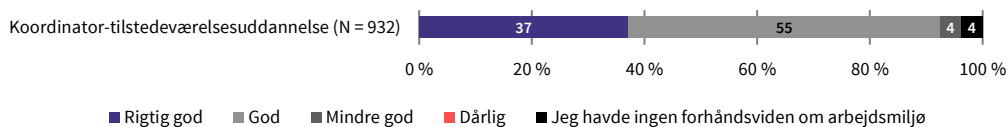

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.22

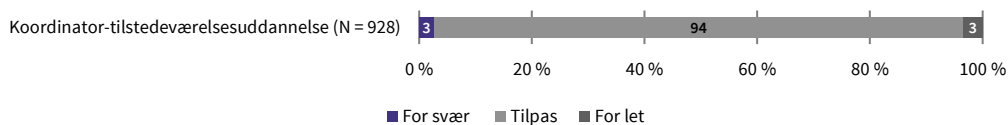
Hvordan har dine muligheder i undervisningen været for at bruge den viden, du på forhånd havde om arbejdsmiljø?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.23

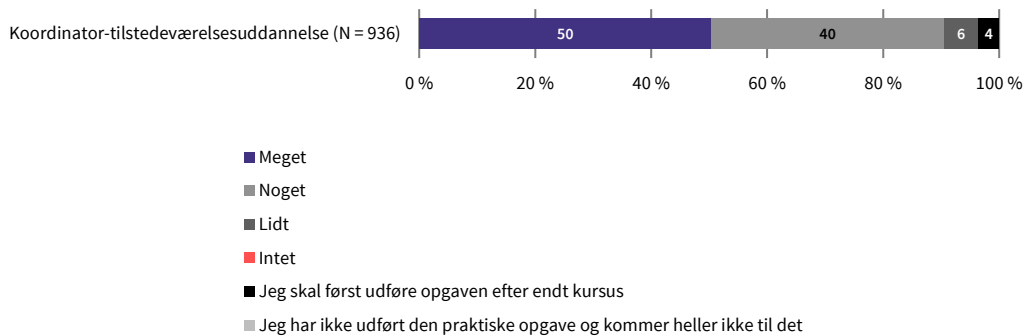
Hvor svær eller let var undervisningen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.24

Hvor meget forventer du, at du vil kunne bruge erfaringer fra den obligatoriske praktiske opgave i dit arbejde som arbejdsmiljørepræsentant/arbejdsleder/koordinator?

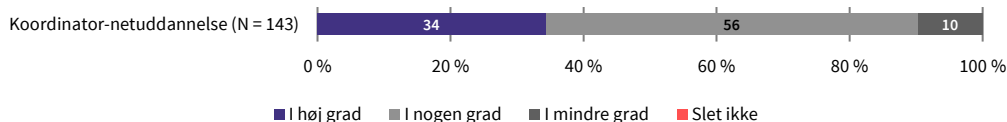

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

3.2.2 Koordinator-netuddannelsen

FIGUR 3.25

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over indholdet i uddannelsen?

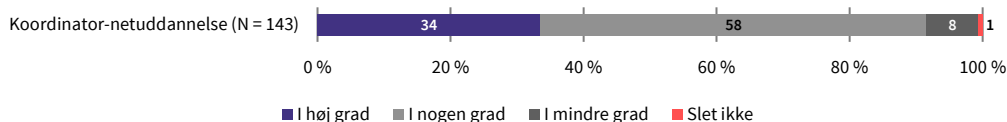

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.26

I hvilken grad gav tilstedeværelsesundervisningen dig et overblik over arbejdsmiljøområdet?

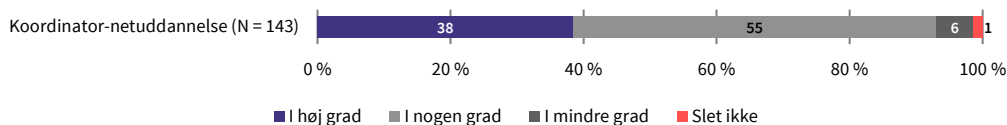

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.27

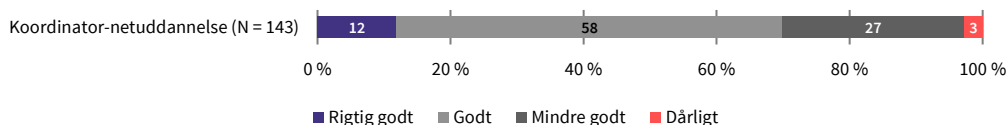
I hvilken grad var du klar til at gå i gang med netperioden af uddannelsen efter tilstedeværelsesundervisningen?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.28

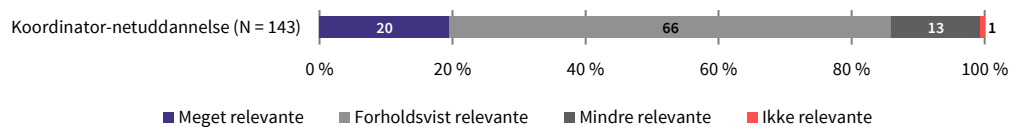
Hvordan fungerede aktivitetsplanen som ramme for netperioden?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.29

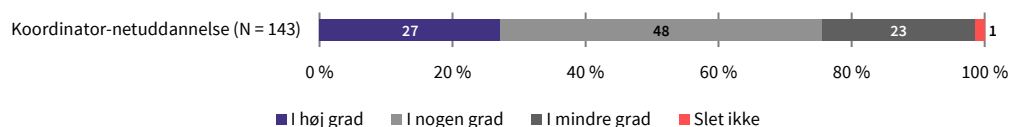
Hvor relevante synes du opgaverne i aktivitetsplanen var?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.30

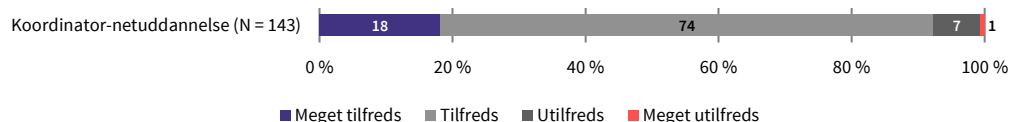
I hvilken grad var det klart for dig, hvad der skulle til, før opgaverne var løst tilfredsstillende?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.31

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med underviserens vejledning i løbet af netperioden?

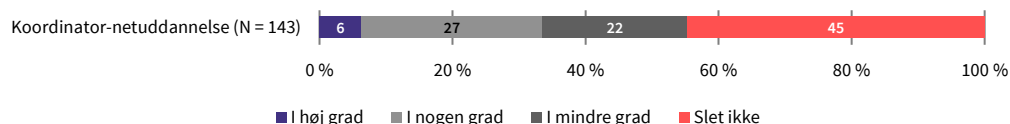

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.32

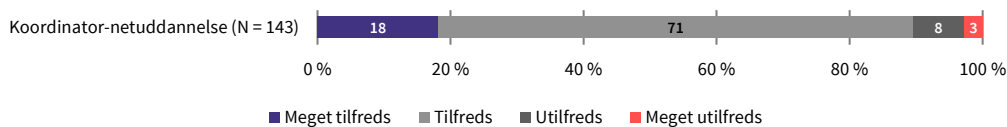
I hvilken grad har du drøftet opgaverne med arbejdsmiljørepræsentanten/arbejdslederen på din arbejdsplads?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

FIGUR 3.33

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med det undervisningsmateriale der anvendes på kurset?

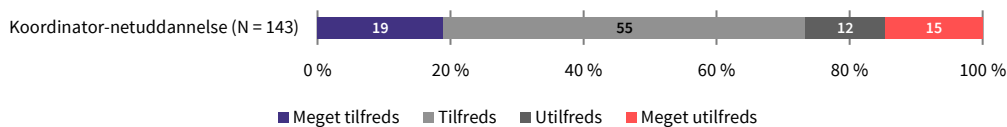

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.34

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med IT-systemets driftsstabilitet?

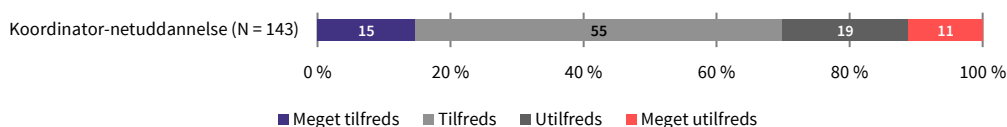

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.35

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med IT-systemets brugervenlighed?

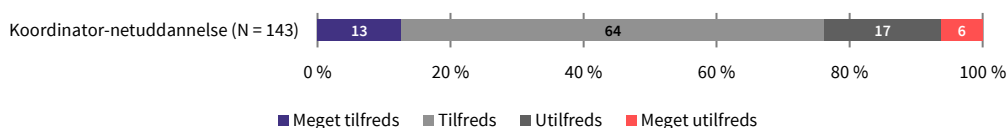

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

FIGUR 3.36

Hvor tilfreds eller utilfreds har du været med mulighederne for dialog med andre deltagere via IT-systemet?

Kilde: Udbydernes optællinger, 2018.

Note: Denne figur er lavet på baggrund af ét spørgsmål i et batteri.

Evalueringsrapport 2018 Arbejds miljøuddannelserne

© 2018 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-272-4

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk